

Muhoksen kunta

Tilinpäätös 2020

TOIMINTAKERTOMUS

Kunnanhallituksen 30.3.2021/ x § hyväksymä

Valtuusto xx.xx.2021/xxx § hyväksymä

MUHOKSEN KUNNAN TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2020

Sisällysluettelo

1. TOIMINTAKERTOMUSTA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET	3
2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	4
2.1 Kunnanjohtajan katsaus koronavuoteen 2020.....	4
2.2 Kunnan hallinto.....	5
2.3 Yleinen taloudellinen kehitys.....	5
2.4 Olennaiset muutokset Muhoksen kunnan toiminnassa ja taloudessa	8
2.5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	9
2.6 Kunnan henkilöstö.....	9
2.7 Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista.....	10
2.8 Ympäristötekijät	11
3. SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	12
4. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	14
4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	14
4.2 Toiminnan rahoitus.....	16
4.3 Tase ja sen tunnusluvut.....	18
5. KOKONAISTULOT JA –MENOT	21
6. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	
6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	22
6.2 Konsernin toiminnan ohjaus	22
6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat ja arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	23
6.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	25
6.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	26
7. KESKEISET LIITETIEDOT	32
8. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	33
8.1. Tilikauden tuloksen käsittely	33
8.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet	33

9. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	33
9.1 Seuranta koskeva sääntely	33
9.2 Tavoitteiden toteutuminen	34
10. MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN TOTEUTUMINEN	40
10.1 Käyttötalouden toteutuminen	42
10.2. Konsernipalveluiden toimintakertomus	45
10.3 Hyvinvointipalveluiden toimintakertomus.....	61
10.4. Sosiaali- ja terveystalouden toimintakertomus.....	74
10.5 Teknisten palveluiden toimintakertomus	90
10.7 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	108
10.8 Investointiosan toteutuminen	111
10.9 Rahoitusosan toteutuminen	119
10.10 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....	120

Liite 1/Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. TOIMINTAKERTOMUSTA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Toimintakertomuksen antamisesta vastaavat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja (KuntaL 115 §). Toimintakertomuksessa annetaan tiedot kunnan toiminnan kehittymisestä koskevista seikoista (KPL 3:1 §). Kunnan toimintakertomuksen erityisenä tehtävänä on selvittää valtuuston talousarviossa hyväksymisen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista kunnassa ja kuntakonsernissa (KuntaL 115 §). Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa kunnan tai kuntakonsernin taseessa, tuloslaskelmassa tai rahoituslaskelmassa. Kunnanhallituksen on lisäksi toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi (KuntaL 115 §)

Kuntalain 113 §:n mukaan kunnan tilinpäätökseen kuuluvat tase, tulolaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös.

Toimintakertomusta laadittaessa on noudatettu työ- ja elinkeinoministeriön Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjetta tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

2.1 Kunnanjohtajan katsaus koronavuoteen 2020

Kunnallistalouden tilanne vuoden 2020 aikana on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna. Vuoden tulos oli 228.914 € ylijäämäinen (2019: -1.925.133 €, alijäämäinen). Vuosikate oli positiivinen 5.138.394 € ja viime vuonna vastaavaan aikaan vuosikate oli 1.469.536 €. Vuoden tulokseen vaikutti lisäksi vanhan lukiorakennuksen alaskirjaus (1,27 M€) ja käyttötalouspuolelle toteutuneen purkukustannuksen kertaluonteinen n. 0,2 M€:n kustannus. Merkittävän parannukseen talouteen muodosti vuonna 2020 valtiolta saatu koronatuki ja verokompensaatio vuodelta 2019.

Verotilitysten kumulatiivinen kertymä oli vuonna 2020 n. 1,2 M€ alempi kuin edellisenä vuonna johtuen mm. kunnallisverokertymän alentumisesta. Koronatilanne on kevään ja syksyn aikana vaikuttanut merkittävästi kaikkien kuntien talouteen johtuen yritysten yhteisöverojen maksukyvyn heikkenemisestä ja työntekijöiden lomautuksista/irtisanomisista. Tämän vuoksi valtio on kompensoinut kuntien taloutta korottamalla valtionosuuksia. Verotuloissa koko maan tasolla merkittävä tulojen pudotus johtuu globaalista koronapandemiasta, jonka vaikutus yritystoiminnassa on ollut selkeä.

Talouden seurantaan etenkin tulojen (toimintatuotot, verotulot ja valtionosuudet) kehittymisen osalta on kiinnitetty erityinen huomio. Toimialueiden osalta vuoden 2020 talousarvion määrärahojen riittävydessä onnistuttiin toimintamenojen osalta n. 0,5 %-yksikön tarkkuudella. Toimialueiden katsauksissa on tarkasteltu kuluneen vuoden näkymät toiminnan ja talouden toteutumisen kannalta.

Sote-valmistelun mukaan Suomeen tulee 1.1.2023 hyvinvointialueet, jotka järjestävät sosiaali- ja terveystoimen ja pelastustoimen palvelutuotannon ns. maakuntamallin pohjalta. Hyvinvointialuelaista on annettu lausunto syyskuussa 2020 ja lainsäädännön on tarkoitus tulla käsittelyyn eduskunnassa viimeistään kesäkuussa 2021. Kuntien palvelutuotantoon ja rahoitukseen liittyvät asiat selkeytyvät vuoden 2021 aikana, mikäli eduskunta saa tarvittavat lait hyväksytyä.

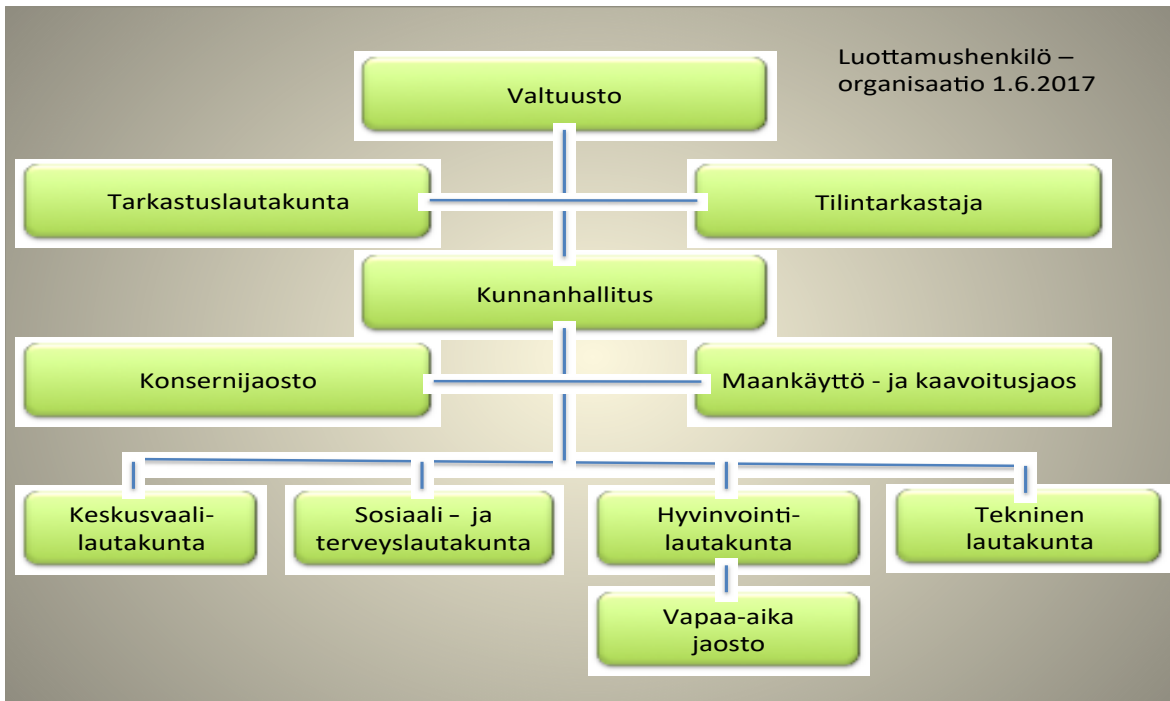
Muhoksella perustettiin vuoden 2020 aikana yhteensä 46 uutta yritystä. Samaan aikaan lakkasi 18 yritystä eli nettolisäys oli 28 uutta yritystä. Vuoden 2020 aikana Muhoksen kunta myönsi TEM:n yksinyrittäjätukea 66 yrittäjälle.

Työttömyystilanne heikkeni maakunnassa edellisen vuoden tilanteesta ollen Muhoksella vuoden lopussa 12,8 % (12/2019: 10,8 %). Muhoksen työttömyysaste oli 0,8 prosenttiyksikköä alle Pohjois-Pohjanmaan keskiarvon, joka oli vuoden lopussa 13,6 % (31.12.2019: 11,1 %).

Muhoksen väkiluku oli vuoden lopussa 8 906 asukasta (12/2019: 8 906). Muutosta edelliseen vuodenvaihteeseen oli nolla (0) asukasta.

Jukka Syvävirta, kunnanjohtaja

2.2 Kunnan hallinto

Johtavat viranhaltijat ja sijaiset

Kunnanjohtajana on toiminut Jukka Syvävirta. Kunnanjohtajan sijaisina on toiminut hallintopäällikkö Rauno Piippo ja sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja Merja Honkanen.

Konsernipalveluiden vs. toimialuejohtajana on toiminut sekä hallintopäällikkö Rauno Piippo että kunnanjohtaja Jukka Syvävirta.

Hyvinvointipalveluiden toimialajohtajana ja hyvinvointijohtajana on toiminut Juha Valta.

Sosiaali- ja terveystoiminnan toimialajohtajana on toiminut sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja Merja Honkanen.

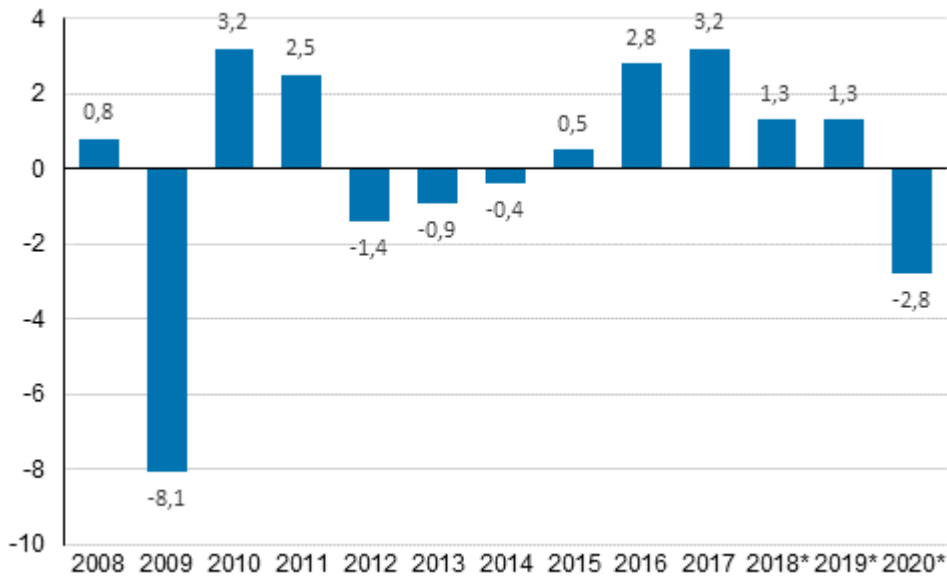
Teknisten palvelujen toimialajohtajana on toiminut tekninen johtaja Mikko Kari.

2.3 Yleinen taloudellinen kehitys

”Bruttokansantuote laski 2,8 prosenttia vuonna 2020

Bruttokansantuotteen volyymi laski -2,8 prosenttia vuonna 2020 Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan. Lasku tarkentui hieman helmikuun neljännesvuositilinpäätöksestä julkisen talouden aineistojen päivityttyä (oli - 2,9 prosenttia). Kotitalouksien säästämisaste kasvoi vuonna 2020.

Bruttokansantuotteen volyymin vuosimuutos, prosenttia

Kotitalouksien säästämisaste kasvoi koronan vaikutuksesta – käytettävissä oleva tulo kasvoi hieman ja kulutusmenot laskivat selvästi

Kotitalouksien saamat palkat ja palkkiot laskivat nimellisesti 0,4 prosenttia 92,8 miljardiin euroon. Edellisenä vuonna palkat ja palkkiot olivat 3,5 prosentin nousussa. Saadut rahamääräiset sosiaalietuudet kasvoivat 5,4 prosenttia 47,6 miljardiin euroon. Tähän vaikutti erityisesti maksettujen työeläkkeiden 2,6 prosentin kasvu 29,4 miljardiin euroon sekä maksettujen työttömyysetuuksien 38 prosentin kasvu 5,0 miljardiin euroon.

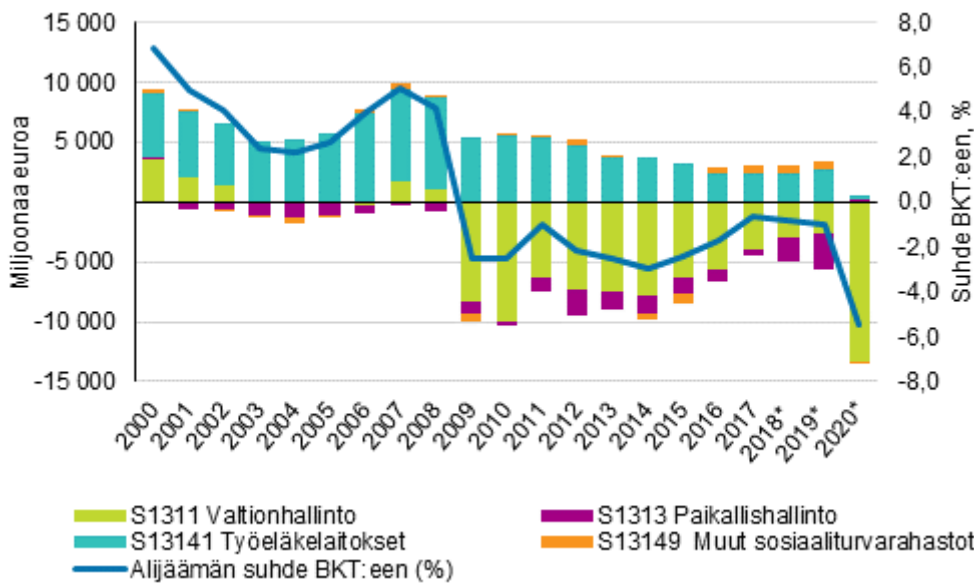
Kotitalouksien säästö nousi 6,9 miljardiin euroon (1,0 miljardia vuonna 2019). Tähän vaikutti käytettävissä olevan tulon 0,5 prosentin kasvu 133,1 miljardiin euroon sekä kulutusmenojen 4,6 prosentin lasku 115,2 miljardiin euroon. Säästö kasvoi käytettävissä olevia tuloja nopeammin kulutusmenojen laskiessa selvästi. Tämän seurauksena kotitalouksien säästämisaste kasvoi 5,7 prosenttiin vuonna 2020. Ennakkotietojen mukaan kotitalouden velkaantumisaste nousi 133 prosenttiin vuonna 2020, kun se oli 129 prosenttia vuonna 2019.

Kotitalouksien oikaistuun käytettävissä olevaan tuloon luetaan mukaan myös hyvinvointipalvelut eli julkisyhteisöjen ja järjestöjen kotitalouksien hyväksi tuottamat palvelut. Nämä oikaistut käytettävissä olevat tulot kasvoivat käypähintaisesti 1,0 prosenttia ja reaalisesti, eli hintamuutoksista puhdistettuna, 0,3 prosenttia vuonna 2020.

Julkisyhteisöjen alijäämä kasvoi yli kymmenellä miljardilla

Julkisyhteisöjen rahoitusasema eli nettoluotonanto oli 12,9 miljardia euroa alijäämäinen. Edellisenä vuonna alijäämä oli 2,4 miljardia euroa. Julkisyhteisöjen alijäämää kasvattivat koronapandemiaan liittyvät menot sekä verotulojen ja sosiaaliturvamaksujen kertymän pieneneminen, jonka suurimpina yksittäisinä tekijöinä olivat yhteisöverojen ja TyEl-maksujen supistuminen. Vuonna 2020 alijäämä oli 5,4 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen. Tilastokeskus julkistaa EU:n komissiolle toimitettavat alijäämä- ja velkatiedot 21.4.

Julkisyhteisöjen nettoluotonanto (+) tai nettoluotonotto (-) milj. € suhteessa bruttokansantuotteeseen (%)

Valtionhallinnon alijäämä oli 13,4 miljardia euroa, kun se edellisenä vuonna oli 2,7 miljardia euroa. Paikallishallinto (kunnat ja kuntayhtymät ym.) oli ennakkotietojen mukaan pitkästä aikaa ylijäämäinen, 175 miljoonaa euroa. Valtionhallinto osallistui paikallishallinnon koronapandemiasta koituviin kustannuksiin ja paikallishallinnon alijäämä vaihtui ylijäämäiseksi valtionosuuksien kasvun myötä.

Työeläkelaitosten ylijäämä supistui huomattavasti osinkotulojen ja saatujen sosiaaliturvamaksujen pienenemisen myötä noin 429 miljoonaan euroon. Ylijäämään ei lasketa mukaan sijoitusten arvonmuutoksia. Myös muiden sosiaaliturvarahastojen rahoitusasema heikkeni ollen 158 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Neljännesvuositilinpidoon tarkentuminen

Maaliskuun julkaisun yhteydessä olemme päivittäneet myös neljännesvuositilinpidoon tietokantataulukot eurooppalaisen revisiopolitiikan mukaisesti. Helmikuuhun verrattuna tiedot ovat osin tarkentuneet erityisesti julkisen talouden ja ulkomaiden osalta.

Lähde: "Kansantalouden tilinpito 2020, ennakkolliset tiedot. Tilastokeskus"

Elinkeinotoimintojen uudet käytänteet toiminnassa; elinkeinotiimi-toimintamalli on vakiintunut perustuen kiinteään yhteistyöhön kunnan, Humanpolis Oy:n, Muhoksen yrittäjien ja Uusyrittäjäkeskuksen edustajien kesken. Vuoden 2018 elokuussa aloittaneen määräaikainen elinvoimakoordinaattorin tehtävää jatkettiin heinäkuun loppuun 2021. Elinkeinotiimi ja elinvoimakoordinaattori tuottivat myös elinkeinopalveluita/elinkeinoneuvontaa muhoslaisille yrittäjille yhdessä Oulun seudun uusyrittäjäkeskuksen ja Humanpolioksen kanssa. Haastavista talouden näkymistä huolimatta Muhoksella perustettiin kertomusvuonna 46 uutta yritystä. Kertomusvuonna lakkautettiin 18 yritystä, joten nettolisäystä oli 28 uutta yritystä.

2.4 Olennaiset muutokset Muhoksen kunnan toiminnassa ja taloudessa

Toimintavuonna toteutettiin investointiohjelma, joka oli hieman normaalia pienempi. Suurimmat investointikohteet vuonna 2020 olivat: Helminkodin palovahinko ja peruskorjaus 908.733 € (netto 668.733 €), Kirkonkylän moduulikoulun loppuunsaattaminen 817.558 € + kalusteet 294.192 €, Terveyskeskuksen laboratorion ja neuvolan kunnostaminen 719.780 €.

Seutuyhteistyö on vuoden 2020 aikana ollut hieman vilkkaampaa kuin muutaman vuoden takaisiin vuosiin verrattuna. Seudulla on allekirjoitettu uusi MAL-sopimus vuosille 2020-2030. Samoin on toteutettu seutua koskevan yhteisen työllisyshankkeen valmistelua.

Toimintamenojen osalta voidaan todeta, että suurin menoerä henkilöstömenot alittuivat noin 673.000 €:lla talousarvioon nähden. Ostopalvelut (sisältäen erikoissairaanhoidon) toteutui 102 % talousarviosta. Ylijäämä vuodelle 2020 on 228.914 euroa. Talousarviossa suunniteltu alijäämä parani n. 1,7 miljoonalla eurolla. Taseessa on tilikausien ylijäämää jäljellä tilinpäätöksessä vain noin 1,53 miljoonaa euroa.

Vuoden 2020 toteutuneet bruttoinvestoinnit olivat noin 6,167 miljoonaa euroa. Alun perin vuodelle 2020 budjetoidut investoinnit olivat noin 7,2 miljoonaa euroa, joten investoinnit alittuivat kokonaisuutena noin yhdellä miljoonalla eurolla. Vuoden aikana on otettu 12 miljoonaa euroa uutta pitkäaikaista lainaa ja vanhoja lainoja on lyhennetty n. 10,7 miljoonaa euroa. Muhoksen kunnan kokonaislainakanta lisääntyi n. 1,3 miljoonalla eurolla. Muhoksen kunnan lainakanta on 51.269 miljoonaa euroa ja velka per kuntalainen on 5 757 euroa.

Vuoden 2020 aikana on toteutettu edellisen valtuuston helmikuussa 2016 hyväksymää suunnitelmaa talouden tasapainottamiseksi ja valtuuston elokuussa 2019 hyväksymää talousselvitystä.

Konsernin tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja taseen laadinta on toteutettu voimassaolevan lainsäädännön mukaisesti. Tytäryhtiöistä Muhoksen Vesihuolto Oy:n tulos oli alijäämäinen 42.025 €.

Muhoksen kunnalla ei ole merkittäviä, raportoitavia tutkimus- tai kehitystoimintoja.

Koko kunnan tasolla toimintatuotot alittuivat 2,7 %. Toimintamenoista henkilöstömenot alittuivat 2,2 %, palvelujen ostot ylittyivät 1,6 %, aineet tarvikkeet ja tavarat alittuivat 2,6 %, avustukset alittuivat 4,9 % ja vuokratulot ylittyivät 5,9 %, muut toimintakulut toteutuivat 247 %. Eli kokonaisuutena tuloslaskelman toimintakuluihin liittyvät tiliryhmät alittuivat muutettuun talousarvioon nähden n. 0,4 % (n. 270 000 €).

Muhoksen kunta ulkoisti talous- ja palkkahallinnon palvelut Monetra Oy:lle vuoden 2020 aikana (Khall 10.6.2019 § 195 ja kvalt 24.6.2019 § 50). Muutoksesta johtuen osa talous- ja henkilöstöhallinnon prosesseista ja toimintatavoista sekä järjestelmistä muuttui ja siten vertailukelpoisen tiedon saaminen on ollut joiltakin osin haastavaa. Taloushallinnon osalta mm. kunnan laskentahierarkia (laskentatunnisteet) muuttui ja täten vertailtaessa toimintaa ja taloutta edellisvuoteen, on tunnettava em. muutosten vaikutukset. Mm. sisäisen laskennan erien kohdistaminen kustannuspaikkatasolle asti on vielä kesken ja siten mm. tuloksen vertailu alemmalla tasolla ei ole relevanttia kaikilta osin. Tammi-maaliskuu 2020 talous- ja palkkahallinto on

hoidettu kunnan aiemmalla järjestelmällä (Pro Economica) ja 1.4.2020 alkaen Monetran järjestelmillä (mm. Intime Plus, Personec, P2P).

2.5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Talousarvioasiakirjassa vuosille 2021 - 2023 esitetty investointiohjelma, muuttuu sitä mukaa kun hankkeiden suunnittelu etenee. Tällä hetkellä on tiedossa vuoden 2021 investointiohjelmaan muutos vt22:n alikulun Suokylän risteysalueelle Kirkkosaaren kevyen liikenteen väylän ja sillan uusiminen ja jäähallin peruskorjauksessa.

Vuoden 2016 aikana on hyväksytty suunnitelma talouden tasapainottamiseksi. Lähtökohtana suunnitelmien laadintaan on ollut tieto siitä, että tuleva valtionosuusjärjestelmän uudistus pienentää valtionosuutta Muhoksen osalta. Elokuussa 2019 valtuusto hyväksyi uuden talousselvityksen, jossa eri toimialojen osalta on esitetty toimenpiteitä talouden kustannusten hillitsemiseksi. Ensimmäiset ohjelman osa-alueet on aloitettu jo syksyllä 2019.

2.6 Kunnan henkilöstö

Muhoksen kunnan henkilöstömäärä 31.12.2020 oli 739 (henkilöstömäärä vuonna 2019 oli 801). Kokonaisuutos edelliseen tilinpäätökseen on – 7,7 %.

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2020	2019
Konsernipalvelut	120	133
Hyvinvointipalvelut	316	349
Sosiaali- ja terveyspalvelut	225	236
Tekniset palvelut	78	87
Yhteensä	739	801

Henkilöstömenot käyttötaloudessa olivat yhteensä 30 120 101 € (TP2019: 30 829 605 €).

Sairauspoissaolot ovat 23,58 % kaikista poissaoloista. Palkallisia sairauspoissaoloja oli 9756 päivää (2019/12 857 päivää). Sairauspoissaolojen määrä vaihtelee suuresti eri hallintokuntien kesken. Keskimäärin jokainen työntekijä on ollut 12,7 päivää palkallisella sairauslomalla. Työtapaturmista johtuvia poissaoloja vuonna 2020 oli 326 päivää, joista työmatkatapaturmista johtuvia oli 26 päivää. Lomituspalveluissa tapaturmien vuoksi kertyi 82 sairauspoissaolopäivää. Eläkkeelle siirtyi 21 henkilöä.

Henkilöstöä koskevat tiedot eri vuosilta eivät ole täysin vertailukelpoisia kesken tilikauden tapahtuneen tietojärjestelmän vaihtumisen johdosta Muhoksen kunnan siirryttyä Monetran asiakkaaksi 1.4.2020 alkaen.

2.7 Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Muhoksen kunnan keskeiset riskit ja epävarmuustekijät liittyvät kuntarakennemuutokseen, talouteen, ja investointeihin. Talven 2019/2020 aikana globaaliksi ongelmaksi muodostunut koronavirusepidemian vaikutus kuntatalouteen ja palvelutuotantoon tulee olemaan ennusteiden mukaan merkittävä tulevinakin vuosina.

Muhoksen kunnan keskeinen riski liittyy rahoitusperustan epävarmuustekijöihin etenkin hyvinvointialueuudistuksen myötä 2023. Kunnan investointiohjelma on raskas ja johtaa kunnan velkaantumiseen. Myös Muhoksella on viime vuosina keskusteltu paljonkin eri kiinteistöjen sisäilman laatuun liittyvistä asioista ja korjaavia toimenpiteitä on tehty eri puolilla kuntaa. Kuntaan on perustettu koko kunnan sisäilmatyöryhmä ja lisäksi omia kiinteistökohtaisia sisäilmatyöryhmiä.

Liitetiedoissa on annettu selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta.

Tulevien vuosien osalta voidaan todeta, että tulorahoituksella tulee pystyä kattamaan toteutettavia investointeja. Vuonna 2020 on uutta pitkäaikaista lainaa otettu noin 2 M€ enemmän kuin vanhaa lainaa on lyhennetty. Vuoden 2020 lopussa rahavarat olivat 1.594.395 € (2019: 1.339.846 €). Muhoksen kunnan pitkäaikainen lainakanta on 46,2 M€ ja siitä on muuttuvakorkoista lainaa 3 % ja kiinteäkorkoista lainaa 97 %. Kiinteäkorkoisten osuus on kasvanut, koska viimeisten vuosien aikana otettujen lainojen kiinteät korot ovat olleet alhaiset ja samalla on voitu myös pienentää korkoriskin vaikutusta. Tulevina vuosien investoinnit ja käytöstä poistuvien rakennusten alaskirjaukset muodostavat merkittävän taloudellisen riskitekijän.

Muhoksen kunnalla on toimintakertomuksen laatimisen ajankohtana käynnissä oikeudenkäyntejä, jotka liittyvät yhden henkilön irtisanomisprosessiin ja virkavalintoihin.

2.8 Ympäristötekijät

Muhoksen kunnan ympäristöviranomaisena toimii Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitos.

Muhoksella sijaitsevan Kestinkankaan kaatopaikka on suljettu ympäristöluvan mukaisesti. Sulkemistyöt ovat valmistuneet ja työt vastaanotettu 3.12.2013. Kaatopaikan ympäristöluvan mukaiset jälkihoito- ja tarkkailuvelvoitteet jatkuvat edelleen. Kaatopaikan jätteenkäsittelykentän, tieyhteyden kunnostus ja pintavesien hallintaan liittyviä parannuksia on toteutettu viime vuosien aikana. Taseessa on purkamaton varaus töiden loppuunsaattamiseen 54.046 €. Kustannusarvion mukaan varaus kattaa sulkemisesta aiheutuvat kustannukset.

Muhoksen kunnan alueella ei sattunut vuonna 2020 merkittäviä ympäristövahinkoja, ellei kesällä Muhoksen ja Tyrnävän välillä ollut suurta metsäpaloa katsota ympäristövahingoksi. Muhoksen kunta ei ole tehnyt erillistä ympäristöraporttia.

3. SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt keväällä 2015 (30.3.2015 §21) laaditun pysyväämääräyksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeesta. Ohjeen mukaisesti toimielin ja sen alainen johtava viranhaltija vastaavat toiminnan sisäisestä valvonnasta. Toiminnot on järjestettävä siten, että kaikilla tasoilla on riittävä sisäinen valvonta. Sisäisen valvonnan toimintamallia on koulutettu esimieskoulutusten yhteydessä. Tilinpäätös- ja toimintakertomuskäsittelyn yhteydessä luottamustoimielimet ovat arvioineet sisäistä valvontaa omien hallintokuntiansa osalta.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Toimialueiden osalta sisäinen valvonta toimii toimialueilta saatujen selvitysten perusteella kohtalaisen hyvin, mutta jonkin verran poikkeamia on havaittu. Vuoden 2020 alkupuolella kirjanpidon ja palkkahallinnon siirto Monetra Oyj:lle aiheutti vuoden aikana seurannan, uuden ohjelmistojen käytön ja toimintojen osalta ylimääräistä työtä.

Sisäistä valvontaa toteutetaan sähköisen Dynasty-asianhallintajärjestelmän avulla siten, että viranhaltijaorganisaatio toimii sisäisen valvonnan ohjeiden mukaisesti. Viranhaltijapäätösten ja toimielinpäätösten osalta otto-oikeuden käyttöä on tehostettu asianhallintajärjestelmän avulla, jolloin toimielinten ja viranhaltijoiden mahdollisuudet puuttua tehtyihin päätöksiin ovat parantuneet oleellisesti. Sisäiseen valvontaan liittyviä kokonaisuuksia on koulutettu ja tullaan kouluttamaan esimieskoulutuksissa myös tulevina vuosina.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Kirjanpidon järjestelmistä saadaan vertailukelpoista taloustietoa ajallaan päätöksenteon tueksi. Investointien toteutuksen suunnitelmavalmiuteen, aikataulutukseen ja kustannusten hallintaan on kiinnitetty enemmän huomiota ja hankkeita pyritään ennustamalla ohjaamaan tavoitteelliseen lopputulokseen. Investointien rahoitukseen liittyviin muutostarpeisiin on reagoitu nopeasti muuttamalla hankkeiden yleisaikatauluja ja laajuutta, jaksottamalla kustannuksia ja hakemalla taloudellisesti ja toiminnallisesti tarkoituksenmukaisinta ratkaisua. Tarvittaessa havaittuihin ongelmiin on puututtu talousarvion muutoksilla ja muutosesityksillä. Toiminnallista seuranta on toteutettu osavuosikatsauksissa kaksi kertaa vuodessa (tammi-huhtikuu ja tammi-elokuu).

Myös käyttötalouden seuranta on pidetty aktiivisesti, mutta siitä huolimatta on myös käyttötalouden puolella jonkin verran talousarvioylityksiä, joita ei ole kaikilta osin käsitelty päätöksenteossa.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskien kartoituksen osalta on hallintokunnissa tehty toimenpiteitä, mutta työtä on vielä kehitettävä systemaattisempaan suuntaan. Etenkin henkilöstöriskien merkitys niissä organisaatio-osissa, joissa ammattitaitoisen sijaisten saaminen esim. pitkäaikaisissa sairauspoissaolosuhteissa aiheuttaa palvelutuotannolle huomattavia riskitekijöitä. Tulevaisuudessa palvelutuotannon riskinä on ammattitaitoisen henkilöstön riittävyys ja oikea kohdentuminen. Sote- ja maakuntauudistus tuo aikanaan toteutuessaan lisäksi merkittävän muutoksen palvelutuotantoon.

Organisaation jokainen taso vastaa omalta osaltaan riskienhallinnasta.

Sopimustoiminta

Sopimuseurannan varmistamiseksi on sähköisen asiahallintajärjestelmään liitetty ns. sopimusosio, joka mahdollistaa entistä paremmin olemassa olevien sopimusten seuranta. Järjestelmä myös ns. hälyttää viranhaltijalle, jos sopimus vaatii toimenpiteitä.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Muhoksen kunnalla ei ole erillistä organisaatiota tai viranhaltijaa, jonka vastuulla on sisäinen valvonta. Valvontavastuu on jaettu organisaatiossa jokaiselle viranhaltijalle ja erityisesti johtavassa asemassa olevalle viranhaltijalle. Sisäisen valvonnan ohjetta on koulutettu esimiehille.

Jokainen toimialue laatii sisäisen valvonnan ohjeen perusteella arvion siitä miten sisäinen valvonta on toteutunut ja onko havaittavissa puutteita. Toimialueen lausunnot huomioidaan, kun laaditaan toimintakertomuksen sisäisen valvonnan arviointia.

4. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

Tässä osiossa on esitetty tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma toimintakaudelta. Lisäksi on esitetty edellisen tilikauden vertailu ja tunnusluvut.

4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Muhoksen kunnan tuloslaskelma 2020

TULOSLASKELMA	TA	TA Muutos	Muutettu TA	Toteuma	Ylitys/alitus	TOT %	TP2019
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	7 869 789	0	7 869 789	7 204 994	664 795	92	7 191 042
Maksutuotot	2 827 672	0	2 827 672	3 140 774	-313 102	111	3 298 759
Tuet ja avustukset	689 957	0	689 957	783 626	-93 669	114	607 398
Vuokratuotot	1 318 575	0	1 318 575	1 267 655	50 920	96	1 325 913
Muut toimintatuotot	121 836	3 000	124 836	94 253	30 583	76	140 951
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	12 827 829	3 000	12 830 829	12 491 303	339 526	97	12 564 063
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	93 505	-93 505	0	
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-30 793 196	0	-30 793 196	-30 120 101	-673 095	98	-30 829 605
Palvelujen ostot	-27 687 363	-27 000	-27 714 363	-28 152 016	437 653	102	-27 553 311
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 664 652	0	-3 664 652	-3 570 457	-94 195	97	-3 639 445
Avustukset	-4 567 897	0	-4 567 897	-4 344 267	-223 630	95	-4 281 420
Vuokrat	-427 726	0	-427 726	-453 016	25 290	106	-326 222
Muut toimintakulut	-178 642	0	-178 642	-440 483	261 841	247	-181 877
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-67 319 476	-27 000	-67 346 476	-67 080 340	-266 136	100	-66 811 880
TOIMINTAKATE	-54 491 647	-24 000	-54 515 647	-54 495 532	-20 115	100	-54 247 817
Verotulot	31 853 500	0	31 853 500	30 698 297	1 155 203	96	30 871 375
Valtionosuudet	26 392 812	0	26 392 812	29 173 136	-2 780 324	111	25 097 913
Rahoitustuotot ja -kulut	-272 650	0	-272 650	-237 507	-35 143	87	-251 935
VUOSIKATE	3 482 015	-24 000	3 458 015	5 138 394	-1 680 379	149	1 469 536
Poistot ja arvonalentumiset	-4 890 424	0	-4 890 424	-4 938 611	48 187	101	-3 418 752
TILIKAUDEN TULOS	-1 408 409	-24 000	-1 432 409	199 782	-1 632 191	-14	-1 949 216
Poistoeron ja varausten lisäys/väh.	0	0	0	29 132	-29 132		24 083
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-1 408 409	-24 000	-1 432 409	228 914	-1 661 323	-16	-1 925 133

TUOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:		
	TP2020	TP2019
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	18,62	18,80
Vuosikate/Poistot, %	104,05	42,98
Vuosikate, eur/asukas	576,96	165,01
Asukasmäärä	8 906	8 906

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

(=100 * toimintatuotot / toimintakulut – valmistus omaan käyttöön) (*ulkoinen kirjanpito)

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo-rahoitus on riittävä.

Vuosikate prosenttia poistosta

(= 100 * vuosikate/poistot ja arvonalentumiset)

Tunnusluvun ollessa 100 % voidaan katsoa kunnan tulo-rahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Tulo-rahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen kun vuosikate alittaa poistot. Vuosikatteen ollessa alijäämäinen kunnan tulo-rahoitus on heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulo-rahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kunnan koko, taajama-aste, tekniset verkostot ja toimintojen organisointi ovat tekijöitä, jotka vaikuttavat vuosikatetavoitteen määrittämiseen kunnassa.

4.2 Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA	2020	2019
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	5 168 394	1 469 536
Tulorahoituksen korjauuserät	-22 441	-85 162
TOIMINNAN RAHAVIRTA	5 145 953	1 384 374
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-6 074 219	-9 579 399
Rahoitusosuudet investointimenoihin	284 000	22 722
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	47 825	318 412
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-5 742 394	-9 238 265
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-596 441	-7 853 891
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaam.vähennykset	19 793	0
Antolainauksen muutokset	19 793	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	12 000 000	5 612 960
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 024 806	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 200 000	500 000
Lainakannan muutokset	775 194	6 112 960
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	21 232	43 418
Vaihto-omaisuuden muutos	-15 233	7 022
Saamisten muutos	-1 851 716	-246 237
Korottomien velkojen muutos	1 901 721	750 447
Muut maksuvalmiuden muutokset	56 004	554 650
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	850 991	6 667 610
RAHAVAROJEN MUUTOS	254 550	-1 186 281
Rahavarojen muutos	-254 550	1 186 280
Rahavarat 31.12.	1 594 396	1 339 846
Rahavarat 1.1.	1 339 846	2 526 126

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:		
1 000 €	TP2020	TP2019
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-11 198	-22 975
Investointien tulorahoitus, %	85,09	15,34
Laskennallinen lainanhoitokate	0,53	0,20
Kassan riittävyys, pv	7	3
Asukasmäärä	8 906	8 906

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Toiminnan ja investointien rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman, sen välitulosten ja niistä laskettavien tunnuslukujen avulla. Tavoitteena investointien omarahoitus eli toiminnan ja investointien rahavirran kertymän tulisi olla vähintään 0 viiden vuoden tarkastelukauden lopussa.

Investointien tulorahoitus, %

(= $100 * \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$)

Tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta kertoo prosenttiosuuden, joka on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Lainanhoitokate

(= $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$)

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Kassan riittävyys päivissä

(= $365 \text{ pv} * \text{rahavarat } 31.12. / \text{kassasta maksut tilikaudella}$)

Tunnusluku ilmaisee, montako päivää kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavarioihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

4.3 Tase ja sen tunnusluvut

T A S E	2020	2019
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	164 574	168 322
2. Muut pitkävaikuttiset meno	301 784	380 673
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	466 358	548 995
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	9 740 974	9 652 934
2. Rakennukset	42 665 830	43 964 024
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 309 041	7 594 467
4. Koneet ja kalusto	1 462 766	1 128 850
5. Muut aineelliset hyödykkeet	120 528	120 528
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	8 893 935	5 930 700
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	70 193 074	68 391 504
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	8 622 728	9 545 438
3. Muut lainasaamiset	50 000	69 793
4. Muut saamiset	251 823	251 823
Sijoitukset yhteensä	8 924 551	9 867 054
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	79 583 983	78 807 553
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
2. Lahjoitusrahastojen varat	295 155	296 345
3. Muut toimeksiantojen varat	22 375	22 753
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHT.	317 531	319 098
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
1. Aineet ja tarvikkeet	67 780	52 547
Vaihto-omaisuus yhteensä	67 780	52 547
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	369 754	409 237
2. Lainasaamiset	4 787 500	4 887 500
3. Muut saamiset	75 000	72 100
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	5 232 254	5 368 837
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	1 468 283	1 782 921
2. Lainasaamiset	100 000	100 000
3. Muut saamiset	3 124 799	862 502
4. Siirtosaamiset	40 641	0
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	4 733 722	2 745 423
Saamiset yhteensä	9 965 975	8 114 259
III Rahoitusarvopaperit		
IV Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä	1 594 396	1 339 846
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	11 628 151	9 506 652
VASTAAVAA YHTEENSÄ	91 529 665	88 633 302

T A S E	2020	2019
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	-27 287 120	-27 287 120
IV Ed.tilikausien yli/alijäämä	-1 311 305	-3 236 438
V Tilikauden yli/alijäämä	-228 914	1 925 133
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-28 827 340	-28 598 425
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
VARAUKSET		
1. Poistoero	-119 593	-142 876
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET YHT.	-119 593	-142 876
C PAKOLLISET VARAUKSET		
2. Muut pakolliset varaukset	-65 046	-70 895
PAKOLLISET VARAUKSET YHT.	-65 046	-70 895
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
1. Valtion toimeksiannot	-72 420	-48 968
2. Lahjoitusrahastojen pääoma	-300 720	-298 992
3. Muut toimeksiantojen pääoma	-129 437	-134 951
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHT.	-502 577	-482 912
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
2. Lainat vakuutus- ja rah.laitoksilta	-36 635 562	-34 169 154
3. Lainat julkisyhteisöiltä	-31 711	-447 925
Pitkäaikainen vieras po. yht.	-36 667 273	-34 617 079
II Lyhytaikainen		
1. Joukkovelkakirjalainat	-4 500 000	-5 500 000
2. Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	-9 158 592	-9 433 592
3. Lainat julkisyhteisöiltä	-416 214	-416 214
5. Saadut ennakot	-550 805	-133 812
6. Ostovelat	-6 179 476	-4 413 675
7. Liittymismaksut ja muut velat	-527 063	-482 965
8. Siirtovelat	-4 015 687	-4 340 858
Lyhytaikainen vieras po. yht.	-25 347 837	-24 721 116
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	-62 015 110	-59 338 195
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	-91 529 665	-88 633 302

TASEEN TUNNUSLUVUT:		
	TP2020	TP2019
Omavaraisuusaste, %	31,51	32,56
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	86,46	86,56
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 €	1 540	1 311
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	173	147
Lainakanta 31.12., 1 000 €	51 269	49 967
Lainat 31.12., €/asukas	5 757	5 610
Lainasaamiset 31.12.	50 000	51 335
Asukasmäärä	8 906	8 906

Omavaraisuusaste %

(= 100 * (oma pääoma + poistoero + vapaaehtoiset varaukset)/(koko pääoma – saadut ennakot))

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 % omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntatalouden merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus - %

(= 100 * (vieras pääoma – saadut ennakot) / käyttötulot))

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluku on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

(=edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä))

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12.

(= vieras pääoma – (saadut ennakot – lyhytaikaisen vieraan pääoman osto- ja siirtovelat))

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat euroa / asukas

Lainasaamiset 31.12.

(=sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset)

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

5. KOKONAISTULOT JA –MENOT

Kokonaistulojen ja –menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

MUHOKSEN KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT			
TULOT			
Toiminta		€	%
	Toimintatuotot	12 491 303	14,73
	Verotulot	30 698 297	36,19
	Valtionosuudet	29 173 136	34,39
	Korkotuotot	111 986	0,13
	Muut rahoitustuotot	20 271	0,02
	Satunnaiset tuotot	0	
	Tulorahoituksen korjauserät:		
	Käyttöomaisuuden myyntivoitto	-22 441	-0,03
Investoinnit			
	Rahoitusosuudet investointimenoihin	284 000	0,33
	Käyttöomaisuuden myyntitulot	47 825	0,06
Rahoitustoiminta			
	Antolainasaamisten vähennykset	19 793	0,02
	Pitkäaikaisten lainojen lisäys	12 000 000	14,15
	Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,00
	Oman pääoman lisäykset	0	
Kokonaistulot yhteensä		84 824 170	100,00
MENOT			
Toiminta		€	%
	Toimintakulut	67 080 340	79,22
	-Valmistus omaan käyttöön	-93 505	-0,11
	Korkokulut	345 770	0,41
	Muut rahoituskulut	23 995	0,03
	Satunnaiset kulut	0	
	Tulorahoituksen korjauserät:		
	Pakollisten varausten muutos	-5 849	-0,01
	Käyttöomaisuuden myyntitappio	30 000	0,04
Investoinnit			
	Investointimenot	6 074 219	7,17
Rahoitustoiminta			
	Antolainasaamisten lisäykset	0	0,00
	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	10 024 806	11,84
	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	1 200 000	1,42
	Oman pääoman vähennykset	0	
Kokonaismenot yhteensä		84 679 776	100,00

6. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

Toimintakertomuksessa esitetään yhdistelmä kunnan tytär-, osakkuus- ja muista omistusyhteisyyhteisöistä sekä kuntayhtymistä, joissa kunta on jäsenenä.

6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	Yhdistely konsernitilinpäätöksessä	
	Yhdistely (kpl)	Ei Yhdistely (kpl)
Tytäryhteisöt	2	1
Muut yhtiöt:		
Muhoksen vesihuolto Oy (100 %)		
Kiinteistö Oy Piilorivi (50 %)		
Mimminetti Oy (100 %)		
Kuntayhtymät	3	
Pohjois-Pohjanmaan liitto (2,09 %)		
Koulutuskuntayhtymä OSAO (3,65 %)		
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä (2,56 %)		
Osakkuusyhteisöt (< 50 %)	1	1
Kiinteistö Oy Muhoksen Vanhustentalot (23,07 %)		
Humanpolis Oy (33 %)		
Muut omistusyhteisyyhteisöt	1	
Hirsijärven Vesi Oy (50 %)		
Yhteensä	7	2

Mimminetti Oy:n (2683045-9) toiminta on lakannut 8.1.2020.

6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Konsernin toiminnan ohjaus tapahtuu valtuuston hyväksymän konserniohjeen perusteella.

Muhoksen Vesihuolto Oy:n tavoitteet velan lyhennyksen ja koron maksun osalta toteutuivat. Tavoitteena oli lainan lyhennys 100.000 € ja korko 100.000 €

Talousarviovuodelle 2020 asetettujen Muhoksen Vesihuolto Oy:n tavoitteiden toteutuminen:

1. Tavoitteena saada vesilaitoksen varmuusluokitus vuonna 2020 tasolle 1

Tavoite saavutetaan hankkimalla varavoimakone.

Vesilaitoksen varmuusluokitus on tasolla 1 (paras taso/virallinen varmuusluokitus) ja laitoksen varavoiman saanti on turvattu sekä veden jakelun että viemäröinnin kriittisiin kohteisiin.

Varmuusluokitus on ainakin tasolla 2, mutta varaveden saanti ei kata koko kapasiteettitarvetta ja energian saanti voi väliaikaisesti vaarantua myös kriittisissä kohteissa. Vedenhankintaa ei ole varmistettu, tai varmuusluokka on 0 eikä energian saantia ole varmistettu.

Tavoite saavutettiin osittain

2. Tavoitteena laskuttamattoman veden määrän saaminen alle 10 %:iin (nyt 10 – 20 %) sekä tavoitteena viemärin vuotovesien määrän aleneminen alle 15 %:iin (nyt 15 – 20 %), näihin tavoitteisiin pyritään pääsemään verkoston määrätietoisella saneerauksella.

Ei saavutettu, mutta edistystä on tapahtunut.

3. Muhoksen Vesihuolto Oy:n tavoite on kehittää vesihuoltoa alueellaan yhdyskunta kehitystä vastaavasti.

Tavoite saavutettiin

4. Tavoitteena on toimittaa asiakkaille puhdasta pohjavettä kohtuukustannuksin ja huolehtia viemäröinnistä terveyden- ja ympäristösuojelun kannalta asianmukaisesti ja taloudellisesti.

Tavoite saavutettiin

5. Muhoksen Vesihuollon tavoite lyhentää velkaansa seuraavien vuosien aikana on seuraava:

Vuosi	Lyhennys
2019	100.000 €
2020	100.000 €

Tavoite saavutettiin

6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat ja arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Muhoksen vesihuolto Oy

Vuosi 2020 oli kunnan 100 % omistaman Muhoksen Vesihuolto Oy:n kahdeksastoista kokonainen toimintavuosi.

Yhtiön liikevaihto oli 1.960.913 €. Edellisen vuoden liikevaihto oli 1.887.490 € ja liikevaihto suureni edellisestä vuodesta 73.423 € eli 3,9 %. Yhtiön tilikauden tulos oli 42.025,12 € tappiollinen, mutta vakavaraisuus parani merkittävästi.

Uusia kiinteistöjä liitettiin vuoden aikana 31 kappaletta. Vesi- ja viemäri liittymä 14 kiinteistöä, vesiliittymä 10 kiinteistöä ja viemäri liittymiä 7 kiinteistöä. Liittymien määrä vuoden lopussa oli 3 418 vesiliittymää ja 2 103 viemäri liittymää.

Yhtiö on kahdeksastoista toimintavuoden aikana rakentanut 773 vesiliittymää ja 873 viemäri liittymää.

Vesijohtoverkostoa rakennettiin 0,5 km ja vesijohtoverkoston kokonaispituus oli vuoden lopussa 267,5 km. Viemäriverkostoa rakennettiin 0,5 km ja viemäriverkoston kokonaispituus oli vuoden lopussa 146,5 km. Viemäri- ja vesijohtoverkostoa saneerattiin 0,1 km.

Viemäriverkoston vuotovesimäärien pienentämiseen vaikuttavia korjauksia suoritettiin kaivoja korjaamalla tulvaherkillä alueilla ja verkostoa saneeraamalla. Vesijohtoverkoston toimintavarmuutta parannettiin uusimalla toimimattomia venttiilejä.

Tulevina vuosina on tarkoitus saneerata verkostoa ja toteuttaa hankkeita yhteistyössä kunnan kanssa.

Kiinteistö Oy Muhoskylmä on aiemmin ollut Muhoksen kunnan omistama vuokratyöyhtiö, jossa oli 7 asuntoa. Kiinteistö Oy Muhoskylmä on saatu myytyä vuonna 2018 ulkopuoliselle, koska asukkaita on ollut vain muutama.

6.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnan osalta Muhoksen kunnassa toteutetaan jo vuosien ajan käytössä ollutta tytäryhtiön toiminnan ja talouden seurannan yhteydessä tehtävää valvontaa, joka tapahtuu tytäryhtiön johdon kanssa pidettävissä vuotuisissa palavereissa ja erillisillä raporteilla, joita toimitetaan konsernijaostolle.

Vuoden 2020 tavoitteet valtuuston hyväksyi talousarvion hyväksymisen yhteydessä 16.12.2019. Konserniohjeiden päivitys toteutettiin vuoden 2019 aikana konsernijaoston ohjauksessa. Konserniohje hyväksyttiin valtuustossa 25.6.2018 § 47. Konsernijaosto seuraa tytäryhtiön toimintaa vuotuisilla raporteilla.

6.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNI	2 020	2 019
TULOSLASKELMA		
Toimintatuotot	33 936 813	32 957 583
Valmisteverastojen muutos	19 040	891
Valmistus omaan käyttöön	170 447	47 137
Toimintakulut	-88 781 319	-87 518 594
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	62 873	41 370
TOIMINTAKATE	-54 781 632	-54 519 641
Verotulot	30 697 170	30 871 375
Valtionosuudet	31 869 106	27 696 254
<u>Rahoitustuotot ja -kulut</u>		
Korkotuotot	24 926	23 590
Muut rahoitustuotot	20 334	24 675
Korkokulut	-361 511	-388 170
Muut rahoituskulut	-12 080	-6 727
Rahoitustuotot ja -kulut	-328 331	-346 632
VUOSIKATE	7 456 312	3 701 357
<u>Poistot ja arvonalentumiset</u>		
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 560 614	-5 094 632
Omistuksen eliminointierot	5 560	
Arvonalentumiset		-342
Poistot ja arvonalentumiset	-6 555 054	-5 094 974
<u>Satunnaiset erät</u>		
TILIKAUDEN TULOS	901 258	-1 393 617
Poistoeron muutos	0	0
Varausten muutos	0	0
Rahastojen muutos	33 232	-4 299
Tilinpäätössiirrot	33 232	-4 299
Tilikauden verot	-6 311	-4 499
Laskennalliset verot	-7 939	-1 450
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	-16 085	-1 139
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	904 155	-1 405 004

TUNNUSLUVUT	2 020	2 019
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	38,2 %	37,7 %
Vuosikate/Poistot, %	113,7 %	72,6 %
Vuosikate, €/asukas	837	416
Asukasmäärä	8 906	8 906

KONSERNI	2 020	2 019
TASE	0	0
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
<u>Aineettomat hyödykkeet</u>		
Aineettomat oikeudet	311 930	339 389
Muut pitkävaikutteiset menot	449 396	546 135
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	146 243	81 777
Aineettomat hyödykkeet	907 569	967 300
<u>Aineelliset hyödykkeet</u>		
Maa- ja vesialueet	10 348 726	10 240 441
Rakennukset	51 528 972	52 164 573
Kiinteät rakenteet ja laitteet	12 284 424	12 578 873
Koneet ja kalusto	2 977 877	2 586 208
Muut aineelliset hyödykkeet	318 390	138 458
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	13 641 191	7 914 840
Aineelliset hyödykkeet	91 099 580	85 623 393
<u>Sijoitukset</u>		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	528 399	1 627 979
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonorotukset	1 795 655	1 638 572
Muut lainasaamiset	50 648	52 961
Muut saamiset	186 084	169 421
Sijoitukset	2 560 787	3 488 933
PYSYVÄT VASTAAVAT	94 567 936	90 079 626
<u>TOIMEKSIANTOJEN VARAT</u>		
Valtion toimeksiannot	122 934	63 406
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	302 047	302 768
Muut toimeksiantojen varat	289 911	387 161
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	714 892	753 336
<u>VAIHTUVAT VASTAAVAT</u>		
<u>Vaihto-omaisuus</u>		
Aineet ja tarvikkeet	408 512	223 569
Keskeneräiset tuotteet	1 317	2 311
Valmiit tuotteet	166 134	145 027
Vaihto-omaisuus	575 962	370 907
<u>Saamiset</u>		
<u>Pitkäaikaiset saamiset</u>		
Myyntisaamiset	369 754	409 237
Muut saamiset	76 060	72 416
Siirtosaamiset	3 949	3 193
Pitkäaikaiset saamiset	449 762	484 845

KONSERNI	2 020	2 019
TASE	0	0
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	3 453 379	3 990 429
Lainasaamiset	3 585 190	1 010 875
Muut saamiset	784 856	1 250 749
Siirtosaamiset	320 727	244 053
Lyhytaikaiset saamiset	8 144 152	6 496 106
Saamiset	8 593 914	6 980 951
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	269	269
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	193 363	193 843
Rahoitusarvopaperit	193 632	194 112
Rahat ja pankkisaamiset	6 377 630	4 634 399
VAIHTUVAT VASTAAVAT	15 741 139	12 180 370
VASTAAVAA	111 023 967	103 013 332
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	27 287 120	27 287 120
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	4 322	4 322
Muut omat rahastot	785 966	812 928
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) (pl. muuntoerot)	1 720 708	3 131 982
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	1 720 708	3 131 982
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	904 155	-1 405 004
OMA PÄÄOMA	30 702 272	29 831 349
VÄHEMMISTÖOSUUDET	293 846	65 292
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0	0
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset		
Muut pakolliset varaukset	875 800	884 472
PAKOLLISET VARAUKSET	875 800	884 472
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	122 934	63 406
Lahjoitusrahastojen pääomat	307 854	305 614
Muut toimeksiantojen pääomat	470 326	549 261
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	901 114	918 281

KONSERNI	2 020	2 019
TASE	0	0
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	45 332 457	39 066 835
Pääomalainat	25 228	0
Lainat kunnalta	0	0
Lainat julkisyhteisöiltä	31 711	447 925
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	45 389 396	39 514 759
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma		
Saadut ennakot	19 137	0
Liittymismaksut ja muut velat	2 149 302	2 102 948
Laskennalliset verovelat	40 258	10 326
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	2 208 696	2 113 273
Pitkäaikainen vieras pääoma	47 598 092	41 628 032
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma		
Joukkovelkakirjalainat		0
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 571 028	9 648 994
Lainat julkisyhteisöiltä	416 214	416 214
Lainat muilta luotonantajilta	4 500 000	5 500 000
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	14 487 242	15 565 208
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma		
Saadut ennakot	561 944	135 211
Ostovelat	7 644 977	5 787 731
Liittymismaksut ja muut velat	1 017 857	976 090
Siirtovelat	6 940 824	7 221 665
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	16 165 602	14 120 698
Lyhytaikainen vieras pääoma	30 652 844	29 685 906
VIERAS PÄÄOMA	78 250 936	71 313 939
VASTATTAVAA	111 023 967	103 013 332

TUNNUSLUVUT	2 020	2 019
Omavaraisuusaste, %	28,1 %	29,1 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	80,5 %	77,8 %
Kertynyt ylijäämä (alijäämä)	2 624 864	1 726 978
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	295	194
Lainat ja vuokravastuut	60 469 419	55 079 967
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	6 790	6 185
Lainasaamiset	50 648	52 961
Konsernin henkilöstön lukumäärä	745	807
Kunnan asukasmäärä	8 906	8 906

Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

KONSERNI	2020	2019
Toiminnan rahavirta		
VUOSIKATE	7 456 312	3 701 356
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot	-6 311	-2 620
Tulorahoituksen korjauserät	-69 961	-277 794
Toiminnan rahavirta	7 380 041	3 420 942
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-10 683 661	-13 015 826
Rahoitusosuudet investointimenoihin	92 963	98 758
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	69 257	363 756
Investointien rahavirta	-10 521 441	-12 553 312
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 141 400	-9 132 370
Rahoituksen rahavirta		
<u>Antolainauksen muutokset</u>		
Antolainasaamisten lisäykset	-16 663	0
Antolainasaamisten vähennykset	-17 480	0
Antolainauksen muutokset	-34 143	0
<u>Lainakannan muutokset</u>		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	15 984 672	16 510 764
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-9 991 352	-9 478 139
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 364 814	500 000
Lainakannan muutokset	4 628 506	7 532 625
Oman pääoman muutokset	0	0
<u>Muut maksuvalmiuden muutokset</u>		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	21 277	43 414
Vaihto-omaisuuden muutos	-205 055	4 935
Saamisten muutos	-1 606 793	-1 281 190
Korottomien velkojen muutos	2 080 359	1 513 693
Muut maksuvalmiuden muutokset	289 788	280 852
Rahoituksen rahavirta	4 884 152	7 813 477
Rahavarojen muutos	1 742 751	-1 318 893
Rahavarat 31.12.	6 571 263	4 828 511
Rahavarat 1.1.	4 828 511	6 147 404
Rahavarojen muutos	1 742 751	-1 318 893

TUNNUSLUVUT	2 020	2 019
Investointien tulorahoitus, %	70,4 %	28,0 %
Lainanhoitokate	0,8	0,4
Laskennallinen lainanhoitokate	1,0	0,6
Kassan riittävyys, pv	21,8	15,0

7. KESKEISET LIITETIEDOT

Kunnan ja konserni tilinpäätöksen liitetiedot esitetään kokonaisuudessaan tasekirjassa.

8. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMEPITEET

8.1. Tilikauden tuloksen käsittely

Kuntalaki 69 toteaa seuraavaa: ”Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.”

Tilikauden 2020 tulos on 199.782 euroa. Kunnanhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelyksi seuraavaa: Tuloutetaan tehtyä poistoeroa 23.283 euroa ja tuloutetaan varausten vähenemistä 5.849. Tilikauden ylijäämä 228.914 euroa siirretään taseen tilikauden yli/alijäämätilille.

8.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Tilikauden 2020 osalta on noudatettu valtuuston 29.2.2016 / 9 § hyväksymää suunnitelmaa talouden tasapainottamiseksi sekä valtuuston 26.8.2019 § 54 hyväksymää talousselvitystä. Lainsäädännöllistä velvoitetta (kattamattomia alijäämiä) kunnalla ei ole laatia talouden tasapainotussuunnitelmaa. Suunnitelma ja talousselvitys päätettiin kuitenkin laatia, jotta kunta paremmin pystyy vastaamaan tuleviin haasteisiin.

9. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

9.1 Seurantaa koskeva sääntely

Kuntalain mukaan kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Toteutumisvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen. Toteutumisvertailusta on lisäksi käytävä ilmi onko menot, tulojen lisäksi, muutoin rahoitettu talousarviossa määrättyllä tavalla (KuntaL 113 §). Muulla rahoituksella tarkoitetaan tällöin rahavarojen käyttöä ja muita maksuvalmiuden muutoseriä rahoituslaskelmassa.

Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Selvityksen laadinnan yhteydessä on noudatettu työ- ja elinkeinoministeriön Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjetta tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

9.2 Tavoitteiden toteutuminen

Muhoksen valtuusto on hyväksynyt kuluvalle valtuustokaudella kuntastrategian 18.12.2017. Muhoksen kunnan strategian seuranta toteutetaan valtuuston hyväksymän kuntastrategian tavoitteiden osalta seuraavasti vuoden 2020 osalta seuraavasti:

Strategian toteutuminen 31.12.2020 mennessä

Asukkaat ja hyvinvointi

- 1) Kaavoituskatsaus:
- 2) Kuntamarkkinointi:
- 3) Asunto-ohjelma:
- 4) Muuttotutkimus 2 - 4 v välein:

Toteuma

- Toteutunut
- Luovutettu vuonna 2020 5 ok-tonttia, (Myönnetty 30 omakotirakennuslupaa)
- Ei ole edennyt vielä. Käynnistetään laadinta 2021.
- Toteutettu kevään 2018 aikana

Kunnan hyvinvointijohtaminen

- Hyvinvointikertomus osana johtamista:
- LAPE-muutosohjelma:
- liikenneturvallisuustyö:

- Laaja hyvinvointikertomus käsitelty syyskuussa 2019 valtuustossa
- Toteutuu lähes ohjelman mukaisesti
- Työryhmän kokoonpano päivitetty – kokoontunut kaksi kertaa vuonna 2020.

Nopean tietoverkon rahoitus ja järjestäminen:	Laajakaista-hanke edennyt – valmis 2020
Säännöllisesti toteutettavat kuntalais- ja aluetilaisuudet:	Kyselytuntia ei ole toteutettu vuoden 2020 aikana
Kunnan avustusjärj. uusiminen ja käyttöönotto 2018:	Edennyt osittain mm. kulttuuriavustukset
Kylien markkinointi ja tilojen hyödyntäminen: Mäntyranan alueilla koronaehtojen puitteissa	Kyläkisa- ja -toiminta toimii Päivärinteellä ja Honkala-
Ylikunnallisen yhteistyön aktiivinen kehittäminen:	Maankäytön suunnittelun yhteistyö, mittaustoiminta ja Ekolakeus toteutunut. Oulujokilaakson yhteinen ruokahuolto käynnistyy 2021 alusta. Suunnittelu muiden osa-alueiden osalta käynnistynyt.

Talous

1) Talousarvio ja taloussuunnitelma:	2020 vuosikate yli poistojen (lukion alaskirjaus ylim.)
2) Investointien toteuttamisohjelma 2019 – 2022:	OK muutosten jälkeen – paineita korjausvelan vuoksi
3) Kunnan talouden tasapainotusselvitys:	Uudistettu talousselvitys hyv. 8/2019 valtuustossa
4) Uudet toiminta- ja rahoitusmallit: kiinteistöleasing-rahoitus toetutunut)	Varikko hankittu leasing-mallilla ja lukion
5) Palvelujen tuotteistaminen: jakelukeittiöksi toteutui 2021 alusta.	Terveyskeskuksen keittiön osalta muutokset

Kuntalaisten palvelut

Varhaiskasvatussuunnitelma: syyskuussa 2020	Käsitelty kehittämissuunnitelma hyvinvointiltk:ssa
Opetuksen kehittämissuunnitelma (KESU):	Suunnittelussa
Uusi Peruskoulu – hanke:	Suunnittelussa
LAPE-muutosohjelma:	Toteutuu lähes ohjelman mukaisesti
Kulttuuripoliittinen ohjelma	Valmistelussa – päätökset 2021
Liikuntapaikkaselvitys osana investointisuunnittelua:	Toteutunut (ajan tasalla – päivitetään koko ajan)
Vapaa-aikatoimen kehittämissuunnitelma (KESU):	Valmistelussa
Ikäpoliittinen ohjelma:	Hyväksytty valtuustossa 2/2020
Kunnan asunto-ohjelma: erillisrahoituksen 2021	Käynnistetään vuoden 2021 aikana - edellyttää
Koko kunta ikäihmisten-hanke: 2021	Voimaa vanhuuteen-hanke käynnissä. Jatkohaku kevät
Muutosjohtamisen ohjelma:	Henkilöstön, esimiesten ja johtamisen kehittämishanke hyväksytty valtuustossa elokuussa 2020. Käynnistynyt.
Hallintosääntö ja toimintarakenteen muutostyö: muutoksia valtuustokauden vaihteeseen.	Pieniä päivityksiä useita. Valmistellaan mahdollisia

Edunvalvonta MAKU-uudistuksen valmistelussa:
valmisteltu syyskuulle 2020.

Hyvinvointialue-uudistuksen kunnan lausunto

Henkilöstö

Rekrytointikyselyt esimiehille:

Toteutettu syksyn 2020 aikana

Työyhteisöjen vuosittaiset koulutussuunnitelmat:

Valmistunut ja toteutettu vuonna 2020

Osaamiskartoitukset:

Kehityskeskusteluissa koulutustarve-kohta

Kunnan työhyvinvointiohjelman keskeisiä tavoitteita toimenpiteiksi:

- esimiesten työkykyjohtaminen:

Työterveys Virran varhaisen tuen malli otettu käyttöön 1.1.2019. Työyhteisön kehittämishankkeessa toteutus.

- avoimen vuorovaikutuksen kehittäminen työyhteisöissä: toteutus

Työyhteisöselvitysten yhteydessä ja hankkeessa

- kannustavan palkkauksen kehittäminen: varhaiskasvatuksessa 2021

Valmistelussa – pilotointi käynnistyy

Asuminen ja maankäyttö

Keskustan osayleiskaavojen uudistaminen:

Käsitelty valtuustossa 6/2018. Lainvoimainen. Yritysalueiden osalta käynnistetty kehittämistoimet

Kaavoituskatsaukset:

Toteutunut

Oulujoki/kunnostamissuunnitelma ja toteuttavat toimenpiteet:

Oumo-hankkeiden kautta

Energiatehokkuussuunnitelma ja toimenpiteet:

Toimintasuunnitelma hyväksytty khall:ssa. Aurinkovoimala yläkoulun yhteydessä, Keskisyvän geotermisen maalämmön selvitys Kirkkosaarella, Jäähallin energiaselvitys, palvelutuotannosta poistuneita kiinteistöjä myyty, katuvalaistusta ja kuntoratojen valaistus uusittu LED-valoilla. 50/50 malli hyväksytty valtuustossa 8/2019. Sähköautoja hankittu kuntaan.

Henkilökuljetusten kehittämishanke:

Ei ole käynnistynyt – P-P yhteinen hanke peruuntunut

Pyöräily-, jalankulku- ja ulkoilureittiverkosto:

Seudullinen pyöräilyn pääreititsuunnitelma hyväksytty ja viitoitustyö on valmis. Ulkoilureitit liikuntapaikkasuunnitelmassa. Rokua Geopark-alueen reitistöjen kunnostamishanke käynnistyy 2021.

Liikenteen turvallisuussuunnitelma:

Liikenneturvallisuustyöryhmän työ on jatkuvaa

MAL-sopimus 2020 – 2030:
lokakuussa. Toteutus 4-vuotiskausittain

Hyväksytty seudun kunnissa. Allekirjoitettu

Elinvoima-ohjelma

Hyväksytty helmikuussa 2019 – seuranta vuosittain toimintakertomuksessa

MUHOS-mallin tehokkaampi hyödyntäminen ja edelleen kehittäminen (elinkeinoyhteistyö paikallisen yrittäjäjärjestön kanssa):	Edennyt hyvin. Arvioidaan elinvoimaohjelmassa
Energiatehokas kuntamallin markkinointi:	Hinku-ohjelman ja Väre-hankkeen kautta
Energiasopimuksen täytäntöönpano:	Edetään Motivan KEO-sopimuksen mukaisesti
Kunnan työllisyysohjelma:	Seudullinen kuntakokeilu käynnistyy 1.3.2021
Kuntouttavan valmennuksen mallien hyödyntäminen:	Alkuvuoden aikana kokeiltu koronan vuoksi etämällä
MUTAVA-hanke:	Ei tule toteutumaan, koska seudullinen hanke etenee
Seudullinen työllisyysyhteistyö:	Käynnistyy 1.3.2021

Kunnanhallituksen 2019 alkuvuonna hyväksymän Elinvoimaohjelman toteutuma vuoteen 2020 on esitetty seuraavassa:

ELINVOIMAOHJELMAN TOTEUTUMINEN 2020

Asia	Aikataulu	Seuranta
1. PAINOISTETAVOITTEET:		
- Pehmeitä vetovoimatekijöitä edesautetaan tuottamalla kulttuuritapahtumia yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Kotiseututietämystä lisätään koulujen opetussuunnitelmiin. Liikunnallisia tapahtumia kuntalaisille vuosittain.	2019-2025	-Korona rajoittanut tapahtumia v 2020
- Yritystonttien laatukriteereitä laaditaan yhteistyössä yrittäjien kanssa.	2019-2020	-Kesken resurssipulasta johtuen
- Startup- ja kasvuyrittäjyyden toimintamallia kehitetään elinkeinotiimin yhteistyön kehittämisen kautta. Lisäksi Humanpolis matkailusektorin osalta.	2019-2025	-Yrityksiä autettu oppilaitosyhteistyöverkoston avulla ja elinkeinotiimin kautta
- Julkiset ja yksityiset palvelut turvataan osallistumalla aktiivisesti sote-/maakuntaudistuksen valmisteluun. Julkisten ja yksityisten palvelujen yhteensovittaminen/lomittaminen.	2019-2021	- Osallistuttu aktiivisesti hyvinvointialueudistuksen valmisteluun
- Yritysmuotoisuus johtoajatuksena päätöksenteossa (Yritysvaikutusten arviointi-malli jatkuvaan käyttöön)	2019	-Parannettavaa on edelleen. Claudia hankintajärjestelmä käytössä
- Muhoksen yrittäjäjärjestön ja muiden yritysten kanssa ”jatkuva vuoropuhelu” toimintamalliksi	2019-2020	-Keskusteluyhteys toimii hyvin. Päätöksentekoprosessissa kehittämistä
	2019-	Keskusteluyhteys päivittäistä kunnan ja yrittäjien välillä.

	2020 2019-2020	
2. KUNNAN YRITYSTOIMIEN ERIKOISSATSAUKSET Digitalisaation mahdollisuudet palvelutuotannossa otetaan käyttöön laajakaistapalvelujen myötä. Edesautetaan luovien alojen koulutusta ja yritysten etabloitumista. Korostetaan päätöksenteossa lähiruoan merkitystä paikalliselle yritystoiminnalle Tonttipolitiikkaa edistetään aktiivisella vuorovaikutuksella kaavoitusprosesseissa Matkailuelinkeinoja edistetään toteuttamalla Oulujokivarren kuntien yhteistä matkailun kehittämissuunnitelmaa (Sweco)	2019-2020 2019-2020 2019-2020 2019-2020 2019-2020	-Joki-ICT:n hanke käynnistyy 2021 -46 uutta yritystä v 2020 -Oulujokilaakson yht. ruokapalveluys. hankinnat myös paikallisilta. Myös Geofood-brändi ja REKO-suoramyynti -Esim. Kirkkosaaren kehittämissuunnitelmassa yleinen ideointilaisuus -Mm.matkailun palveluita tuotteistettu. Yhteismarkkinointia kuntien ja yritysten kanssa toteutettu
3. LUOVUUS JA MARKKINOINTI Elinvoiman edistäminen vapaa-aikapuolen investoinneilla. Viestinnän uudistaminen viestintäohjelmaa noudattaen. Vetovoiman ja viihtyisyyden lisääminen matkailun kehittämisohjelman kautta. Kirkkosaaren ja Ponkilan alueen kehittämissuunnitelman kautta. Metlan alueen arkkitehtikilpailun toteuttaminen. Ilmastomuutosvaikutusten arviointi toteutetaan HINKU-verkoston avulla. Tonttitarjonnan keskittäminen asemakaava-alueille (joukkoliikenneverkon läheisyydessä)	2019-2020 2019-2020 2019-2020	Talviuintipaikan käyttöönotto 2019, Senioripassi otettu käyttöön. Isterinkosken Leader-hanke valmistelussa Viestintää toteutetaan tehdyn brändi- ja nettisivujen uudistuksen kautta. Kirkkosaaren kehittämissuunnitelma aloitettu kuntalaiskuulemisella Kirkkosaari sijaitsee joukkoliikennereitistön läheisyydessä. Kunnan tonttitarjonta joukkoliikenneyhteyksien läheisyydessä
4. TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA YRITYSTONTIT Yritystonttien markkinoinnin kehittäminen markkinointityöryhmän ideoiden pohjalta Asemakaavoituksen avulla kohdennetaan yritystonttitarjontaa vt. 22:n varteen	2019-2020 2020	-Yritystonttimarkkinointia kehitetty viestinnän avulla ja käynnistetty -Nokiankankaan teollisuusalueen asemakaavan valmistelu -Korivaaran alueen kehittämien valmistelussa

<p>5. YRITTÄJÄYHTEISTYÖ Hankinnoissa toteutetaan systemaattisesti markkinavuoropuhelua.</p> <p>Päivitetään Muhoksen kunnan hankintaohje.</p> <p>Toteutetaan vuosittain yhdessä yrittäjäjärjestön kanssa vuotuinen hankintailta.</p> <p>Viestinnässä yrittäjien kanssa korostetaan avoimuutta viestintäohjelman mukaisesti.</p>	<p>2019-2020</p> <p>2020</p> <p>2019-2025</p> <p>2019-2020</p>	<p>Kuljetushankinnoissa ja OUMO hankkeissa vuoropuhelu aktiivista. Cludia hankintajärjestelmä toimii ja sitä käytetään kunnassa.</p> <p>Hankintaohje päivitetty.</p> <p>Hankintailtaa ei pystytty v 2020 järjestämään koronatilanteen vuoksi.</p> <p>Viestintä ja yhteydenpito aktiivista. Geoparkin kuukausituleet toimivat.</p>
<p>6. JULKISEN JA YKSITYISEN SOSIAALI- JA TERVEYSALAN TOIMINTAYMPÄRISTÖ Turvataan kaavoituksella monipuolisen yksityisen ja julkisen palvelutuotannon toimintaympäristö.</p> <p>Kuunnellaan aktiivisesti yksityisen puolen toimijoiden tarpeet. Korostetaan viestinnässä verkostomaista toimintamallia.</p>	<p>2019-2025</p>	<p>Muhoksen kunnassa tarjotaan rakennustontteja. Muhoksen kunnan vahvuus on sosiaali- ja terveysalan yritysten sijoittuminen kuntaan.</p> <p>Nopea reagointi tonttikysymyksiin saman päivän aikana on tavoitteena.</p>
<p>7. KOULUTUSSEKTORI Korostetaan markkinoinnissa toisen asteen oppimismahdollisuuksia kunnassa.</p> <p>Edistetään mm. kaksoistutkinnon ja muun yhteistyötä 2. asteen oppilaitosten kanssa.</p> <p>Edistetään yrittäjäyryyskasvatusta eri kouluasteilla. Korostetaan paikallisen luonnon erityispiirteitä (mm. Geopark-alue) Muhoksen kunnan OPS:ssa.</p> <p>8. MATKAILU- JA KULTTUURISEKTORI Kehitetään Unesco Geopark-aluetta Oulujokilaakson kuntien kanssa.</p> <p>Kulttuuripuolen yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa viedään systemaattisesti eteenpäin.</p>	<p>2019-2025</p> <p>2019-2025</p> <p>2020</p> <p>2019-2022</p> <p>2019</p>	<p>Joukkoliikennekuljetuksia on parannettu oppilaskuljetusten osalta ja uusi lukiorakennus valmistui 2020.</p> <p>Uudistunut ammatillinen koulutus yrittäjän kumppanina OSAO</p> <p>Nuorten yrittäjäyryyskilpailu vuosittain ja yrittäjäyryyskurssit koululla. Oulujoki-opistolla Geopark kurssi 2020. Koulut tuovat esille resurssien mukaisesti.</p> <p>Tervareitistön kunnostus-hankkeen suunnittelu on toteutettu ja hankerahoitus saatu. Toteutus 2021-2022</p> <p>Kulttuuripuolen yhteistyö toimii hyvin kolmannen sektorin kanssa.</p>

10. MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMINEN

Tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava. Lähtökohtaisesti kaikki valtuuston talousarviossa asettamat tavoitteet ovat sitovia siten, että ne on tarkoitettu toteutettavaksi. Jos tavoitteet eivät ole saavutettavissa talouden perusteissa tapahtuneista muutoksista johtuen, on valtuuston hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset. Tavoitteet asetetaan valtuusto ja lautakunta tasolle.

Kuntalain mukaan talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat. Määräraha on valtuuston toimitelille antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen.

Toimitelillä on valtuutus käyttää sille talousarviossa osoitettu määräraha määrättyyn käyttötarkoitukseen tai määrätyn tavoitteen toteuttamiseen. Toimitelin ei saa ylittää sille talousarviossa osoitettua määrärahaa. Jos määräraha osoittautuu riittämättömäksi, on talousarviota muutettava. Muutoksen yhteydessä on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Määrärahan siirrosta sitovuustasojen välillä päättää valtuusto ja toimintojen sisällä muutoksista päättävät lautakunnat (konsernipalveluiden osalta kunnanhallitus). Kunnanhallituksen määrärahoissa olevien harkinnanvaraisten toiminta-avustusten mahdollisesta siirrosta toiseen hallintokuntaan päättää kunnanhallitus.

Valtuusto on hyväksynyt talousarvioraamin 2020 yhteydessä talousarvion yleissitovuustason.. Talousarviota suunniteltaessa tulo- ja menokasvuprosentit ovat sitovia lautakuntatasolla. Lautakunnat määrittelevät omat tarkemmat toimintotasoiset sitovuustasot. Valtuusto vahvistaa talousarvion yhteydessä toimintojen sitovat bruttoperiaatteen mukaiset tulo- ja menoarviot (euromääräiset). Poikkeuksen meno- ja tuloarviositovuuteen ovat ruoka- ja siivouspalvelut, työterveyshuolto, Oulujoki-opisto ja lomituspalvelut, jotka ovat nettobudjetissa.

Valtuuston nähden sitovat erät ovat bruttoperiaatteen mukaan toimintatuotot yhdessä sekä toimintamenot yhdessä. Nettoperiaatteen mukaan valtuuston nähden sitovaa on käyttökate. Poistot sekä laskennalliset erät eivät ole valtuuston nähden sitovia.

Projekti-määrärahat on budjetoitu konsernipalveluiden alle kohtaan strateginen johto. Projekteille tulee aina perustaa oma kustannuspaikka talouden seurannan helpottamiseksi. Muutkin hallintokunnat voivat talousarviovuoden puitteissa perustaa projekteja, jotka liittyvät suoraan oman toiminnan kehittämiseen. Muiden hallintokuntien hankkeet on sijoitettava keskitetysti oman hallinnon sitovuustasolle.

Tuloslaskelmaosassa budjetoidaan valtuuston nähden sitovat tulosvaikutteiset tuloarviot ja määrärahat, joita ei ole budjetoitu hallintokunnille. Seuraavat erät ovat sitovia: verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja -menot, satunnaiset erät sekä tilinpäätössiirrot.

Rahoitusosassa valtuuston nähden sitovia eriä ovat antolainauksen muutokset, lainakannan muutokset ja oman pääoman muutokset.

Investointiosassa valtuuston nähden sitovia ovat kaikki yksittäiset hankkeet jotka on lueteltu tässä asiakirjassa. Valtuuston nähden sitovaa on hankkeen kokonaisarvo, määräraha vuodelle 2020 sekä hankkeen tarkoitus / tavoitteet. Investointiosassa on kohteittain määritelty vastuullinen hallintokunta / lautakunta / viranhaltija.

Taloustarkastus käsitellään jokaisen kuukauden jälkeen ao. lautakunnassa, hallituksessa ja valtuustossa. Osavuositarkastus tehdään huhtikuun ja elokuun toteuman jälkeen. Suunniteltuja toimenpiteitä talouden tasapainottamiseksi seurataan jokaisen osavuositarkastuksen yhteydessä. Lisäksi seuranta on myös tilinpäätöksen yhteydessä. Valtuustolle raportoidaan sitovuustasoittain.

Valtuuston hyväksymät talousarviomuutokset käyttötalouteen ja investointeihin vuonna 2020 on esitetty konsernipalvelujen kohdalla.

10.1 Käyttötalouden toteutuminen

TUOSLASKELMA	TA2020	TA muutos	Muutettu TA	Toteuma	Tot %	Ylitys/alitus	TP2019
TOIMIALOITTAIN							
Konsernipalvelut:							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	4 964 339	0	4 964 339	4 483 740	90,3	480 599	4 610 678
Maksutuotot	548 500	0	548 500	823 791	150,2	-275 291	781 299
Tuet ja avustukset	230 000	0	230 000	223 453	97,2	6 547	297 019
Vuokratuotot	3 000	0	3 000	4 445	148,2	-1 445	6 340
Muut toimintatuotot	89 500	0	89 500	68 977	77,1	20 523	104 532
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	5 835 339	0	5 835 339	5 604 405	96,0	230 934	5 799 868
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-5 269 440	0	-5 269 440	-4 703 693	89,3	-565 747	-5 219 286
Palvelujen ostot	-3 673 138	0	-3 673 138	-3 741 688	101,9	68 550	-3 355 162
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-93 440	0	-93 440	-106 090	113,5	12 650	-74 078
Avustukset	-470 900	0	-470 900	-657 255	139,6	186 355	-537 807
Vuokrakulut	-137 918	0	-137 918	-121 776	88,3	-16 142	-148 343
Muut toimintakulut	-45 250	0	-45 250	-327 691	724,2	282 441	-40 414
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-9 690 086	0	-9 690 086	-9 658 193	99,7	-31 893	-9 375 090
TOIMINTAKATE	-3 854 747	0	-3 854 747	-4 053 788	105,2	199 041	-3 575 222
Poistot ja arvonalentumiset	-181 272	0	-181 272	-91 880	50,7	-89 392	-89 174
Laskennalliset erät	1 121 311	0	1 121 311	989 759	88,3	131 552	909 081
TILIKAUDEN TULOS	-2 914 708	0	-2 914 708	-3 155 909	108,3	241 201	-2 755 315
Sosiaali- ja terveystaloudet:							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	2 495 914	0	2 495 914	2 156 099	86,4	339 815	2 032 356
Maksutuotot	1 481 316	0	1 481 316	1 619 554	109,3	-138 238	1 686 238
Tuet ja avustukset	67 000	0	67 000	30 046	44,8	36 954	62 872
Vuokratuotot	3 500	0	3 500	2 446	69,9	1 054	3 530
Muut toimintatuotot	3 000	0	3 000	5 972	199,1	-2 972	2 349
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 050 730	0	4 050 730	3 814 117	94,2	236 613	3 787 345
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-9 548 518	0	-9 548 518	-9 595 141	100,5	46 623	-9 582 412
Palvelujen ostot	-21 497 811	0	-21 497 811	-21 772 783	101,3	274 972	-21 736 783
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-817 680	0	-817 680	-971 106	118,8	153 426	-872 660
Avustukset	-3 013 080	0	-3 013 080	-2 800 797	93,0	-212 283	-2 677 529
Vuokrakulut	-761 317	0	-761 317	-828 283	108,8	66 966	-795 932
Muut toimintakulut	-65 350	0	-65 350	-45 775	70,0	-19 575	-54 976
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-35 703 756	0	-35 703 756	-36 013 885	100,9	310 129	-35 720 292
TOIMINTAKATE	-31 653 026	0	-31 653 026	-32 199 768	101,7	546 742	-31 932 947
Poistot ja arvonalentumiset	-76 236	0	-76 236	-193 272	253,5	117 036	-127 423
Laskennalliset erät	-516 028	0	-516 028	-488 200	94,6	-27 828	-418 361
TILIKAUDEN TULOS	-32 245 290	0	-32 245 290	-32 881 239	102,0	635 949	-32 478 731

TUOSLASKELMA TOIMIALOITTAIN	TA2020	TA muutos	Muutettu TA	Toteuma	Tot %	Ylitys/alitus	TP2019
Hyvinvointipalvelut:							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	354 479	0	354 479	417 114	117,7	-62 635	677 510
Maksutuotot	745 856	0	745 856	596 178	79,9	149 678	758 753
Tuet ja avustukset	392 957	0	392 957	505 633	128,7	-112 676	225 595
Vuokratuotot	109 500	0	109 500	60 673	55,4	48 827	174 154
Muut toimintatuotot	69 136	0	69 136	3 372	4,9	65 764	4 282
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 671 928	0	1 671 928	1 582 971	94,7	88 957	1 840 294
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Henkilöstökulut	-12 908 591	0	-12 908 591	-12 764 350	98,9	-144 241	-13 036 339
Palvelujen ostot	-3 526 371	0	-3 526 371	-3 152 716	89,4	-373 655	-3 440 543
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-500 027	0	-500 027	-437 565	87,5	-62 462	-454 928
Avustukset	-1 053 917	0	-1 053 917	-863 949	82,0	-189 968	-1 036 320
Vuokratulot	-3 195 843	0	-3 195 843	-3 067 011	96,0	-128 832	-2 827 246
Muut toimintakulut	-50 202	0	-50 202	-40 901	81,5	-9 301	-65 718
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-21 234 951	0	-21 234 951	-20 326 492	95,7	-908 459	-20 861 094
TOIMINTAKATE	-19 563 023	0	-19 563 023	-18 743 520	95,8	-819 503	-19 020 800
Poistot ja arvonalentumiset	-418 306	0	-418 306	-530 708	126,9	112 402	-413 746
Laskennalliset erät	-442 160	0	-442 160	-336 579	76,1	-105 581	-358 473
TILIKAUDEN TULOS	-20 423 489	0	-20 423 489	-19 610 808	96,0	-812 681	-19 793 019
Tekniset palvelut:							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	3 187 387	0	3 187 387	2 901 072	91,0	286 315	3 182 414
Maksutuotot	52 000	0	52 000	101 536	195,3	-49 536	92 618
Tuet ja avustukset	0	0	0	24 494	0,0	-24 494	21 913
Vuokratuotot	5 395 693	0	5 395 693	5 440 077	100,8	-44 384	5 067 745
Muut toimintatuotot	25 100	3 000	28 100	64 638	230,0	-36 538	29 788
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	8 660 180	3 000	8 663 180	8 531 816	98,5	131 364	8 394 478
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-3 066 647	0	-3 066 647	-3 056 917	99,7	-9 730	-2 991 321
Palvelujen ostot	-2 142 173	-27 000	-2 169 173	-2 380 889	109,8	211 716	-2 111 683
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 253 505	0	-2 253 505	-2 079 039	92,3	-174 466	-2 237 657
Avustukset	-30 000	0	-30 000	-22 265	74,2	-7 735	-29 763
Vuokratulot	-570 866	0	-570 866	-558 193	97,8	-12 673	-485 968
Muut toimintakulut	-17 840	0	-17 840	-26 115	146,4	8 275	-19 657
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-8 081 031	-27 000	-8 108 031	-8 123 418	100,2	15 387	-7 876 049
TOIMINTAKATE	579 149	-24 000	555 149	408 396	73,6	146 753	518 429
Poistot ja arvonalentumiset	-4 214 610	0	-4 214 610	-4 122 751	97,8	91 859	-2 788 410
Laskennalliset erät	-163 124	0	-163 124	-164 974	101,1	-1 850	-132 247
TILIKAUDEN TULOS	-3 798 585	-24 000	-3 822 585	-3 879 329	101,5	-56 744	-2 402 228

TULOSLASKELMA TOIMIALOITTAIN	TA2020	TA muutos	Muutettu TA	Toteuma	Tot %	Ylitys/alitus	TP2019
KAIKKI YHTEENSÄ							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	11 002 119	0	11 002 119	9 958 025	90,5	1 044 094	10 502 958
Maksutuotot	2 827 672	0	2 827 672	3 141 059	111,1	-313 387	3 318 908
Tuet ja avustukset	689 957	0	689 957	783 626	113,6	-93 669	607 399
Vuokratuotot	5 511 693	0	5 511 693	5 507 640	99,9	4 053	5 251 769
Muut toimintatuotot	186 736	3 000	189 736	142 959	75,3	46 777	140 951
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	20 218 177	3 000	20 221 177	19 533 310	96,6	687 867	19 821 985
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-30 793 196	0	-30 793 196	-30 120 101	97,8	-673 095	-30 829 358
Palvelujen ostot	-30 839 493	-27 000	-30 866 493	-31 048 076	100,6	181 583	-30 644 171
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 664 652	0	-3 664 652	-3 593 800	98,1	-70 852	-3 639 323
Avustukset	-4 567 897	0	-4 567 897	-4 344 267	95,1	-223 630	-4 281 419
Vuokrakulut	-4 665 944	0	-4 665 944	-4 575 263	98,1	-90 681	-4 257 489
Muut toimintakulut	-178 642	0	-178 642	-440 483	246,6	261 841	-180 765
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-74 709 824	-27 000	-74 736 824	-74 121 989	99,2	-614 835	-73 832 525
TOIMINTAKATE	-54 491 647	-24 000	-54 515 647	-54 588 679	100,1	73 032	-54 010 540
Poistot ja arvonalentumiset	-4 890 424	0	-4 890 424	-4 938 611	101,0	48 187	-3 418 753
TILIKAUDEN TULOS	-59 382 072	-24 000	-59 406 072	-59 527 285	100,2	121 213	-57 429 541

10.2. Konsernipalveluiden toimintakertomus

Kunnanhallitus on käsitellyt konsernipalveluiden toimintakertomuksen ja strategian kokouksessaan 30.3.2021.

Konsernipalvelut							
TULOSLASKELMA	TA2020	TA muutos	Muutettu TA	Toteuma	Tot %	Ylitys/alitus	TP2019
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	4 964 339	0	4 964 339	4 483 740	90,3	480 599	4 610 678
Maksutuotot	548 500	0	548 500	823 791	150,2	-275 291	781 299
Tuet ja avustukset	230 000	0	230 000	223 453	97,2	6 547	297 019
Vuokratuotot	3 000	0	3 000	4 445	148,2	-1 445	6 340
Muut toimintatuotot	89 500	0	89 500	68 977	77,1	20 523	104 532
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	5 835 339	0	5 835 339	5 604 405	96,0	230 934	5 799 868
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-5 269 440	0	-5 269 440	-4 703 693	89,3	-565 747	-5 219 286
Palvelujen ostot	-3 673 138	0	-3 673 138	-3 741 688	101,9	68 550	-3 355 162
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-93 440	0	-93 440	-106 090	113,5	12 650	-74 078
Avustukset	-470 900	0	-470 900	-657 255	139,6	186 355	-537 807
Vuokrakulut	-137 918	0	-137 918	-121 776	88,3	-16 142	-148 343
Muut toimintakulut	-45 250	0	-45 250	-327 691	724,2	282 441	-40 414
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-9 690 086	0	-9 690 086	-9 658 193	99,7	-31 893	-9 375 090
TOIMINTAKATE	-3 854 747	0	-3 854 747	-4 053 788	105,2	199 041	-3 575 222
Poistot ja arvonalentumiset	-181 272	0	-181 272	-91 880	50,7	-89 392	-89 174
Laskennalliset erät	1 121 311	0	1 121 311	989 759	88,3	131 552	909 081
TILIKAUDEN TULOS	-2 914 708	0	-2 914 708	-3 155 909	108,3	241 201	-2 755 315

Konsernipalvelut							
KATERAPORTTI	TA	TA Muutos	Muutettu TA	Toteuma	Ylitus/ alitus	TOT %	
Vaalit							
Toimintakulut	0	0	0	-609	609	0	
TOIMINTAKATE	0	0	0	-609	609	0	
Poistot ja arvonalentumiset	-127	0	-127	-127	0	100	
Laskennalliset erät	0	0	0	-14	14	0	
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-127	0	-127	-750	623	591	
Tarkastuslautakunta							
Toimintakulut	-39 711	0	-39 711	-31 009	-8 702	78	
TOIMINTAKATE	-39 711	0	-39 711	-31 009	-8 702	78	
Laskennalliset erät	0	0	0	-629	629	0	
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-39 711	0	-39 711	-31 638	-8 073	80	
Konsernihallinto							
Toimintatuotot	78 000	0	78 000	183 161	-105 161	235	
Toimintakulut	-1 288 973	0	-1 288 973	-1 831 630	542 657	142	
TOIMINTAKATE	-1 210 973	0	-1 210 973	-1 648 468	437 495	136	
Poistot ja arvonalentumiset	-62 608	0	-62 608	-27 795	-34 813	44	
Laskennalliset erät	1 121 311	0	1 121 311	-37 869	1 159 180	-3	
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-152 270	0	-152 270	-1 714 133	1 561 863	1 126	
Maankäyttö ja kaavoitus							
Toimintatuotot	24 600	0	24 600	4 304	20 296	17	
Toimintakulut	-100 730	0	-100 730	-61 149	-39 581	61	
TOIMINTAKATE	-76 130	0	-76 130	-56 845	-19 285	75	
Poistot ja arvonalentumiset	-1 008	0	-1 008	-1 008	0	100	
Laskennalliset erät	0	0	0	-1 256	1 256	0	
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-77 138	0	-77 138	-59 108	-18 030	77	
Hallintopalvelut							
Toimintatuotot	213 243	0	213 243	152 080	61 163	71	
Toimintakulut	-1 854 012	0	-1 854 012	-1 677 077	-176 935	90	
TOIMINTAKATE	-1 640 769	0	-1 640 769	-1 524 997	-115 772	93	
Poistot ja arvonalentumiset	-116 547	0	-116 547	-61 768	-54 779	53	
Laskennalliset erät	0	0	0	1 160 629	-1 160 629	0	
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 757 316	0	-1 757 316	-426 136	-1 331 180	24	
Lomituspalvelut							
Toimintatuotot	5 402 496	0	5 402 496	5 280 464	122 032	98	
Toimintakulut	-5 284 902	0	-5 284 902	-5 119 104	-165 798	97	
TOIMINTAKATE	117 594	0	117 594	161 360	-43 766	137	
Laskennalliset erät	0	0	0	-109 958	109 958	0	
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	117 594	0	117 594	51 402	66 192	44	
Maaseutupalvelut							
Toimintakulut	-50 706	0	-50 706	-49 340	-1 366	97	
TOIMINTAKATE	-50 706	0	-50 706	-49 340	-1 366	97	
Poistot ja arvonalentumiset	-443	0	-443	-642	199	145	
Laskennalliset erät	0	0	0	-1 108	1 108	0	
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-51 149	0	-51 149	-51 090	-59	100	
Palo- ja pelastustoiminta							
Toimintakulut	-563 039	0	-563 039	-580 917	17 878	103	
TOIMINTAKATE	-563 039	0	-563 039	-580 917	17 878	103	
Laskennalliset erät	0	0	0	-12 691	12 691	0	
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-563 039	0	-563 039	-593 607	30 568	105	
Ympäristötoimi							
Toimintakulut	-274 013	0	-274 013	-221 563	-52 450	81	
TOIMINTAKATE	-274 013	0	-274 013	-221 563	-52 450	81	
Laskennalliset erät	0	0	0	-4 924	4 924	0	
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-274 013	0	-274 013	-226 487	-47 526	83	
Työterveyspalvelut							
Toimintatuotot	117 000	0	117 000	-15 604	132 604	-13	
Toimintakulut	-234 000	0	-234 000	-85 796	-148 204	37	
TOIMINTAKATE	-117 000	0	-117 000	-101 400	-15 600	87	
Poistot ja arvonalentumiset	-539	0	-539	-539	0	100	
Laskennalliset erät	0	0	0	-2 422	2 422	0	
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-117 539	0	-117 539	-104 361	-13 178	89	
Konsernipalvelut YHTEENSÄ							
Toimintatuotot	5 835 339	0	5 835 339	5 604 405	230 934	96	
Toimintakulut	-9 690 086	0	-9 690 086	-9 658 193	-31 893	100	
TOIMINTAKATE	-3 854 747	0	-3 854 747	-4 053 788	199 041	105	
Poistot ja arvonalentumiset	-181 272	0	-181 272	-91 880	-89 392	51	
Laskennalliset erät	1 121 311	0	1 121 311	989 759	131 552	88	
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-2 914 708	0	-2 914 708	-3 155 909	241 201	108	

Toimialajohtajan katsaus

Konsernipalveluiden toimintatuotot ovat toteutuneet 96,0 ja toimintakulut 99,7 %:sti. Toimintatuottojen kertymä tarkastelujaksolla on noin 196 000 euroa pienempi kuin edellisenä vuonna. Tuottojen muutokset olivat osin ennakoituja.

Toimialan suurin tulosyksikkö on lomituspalvelut.

Toimialojen tulee tilinpäätöksen yhteydessä raportoida siitä, miten valtuuston hyväksymässä talousarviossa on pysytty. Sitovuustasolla konsernipalveluissa on ollut ylitystä konsernihallinnon osalta. Nämä selittyvät mm. tehdyllä luottatappiokirjauksella ja matkustus- ja kuljetuspalvelujen kulujen kasvulla. Muilta osin kulut ovat pysyneet talousarviossa tai jääneet alle. Kokonaisuutena talousarvion pitävyydelle ei konsernipalveluiden osalta ole ollut uhkia.

Kevättalvella puhjennut koronapandemia on vaikuttanut osin toimintoihin myös konsernipalveluissa. Toimielinten kokoukset ovat siirtyneet pääosin pidettäviksi hybridikokouksina, jolloin kokouksen osanottajista osa on ollut läsnä kokouspaikalla ja osa on ollut läsnä etäyhteyksillä. Kokousjärjestelyt on saatu toimimaan pääsääntöisesti hyvin uusilla toimintatavoilla. Pandemia vaikutti konkreettisesti mm. kunnan tarjoamiin nuorten kesätyöpaikkoihin, joiden määrä väheni noin 30 edelliseen vuoteen verrattuna.

Konsernipalvelujen ja koko kunnan kohdalla tapahtui merkittävä muutos 1.4.2020, kun kunnan talous- ja henkilöstöhallinto ulkoistettiin in-house -periaatteella Monetra Oulu Oy:lle. Muutoksen yhteydessä on henkilöstö ollut laajalti mukana uusien ohjelmien käyttöönoton valmistelussa ja käyttöönotossa sekä kunnan henkilöstöä on koulutettu uusien ohjelmien käyttöön. Muutoksella on ollut vaikutusta koko henkilöstöön. Ennakolta arvioitiin, että toimintatapojen muutokset ja uusien prosessien tulo työllistävät kunnassa ja että kokonaisuudessaan toiminta löytää lopullisen mallinsa vuoden kuluessa muutoksesta. Monetra Oulun kanssa on sovittu yhteistyöpalaverikäytännöistä toimintojen seuranta varten.

Konsernipalveluiden vastuualueella ICT:ssä vuonna 2020 kokonaisuuden kannalta merkittävää oli yhteistyön alkaminen Joki ICT:n kanssa. Kunta liittyi omistajaksi Joki ICT:hen ja on käyttänyt sen palveluja in house -periaatteella. Tietoliikenneyhteydet siirrettiin Joki ICT:lle. Yhtiöltä hankitaan myös mm. tietosuojavaltuutetun palvelut. Myös koronapandemia vaikutti ICT-keskusta työllistävästi erityisesti siirryttäessä osin etätöihin ja etäkokouksiin.

Työllistäminen

Konsernipalveluiden vuosikertomukseen 2020 työllistämisen tilanteesta ja toimenpiteistä:

Muhoksen työttömyysaste oli joulukuun lopussa 12,8 % ja työttömiä työnhakijoita oli yht. 490 henkilöä, joista 78 oli alle 25-vuotiaita ja heistä 22 nuorta oli alle 20 v. (Pohjois-Pohjanmaan työllisyyskatsaus 31.12.2020 ELY).

Vuonna 2020 aikana kuntaan on ollut työllistettynä palkkatuettuna yht. 28 henkilöä, 5 on ollut

Kunnan kesätyöpaikan sai tänä vuonna poikkeuksellisesti vain 39 nuorta ja hakemuksia kohderyhmältä (2003-2004 syntyneet) saapui yhteensä 86 kpl. Nuorten kesätyösetelityöpaikan haki 24 nuorta.

Lomituspalvelut

Lomituspalvelut ovat Sosiaali- ja terveystieteiden alaista maatalousyrittäjien sosiaaliturvaa, jota Maatalousyrittäjien eläkelaitos valvoo. Palveluilla turvataan maatalousyrittäjien häiriötön toiminnan jatkuvuus sinä aikana, kun yrittäjä on vuosilomalla tai hän on tilapäisten syiden vuoksi kykenemätön osallistumaan yrityksen tehtävien hoitoon. Toiminta tukee viljelijöiden ammatissa viihtymistä ja psyykkistä hyvinvointia. Lomituspalvelut edistävät myös kunnan taloutta ja työllisyyttä sekä osaltaan turvaavat maaseudun asuttamista ja elinvoimaa.

Muhoksen paikallisyksikön tehtävänä on tuottaa lakisääteiset lomituspalvelut Hailuodon, Iin, Kempeleen, Limingan, Lumijoen, Muhoksen, Oulun, Pudasjärven, Siikajoen, Tyrnävän ja Utajärven kuntien alueilla toimiville maatalousyrittäjille Melan kanssa tehdyn toimeksiantosopimuksen mukaisesti.

Vuonna 2020 vuosilomaa on käyttänyt 434 yrittäjää (445 yrittäjää v. 2019), sijaisapua on käyttänyt 173 yrittäjää sekä maksullista lomittaja-apua on käyttänyt 261 yrittäjää.

Lomitettuja päiviä on yhteensä 24 205 päivää (23 170 päivää v. 2019), jotka jakaantuvat seuraavasti:

- 11 047 päivää vuosilomaa (11 295 päivää v. 2019)
- 10 379 päivää sijaisapua (9 510 päivää v. 2019)
- 2 779 päivää maksullista lomittaja-apua (2 365 päivää v. 2019)
- lisäksi täysin maksullista lomittaja-apua on lomitettu 63 päivää.

Lomituspalvelua hakeneista tiloista 12,2 % oli itse järjestetyn lomituksen piirissä eivätkä käyttäneet kunnan järjestämää lomituspalvelua.

Vuoden 2020 aikana on järjestetty kolme Samassa Veneessä-tilaisuutta. Tilaisuuksiin osallistui maatalousyrittäjiä, lomitushenkilöstö sekä Melan ja Välitä Viljelijästä-verkoston edustaja. Tilaisuuksien tavoitteena oli kehittää lomituspalvelua sekä edistää yrittäjien ja lomitushenkilöstön työhyvinvointia ja työssä jaksamista.

Lomituspalveluihin toteutettiin Avi:n suorittaman työsuojelutarkastus. Puutteellisuutena todettiin työterveyshuollon suorittamana lomitustyön työpaikkaselvitys sekä työn vaarojen selvittämisen ja arvioinnin täsmentäminen. Työpaikkaselvitys on toteutettu työterveyshuollon toimesta.

Maatalouslomittajien mobiilijärjestelmää on päivitetty koskemaan myös sähköisesti tiedoksi annettavia työvuoroluetteloita. Puhelin laitteet on päivitetty älypuhelimiksi, jotta kaikilla lomittajilla on mahdollisuus käyttää ESS-itseasiointijärjestelmää.

Maatalouslomittajille järjestettiin ammatillisena täydennyskoulutuksena kurssi, jonka aiheena oli maidonhuolto ja työturvallisuus.

Sosiaali- ja terveysministeriö on aloittanut lomituksen paikallisyksikkörakenteen kehittämisen. Tavoitteena muodostaa vähintään n. 40 000 – 50 000 lomituspäivää tuottavia lomitussyksiköitä jotta lomituspalvelujen saatavuus ja laatu voidaan turvata. Pohjois-Suomen osalta uusien paikallisyksiköiden muodostaminen on vielä kesken mutta tavoiteaikataulun mukaan uudet paikallisyksiköt aloittavat toimintansa 2023.

ICT-keskus

Perustyön osalta vuosi 2020 oli ICT-keskuksessa normaalia puurtamista. Tikettejä järjestelmään kirjattiin kolmisen tuhatta. Tikettien lisäksi tehtiin monia muitakin askareita. Laitteiden vaihdot sekä ohjelmapäivitykset työllistivät normaaliin tapaan.

Perhevapaiden johdosta loppuvuonna tehtiin sijaisuusjärjestelyjä.

Korona vaikutti merkittävästi myös ICT-keskuksen töihin. Työntekijöiden ja koulujen etätyössä riitti pohdittavaa. Etäpalaverit muodostuivat uudeksi normaaliksi!

Terveyskeskuksen remontti näkyi ICT-keskuksen tehtävissä.

Kirkonkylän uudet moduulikoulut otettiin käyttöön vuoden vaihteessa. Lukiota käyttöön otettiin kesän korvalla. Hyrkin koulua remontoitiin loppuvuodesta.

Pienimuotoiset lanit, ensimmäiset laatuaan, pidettiin 4H:n vetäminä marraskuussa.

Ohjelmistopäivityksistä mainittakoon iso versiopäivitys TK:n potilastietojärjestelmään, kotihoidon ohjelmapäivitykset, Wilman pilveyttäminen sekä sosiaalipalveluiden ja päivähoidon ohjelmien eriyttäminen.

Kokonaisuuden kannalta merkittävää oli yhteistyön alkaminen Joki ICT:n kanssa. Kunta liittyi omistajaksi. Tietoliikenneyhteydet siirrettiin Joki ICT:lle. Sieltä hankitaan myös mm. tietosuojavaltuutetun palvelut. Tietoliikenneyhteyksien kanssa pohdittiin monenlaista vaihtoehtoa ja markkinaakin vuoropuhutettiin. Sekä suunnittelu, että tuotannon siirto työllistivät.

Monetran myötä tuli myös monen moista siirtoon liittyvää ICT-työtä.

Konsernijaosto

Jäsen	henkilökohtainen varajäsen
Pikkuaho Teuvo, pj.	Rissanen Anneli
Paasimaa Veli, vpj.	Jaukka Esko
Jurvakainen Merja	Tuusa Jussi
Koskinen Jouni	Helena Kohtalo-Törmänen
Pöykiö Heidi	Holm Petri

Konsernijaosto kokoontui toimikauden aikana 7 kertaa ja käsittely kokouksissaan 37 asiakohtaa, joista voi mainita merkittävimmät:

- työterveyspalvelujen muutoksen valmisteluun osallistuminen työterveysyhtiön omistusjärjestelyjen yhteydessä
- koronan vaikutusten ennakkoinnin käynnistäminen
- kunnan organisaatorakenteen tarkastelu

Maankäyttö ja kaavoitus

Maankäytön ja kaavoituksen vastuualue vastaa kunnan maankäytön suunnittelusta. Työtehtäviin kuuluu mm. kaavoitusprosessien hoitaminen, vuorovaikutus- ja osallistumismahdollisuuksien järjestäminen, maankäytön viranomaisyhteistyö sekä kaavoitukseen liittyvien konsulttipalvelujen ohjaaminen. Lisäksi valmistellaan esimerkiksi ympäristölupiin ja maakuntakaavoitukseen liittyviä kunnan lausuntoja sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia poikkeamislupa- ja suunnittelutarveratkaisuasioita. Maankäytön ja kaavoituksen tehtäviä hoitaa viranhaltijana arkkitehti. Arkkitehdin virka oli täyttämättä vuoden 2020 aikana useita kuukausia. Uusi viranhaltija aloitti virassa elokuussa 2020.

Syksyllä 2020 Muhoksen, Utajärven ja Vaalan kunnat päättivät kuntien yhteisen maankäytön ja elinympäristön suunnittelutiimin perustamisesta kuntalain (410/2015) 54 §:n mukaisella sopimuksella viranomaistehtävien hoitamisesta. Päätökset saivat lainvoiman ja yhteistyösopimus allekirjoitettiin 1.12.2020. Jatkossa maankäytön ja kaavoituksen osalta käytännön työ tapahtuu Oulujokilaakson kuntien yhteisessä maankäytön ja elinympäristön suunnittelutiimissä, joka koostuu Muhoksen kunnan arkkitehdistä (1,0 htv) ja Utajärven kunnan kaavoituspäälliköstä (1,0 htv Utajärven kunnan organisaatiossa). Yhteistyösopimuksen mukaan tiimin molempien jäsenten työpanos jakautuu tasan sopimuksessa mukana olevien kuntien kesken. Tiimin toimintaa ohjaa Muhoksen kunnassa tekninen johtaja.

Vuoden 2020 aikana on edistetty mm. seuraavia kaavahankkeita: Kirkkosaaren kehittämishanke, Nokiankankaan ensimmäinen asemakaava ja Huikolan ranta-asemakaava. Helmikuussa 2020 on

järjestetty kuntalaisilta aiheella "tulevaisuuden Kirkkosaari" ja maaliskuussa 2020 kerättiin verkkokyselyllä kuntalaisten näkemyksiä Kirkkosaaren kehittämisen tueksi. Kirkkosaaren kehittämishankkeen osahankkeena on edistetty Kirkkosaaren geotermisen energian tutkimushanketta. Toisena osahankkeena käynnistettiin Kirkkosaaren puurakentamisen kehittämishanke. Molemmille osahankkeille on myönnetty ympäristöministeriön avustuksia. Toimintakaudella tehtiin myös Korivaaran yrityspuiston mahdollisen laajennusalueen maaperätutkimukset.

Muhoksen kunnassa suurin osa maankäytön ja kaavoituksen valmistelemista asioista etenee kunnanhallituksen ja tarvittaessa edelleen kunnanvaltuuston päätettäväksi maankäyttö- ja kaavoitusjaoston käsittelyn kautta.

Maankäyttö- ja kaavoitusjaosto

Jäsen	henkilökohtainen varajäsen
Väänänen Väinö, pj.	Happo Jarkko
Jaukka Esko, vpj.	Airaksinen Kirsti
Kangastie Jari	Kiiveri-Raappana Riikka
Kohtalo-Törmänen Helena	Koskinen Jouni
Pohjola-Malmberg Jaana	Juka Petteri

Maankäyttö- ja kaavoitusjaosto kokoontui toimikauden aikana 7 kertaa ja käsittely kokouksissaan 38 asiakohtaa, joista merkittävimpinä kaavoituskatsaus, Nokiankankaan asemakaavan vireilletuloesitys, Kirkkosaaren kehittämissuunnitelman käynnistämisesitys, Kirkkosaarentien katualueen asemakaavan muutoksen vireilletuloesitys, Huikolan ranta-asemakaavan kaavaehdotus II:n nähtäville asettaminen, Oulujokilaakson kuntien yhteisen maankäytön ja elinympäristön suunnittelun yksikön perustamisesitys, kaksi poikkeamislupa-asiaa ja kaksi suunnittelutarveratkaisuasiasia.

Elinkeinopalvelut

Kunnan yritysneuvontapalveluista on vastannut Oulun Seudun Uusyrityskeskus. Kunnan elinkeinotiimissä asioiden valmisteluun ovat osallistuneet Muhoksen Yrittäjät ry:n puheenjohtaja sekä Uusyrityskeskuksen ja Humanpoliksen toimitusjohtajat.

Uusia yrityksiä perustettiin Muhokselle 46 kpl, joka on yhden vähemmän kuin v. 2019.

Elinkeinopalveluista on vastannut kunnanjohtajan lisäksi elinvoimakoordinaattori Asko Lampinen. Kunnanviraston tiloissa on vuoden aikana toiminut Muhoksen Yrittäjien organisoima yhteisöllinen työtila Kumma. Työtilan toimintaa on päätetty jatkaa toistaiseksi voimassa olevalla sopimuksella keväällä 2019.

Keskeinen hankekokonaisuus on pitkään ollut Oulujoen moninaiskäyttö eli OUMO, jossa vuonna 2020 oli käynnissä seuraavat Muhoksen kuntaa koskevat osahankkeet:

- Lohien ylisiirto
- Lohenpoikasten istutus
- Oulujoen kaikuluotaus
- Kalojen kiinniottolaite

Lisäksi kunnassa oli käynnissä seuraavat hankkeet:

- Väre-hanke, vastuutahona tekniset palvelut
- Pohjois-Pohjanmaan Yrittäjien hankinta-asiamieshanke
- Pohjois-Pohjanmaan Yrittäjien Pk-yritysten omistajanvaihdos-hanke
- Rokuan järvien kunnostus- hanke (2019- 2020)
- Pohjois- Pohjanmaan yrittäjien kasvun kiihdyttämö -hanke (2019- 2020)

Muhoksen kunnan osittain omistaman kehittämissyhtiö Humanpolis Oy:n hallinnoimat matkailuhankkeet vuonna 2020:

- Attractive Oulu Region (AOR2); kansainvälinen yhteismarkkinointihanke, jossa mukana myös Business Oulu, Syöte, ja Kalajoki sekä Liminka. Hanke on käynnistynyt loppuvuodesta 2018.
- Kyläpaikat kartalle – matkailun informaatiojärjestelmä sisältäen mobiilipalvelut.

Merkittävä uusi avaus oli Muhoksen kunnan aloite Oulujokilaakson kulttuuriperinnön hakemisesta UNESCO:n maailmanperintökohteeksi. Hankkeen valmistelu jatkuu yhdessä Ruotsin vastaavien kohteiden kanssa.

Markkinointi

Kunnanjohtajan yhtenä vastuualueena on kunnan markkinoinnin koordinaatio.

Kertomusvuoden painopisteet:

- Koronatilanteesta johtuen rakentajamessuja ei järjestetty
- maksulliset facebook-mainokset ja mm. netti-Kalevan tonttimainokset

Muhoksen kunnan matkailumarkkinointi on toteutettu yhteistyössä Rokua Geoparkin kanssa. Lähiamatkailun osalta koronavuosi vaikutti matkailijamäärien kasvuun postitiivisesti.

Keskusvaalilautakunta

Toiminnan sisältö

Keskusvaalilautakunta 2017–2021

Jäsenet	Varajäsenet kutsumisjärjestyksessä
Kohtalo-Törmänen Helena, puheenjohtaja	1. Kerkelä Juha
Kangas Sami, varapuheenjohtaja	2. Rahkola Erkki
Honkanen Veli-Pekka	3. Ojala Heidi
Kangas-Heino Anneli	4. Huusko Pasi
Tuomaala Teemu	5. Ruottinen Liisa
	6. Leinonen Juhani

Toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

Kertomusvuonna ei toimitettu vaaleja. Lautakunta kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa käsittelemään mm. uusien varavaltuutettujen määräämisiä. Kaikkiaan lautakunta käsitteli kokouksissaan 7 asiakohtaa.

Tarkastuslautakunta

Kuntalain 121 §:n mukaan:

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Kunnanhallitus voi poiketa tarkastuslautakunnan esityksestä lautakuntaa koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi ja talousarvioksi kunnan hallintosäännön ja talousarvioesityksen yhteensovittamiseen liittyvästä perustellusta syystä.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisena pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Toiminnan sisältö talousarvion mukaan

Vuosien 2017–2020 tarkastuslautakunta

Nurkkala Teemu, puheenjohtaja	Henkilökohtaiset varajäsenet
Mattila Pirkko, varapuheenjohtaja	Huovinen Riitta
Nuutinen Risto	Rauhio Ville
Repo Hannele	Vitikka Veikko
Tajakka Päivi	Kaiponen Juhapekka
	Kerkelä Mervi

Toiminnan painoalueet ja niiden aiheuttamat toimet

Tarkastuslautakunta on kokoontunut vuoden 2020 aikana 15 kertaa.

Tarkastuslautakunnan työn kannalta on tarpeellista tutustua kunnan eri hallintokuntien toimintaan ja talouteen. Tarkastuslautakunta onkin kuullut kokouksissaan eri hallintokuntien viran- ja toimenhaltijoita.

Keskeistä tarkastuslautakunnan työssä on selvittää, onko kuntaa ja kuntakonsernia johdettu valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti ja tuloksellisesti sekä ovatko valtuuston asettavat

toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Lautakunnan tehtävänä on kiinnittää huomiota toiminnan, toimintatapojen sekä palveluiden järjestämisen tuloksellisuuteen ja tarkoituksenmukaisuuteen.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyyttä.

Kunnanvaltuusto

Muhoksen valtuustossa on 27 valtuutettua kaudella 1.6.2017–31.5.2021.

Valtuuston puheenjohtajisto:

puheenjohtaja	Eija Jurvanen
I varapuheenjohtaja	Jarmo Markkanen
II varapuheenjohtaja	Jari Kangastie

Toiminnan sisältö talousarvion mukaan

Kuntalain 14 §:n mukaan Valtuuston tehtävät

Kunnassa on valtuusto, joka vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa.

Valtuusto päättää:

- 1) kuntastrategiasta;
- 2) hallintosäännöstä;
- 3) talousarviosta ja taloussuunnitelmasta;
- 4) omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta;
- 5) liikelaitokselle asetettavista toiminnan ja talouden tavoitteista;
- 6) varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista;
- 7) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista;
- 8) palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista;
- 9) takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta;
- 10) jäsenten valitsemisesta toimielimiin, jollei jäljempänä toisin säädetä;
- 11) luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista;
- 12) tilintarkastajien valitsemisesta;
- 13) tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta;
- 14) muista valtuuston päätettäviksi säädetyistä ja määrättyistä asioista.

Valtuusto on kokoontunut toimintavuoden aikana 9 kertaa, joissa on käsitelty 77 asiakokonaisuutta. Vuoden aikana valtuusto käsitteli tilinpäätöksen ja talousarvion lisäksi mm. hallintosääntömuutoksia, yhteistoimintasopimusten muutoksia (Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen ja Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitoksen) sekä suoritti uuden kunnanjohtajan vaalin.

Valtuuston 18.12.2017 hyväksymä kuntastrategia ohjaa kunnan tavoiteasetantaa ja seurantaa. Tulosten seurantaa on tehty toisaalla tässä toimintakertomuksessa.

Vuoden 2019 aikana valtuusto on hyväksynyt seuraavat talousarviomuutokset, jotka vaikuttava tuloslaskelmaan ja taseeseen

Käyttötalousosaan tehdyt	Kohde ja määrärahan vaikutus
29.6.2020 / 27 §	myönnettiin kiinteistön 494-402-28-82 siivoamiseen kustannuspaikalle 7130 Jätehuolto 17.000 euron lisämääräraha menoihin ja 3.000 euroa tuloihin. Lisäksi siirrettiin talousarvion 2020 määrärahaa kustannuspaikalta 7070. 724 Vanhan lukion purku 30.000 euroa kustannuspaikalle 7130 Jätehuolto. Määrärahamuutosten nettovaikutus on -14 000 euroa ja tämä summa heikensi kunnan vuoden 2020 tulosta.
Valtuusto 26.10.2020 § 59	1. Kustannuspaikalle rakennukset kohde Kirkonkylän koulu 7070.714 lisättiin 10.000 euroa Kirkonkylän vanhan kivikoulun purkamisen suunnitteluun ja hankintaan 2. kustannuspaikalle rakennukset kohde Kirkonkylän koulu 7070.714 varattiin 390.000 euroa Kirkonkylän vanhan kivikoulun purkamiseen. Muutos heikensi kunnan vuoden 2020 tulosta (kohta 1).
Investointiosaan tehdyt	Kohde ja määrärahan vaikutus
Valtuusto 27.04.2020 § 16	Investointiosan kustannuspaikalle 8708 Helminkodin peruskorjaus lisättiin vakuutusyhtiön kertakorvaustuloja 240.000 euroa, jolloin kohteen nettokustannukseksi jäi 610.000 euroa.
Valtuusto 29.06.2020 § 28	Investointiosan kohdasta puistojen, leikkikenttien ja yleisten alueiden kunnossapitoinvestointeihin, projektinro 8209, varattiin 5.000 euroa ja määrarahasta siirrettiin 45.000 euroa rakennusten peruskorjauksiin yläkoulun hallintosiiven sisäkaton uusimista varten, projektinro 8115.
Valtuusto 16.12.2020 § 75	1. Kirkonkylän moduulikoulun ja pihan rakentamiseen varattiin yhteensä 820.000 euroa. Lisämääräraha 320.000 euroa siirrettiin Hyrkin koulun sisäilmakorjauksiin varatusta rahasta. 2. Terveyskeskuksen saneeraukseen varatusta rahoituksesta siirrettiin 200.000 euroa terveystakeskuksen pihan ja SVV -verkon

	<p>saneeraukseen</p> <p>3. Jäähallin kylmälaitteiston uusimiseen varattiin yhteensä 75.000 euroa. Lisämääräraha 45.000 euroa siirrettiin Hyrkin koulun sisäilmakorjauksiin varatusta rahasta.</p> <p>4. Jäähallin peruskorjaushankkeelle sähköliittymän uusimiseen varattiin yhteensä 35.000 euroa. Lisämääräraha 35.000 euroa siirrettiin Hyrkin koulun sisäilmakorjauksiin varatusta rahasta.</p> <p>5. Hyrkin sisäilmakorjauksiin varattiin yhteensä 400.000 euroa.</p> <p>6. Vt 22 varren kevyenliikenteen väylän ja suokyläntien risteyksen alikulkutunnelin rakentaminen poistettiin vuoden 2020 talousarviosta.</p> <p>Talousarviomuutokset pienensivät vuoden 2020 investointiohjelmaa yhteensä -643.000 euroa.</p>
--	---

Kunnanhallitus

Toiminnan sisältö talousarvion mukaan

Kunnanhallituksessa on ollut 7 jäsentä vuonna 2020. Kokouksiin ovat oikeutettuja osallistumaan myös valtuuston puheenjohtajat ja heillä on kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus. Vuoden 2020 aikana kunnanhallitus on kokoontunut 26 kertaa, joissa on käsitelty 427 asiakokonaisuutta.

Kunnanhallituksessa esittelijänä toimii kunnanjohtaja Jukka Syvävirta.

Valtuuston toimikaudeksi 2017–2021 valittuun kunnanhallitukseen kuuluivat vuonna 2020:

Kunnanhallituksen puheenjohtajat

puheenjohtaja	Henkilökohtainen varajäsen
Paasimaa Veli	Jaukka Esko
I varapuheenjohtaja	
Pikkuaho Teuvo	Väänänen Väinö
II varapuheenjohtaja	
Pöykiö Heidi	Pohjola-Malmberg Jaana
Kunnanhallituksen muut jäsenet ovat:	Henkilökohtainen varajäsen
Airaksinen Kirsti	Valkonen Noora
Holm Petri	Juka Petteri
Hyvärinen Katri	Tihinen Sirkka
Rissanen Anneli	Happo Jarkko

Talouden tasapainottaminen konsernipalveluissa

Muhoksen kunnan valtuusto on hyväksynyt suunnitelman talouden tasapainottamiseksi 29.2.2016 §:ssä 9.

Lakisäätelistä veloitetta suunnitelman päivittämiselle ei ole, koska tällä hetkellä taseen edellisten vuosien ali-/ylijäämä on positiivinen. Valtuusto on elokuussa 2019 otsikolla Kunnan taloustilanteen selvityksen käynnistäminen/talousselvityksen hyväksyminen hyväksynyt talousselvityksen. Hyväksymisen yhteydessä on todettu, että talousselvityksessä toimielinten tekemät esitykset talouden sopeuttamistoimenpiteiksi käynnistetään välittömästi valtuuston käsittelyn jälkeen.

Em. toimenpiteissä ei ollut konsernipalveluiden osiota, koska konsernipalveluissa oli käynnistymässä kunnan talous- ja henkilöstöhallinnon siirto Monetra Oulu Oy:lle. Projekti käynnistyi syksyllä 2019 ja saatiin päätökseen kesän 2020 aikana.

10.3 Hyvinvointipalveluiden toimintakertomus

Hyvinvointilautakunta on käsitellyt toimintakertomuksen kokouksessaan 17.3.2021/28 §.

TULOSLASKELMA – HYVINVOINTIPALVELUT

Hyvinvointipalvelut TULOSLASKELMA							
	TA2020	TA muu tos	Muutettu TA	Toteuma	Ylitys / alitus	Tot %	TP2019
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	354 479	0	354 479	417 114	-62 635	117,7	677 510
Maksutuotot	745 856	0	745 856	596 178	149 678	79,9	758 753
Tuet ja avustukset	392 957	0	392 957	505 633	-112 676	128,7	225 595
Vuokratuotot	109 500	0	109 500	60 673	48 827	55,4	174 154
Muut toimintatuotot	69 136	0	69 136	3 372	65 764	4,9	4 282
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 671 928	0	1 671 928	1 582 971	88 957	94,7	1 840 294
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Henkilöstökulut	-12 908 591	0	-12 908 591	-12 764 350	-144 241	98,9	-13 036 339
Palvelujen ostot	-3 526 371	0	-3 526 371	-3 152 716	-373 655	89,4	-3 440 543
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-500 027	0	-500 027	-437 565	-62 462	87,5	-454 928
Avustukset	-1 053 917	0	-1 053 917	-863 949	-189 968	82,0	-1 036 320
Vuokratulot	-3 195 843	0	-3 195 843	-3 067 011	-128 832	96,0	-2 827 246
Muut toimintakulut	-50 202	0	-50 202	-40 901	-9 301	81,5	-65 718
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-21 234 951	0	-21 234 951	-20 326 492	-908 459	95,7	-20 861 094
TOIMINTAKATE	-19 563 023	0	-19 563 023	-18 743 520	-819 503	95,8	-19 020 800
Poistot ja arvonalentumiset							
	-418 306	0	-418 306	-530 708	112 402	126,9	-413 746
Laskennalliset erät	-442 160	0	-442 160	-336 579	-105 581	76,1	-358 473
TILIKAUDEN TULOS	-20 423 489	0	-20 423 489	-19 610 808	-812 681	96,0	-19 793 019

KATERAPORTTI

	TA2020	TA2020 muutos	Muutettu TA2020	Toteuma	Ylitys/ alitus	TOT%
Hyvinvointipalvelut						
Hyvinvointipalveluiden hallinto						
Toimintatuotot	74 832	0	74 832	206 286	-131 454	276
Toimintakulut	-347 183	0	-347 183	-500 316	153 133	144
TOIMINTAKATE	-272 351	0	-272 351	-294 030	21 679	108
Poistot ja arvonalentumiset	-648	0	-648	-1 706	1 058	263
Laskennalliset erät	-442 160	0	-442 160	-10 046	-432 114	2
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-715 159	0	-715 159	-305 781	-409 378	43
Varhaiskasvatus						
Toimintatuotot	518 277	0	518 277	462 002	56 275	89
Toimintakulut	-5 366 837	0	-5 366 837	-4 976 202	-390 635	93
TOIMINTAKATE	-4 848 560	0	-4 848 560	-4 514 200	-334 360	93
Poistot ja arvonalentumiset	-26 752	0	-26 752	-30 637	3 885	115
Laskennalliset erät	0	0	0	-91 714	91 714	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-4 875 312	0	-4 875 312	-4 636 551	-238 761	95
Kirkonkylän koulu						
Toimintatuotot	23 000	0	23 000	15 320	7 680	67
Toimintakulut	-3 178 475	0	-3 178 475	-3 172 045	-6 430	100
TOIMINTAKATE	-3 155 475	0	-3 155 475	-3 156 725	1 250	100
Poistot ja arvonalentumiset	-78 331	0	-78 331	-139 269	60 938	178
Laskennalliset erät	0	0	0	-45 081	45 081	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-3 233 806	0	-3 233 806	-3 341 074	107 268	103
Muu perusopetus						
Toimintatuotot	15 300	0	15 300	200 318	-185 018	1 309
Toimintakulut	-3 266 411	0	-3 266 411	-3 257 739	-8 672	100
TOIMINTAKATE	-3 251 111	0	-3 251 111	-3 057 421	-193 690	94
Poistot ja arvonalentumiset	-39 528	0	-39 528	-55 490	15 962	140
Laskennalliset erät	0	0	0	-51 278	51 278	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-3 290 639	0	-3 290 639	-3 164 188	-126 451	96
Yläkoulu						
Toimintatuotot	192 049	0	192 049	3 486	188 563	2
Toimintakulut	-3 692 842	0	-3 692 842	-3 465 195	-227 647	94
TOIMINTAKATE	-3 500 793	0	-3 500 793	-3 461 708	-39 085	99
Poistot ja arvonalentumiset	-103 585	0	-103 585	-112 718	9 133	109
Laskennalliset erät	0	0	0	-54 527	54 527	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-3 604 378	0	-3 604 378	-3 628 953	24 575	101

	TA2020	TA2020 muutos	Muutettu TA2020	Toteuma	Ylitys/ alitus	TOT%
Erityisopetus/Laitoskoulut						
Toimintatuotot	101 000	0	101 000	123 940	-22 940	123
Toimintakulut	-1 491 461	0	-1 491 461	-1 448 012	-43 449	97
TOIMINTAKATE	-1 390 461	0	-1 390 461	-1 324 073	-66 388	95
Poistot ja arvonalentumiset	-4 366	0	-4 366	-4 726	360	108
Laskennalliset erät	0	0	0	-30 786	30 786	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 394 827	0	-1 394 827	-1 359 584	-35 243	97
Lukiokoulutus						
Toimintatuotot	9 089	0	9 089	2 568	6 521	28
Toimintakulut	-1 358 108	0	-1 358 108	-1 210 172	-147 936	89
TOIMINTAKATE	-1 349 019	0	-1 349 019	-1 207 604	-141 415	90
Poistot ja arvonalentumiset	-49 569	0	-49 569	-59 436	9 867	120
Laskennalliset erät	0	0	0	-20 760	20 760	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 398 588	0	-1 398 588	-1 287 800	-110 788	92
Vapaa-aikapalveluiden hallinto						
Toimintakulut	-17 297	0	-17 297	-11 522	-5 775	67
TOIMINTAKATE	-17 297	0	-17 297	-11 522	-5 775	67
Poistot ja arvonalentumiset	-901	0	-901	-901	0	100
Laskennalliset erät	0	0	0	-250	250	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-18 198	0	-18 198	-12 673	-5 525	70
Kirjastopalvelut						
Toimintatuotot	12 566	0	12 566	11 228	1 338	89
Toimintakulut	-561 416	0	-561 416	-502 319	-59 098	89
TOIMINTAKATE	-548 850	0	-548 850	-491 091	-57 759	89
Poistot ja arvonalentumiset	-22 963	0	-22 963	-23 739	776	103
Laskennalliset erät	0	0	0	-8 697	8 697	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-571 813	0	-571 813	-523 526	-48 287	92
Kulttuuripalvelut						
Toimintatuotot	19 100	0	19 100	10 465	8 635	55
Toimintakulut	-191 916	0	-191 916	-170 464	-21 452	89
TOIMINTAKATE	-172 816	0	-172 816	-159 999	-12 817	93
Poistot ja arvonalentumiset	-11 689	0	-11 689	-8 356	-3 333	71
Laskennalliset erät	0	0	0	-2 185	2 185	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-184 505	0	-184 505	-170 539	-13 966	92
Oulujoki-opisto						
Toimintatuotot	468 215	0	468 215	397 306	70 909	85
Toimintakulut	-610 809	0	-610 809	-509 391	-101 418	83
TOIMINTAKATE	-142 594	0	-142 594	-112 085	-30 509	79
Poistot ja arvonalentumiset	-2 738	0	-2 738	-6 421	3 683	235

Laskennalliset erät	0	0	0	-9 779	9 779	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-145 332	0	-145 332	-128 285	-17 047	88
Nuorisopalvelut						
Toimintatuotot	31 900	0	31 900	30 695	1 205	96
Toimintakulut	-149 553	0	-149 553	-134 931	-14 622	90
TOIMINTAKATE	-117 653	0	-117 653	-104 236	-13 417	89
Poistot ja arvonalentumiset	-270	0	-270	-270	0	100
Laskennalliset erät	0	0	0	-2 305	2 305	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-117 923	0	-117 923	-106 811	-11 112	91
Liikuntapalvelut						
Toimintatuotot	206 600	0	206 600	119 357	87 243	58
Toimintakulut	-1 002 643	0	-1 002 643	-968 542	-34 101	97
TOIMINTAKATE	-796 043	0	-796 043	-849 185	53 142	107
Poistot ja arvonalentumiset	-76 966	0	-76 966	-87 041	10 075	113
Laskennalliset erät	0	0	0	-9 172	9 172	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-873 009	0	-873 009	-945 398	72 389	108
Hyvinvointipalvelut YHTEENSÄ						
Toimintatuotot	1 671 928	0	1 671 928	1 582 971	88 957	95
Toimintakulut	-21 234 951	0	-21 234 951	-20 326 850	-908 101	96
TOIMINTAKATE	-19 563 023	0	-19 563 023	-18 743 878	-819 145	96
Poistot ja arvonalentumiset	-418 306	0	-418 306	-530 708	112 402	127
Laskennalliset erät	-442 160	0	-442 160	-336 579	-105 581	76
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-20 423 489	0	-20 423 489	-19 611 166	-812 323	96

Toimialajohtajan katsaus

Hyvinvointipalveluiden vuoden 2020 talousarvion toteuma oli 96,0 % ja se alitti talousarvion 812 681 eurolla. Varhaiskasvatus (95 %) -238 761 euroa, perusopetus (100 %) -29 850 euroa, lukio (91 %) -122 832 euroa ja vapaa-aikapalvelut (99 %) -23 547 euroa.

Toimintatuotot toteutuivat 95,0 %:lla eli ne olivat ennakoitua pienemmät noin 88 957 euroa. Toimintatuotoista **myyntituotot** toteutuivat 118 %:lla eli ne olivat 62 635 euroa ennakoitua suuremmat. **Maksutuotot** toteutuivat 80,0 %:lla eli ne olivat noin 149 678 euroa pienemmät. **Tuet ja avustukset** toteutuivat 129 %:lla ja ne olivat arvioitua suuremmat 112 676 eurolla.

Myyntituotoista esim. kotikuntakorvaustulot pystytään aika lailla ennakoimaan oppilasmäärän perusteella, joskin Oulujoen koulun sijoitettujen oppilaiden laskutus aiheuttaa haasteen, koska laskutus ei tapahdu reaaliajassa, vaan aina vasta varainhoitovuoden lopussa. **Maksutuotoissa** näkyy poikkeustilan aika tulojen vähentymisenä. Varhaiskasvatuksessa tehtiin maksuhyvityksiä kevään osalta (lasten jääminen pois varhaiskasvatuksesta). Oulujoki-Opistossa jäi kurssimaksuja saamatta yli 70 000 euroa. Kulttuurin puolella ei pystytty järjestämään maksullisia tilaisuuksia entiseen malliin. Koronatilanne näkyi selvästi liikuntalaitosten tulokertymissä. Varhaiskasvatuksen

maksut toteutuivat (86,0 %) -64 891 euroa, uimahallin (63 %) -16 122, musiikkikoulun (72 %) - 10 876, yleissivistävä opetus/Muhos (73 %) -25 306 ja kulttuuri (3 %) -6 799. Tukien ja avustusten määrän kasvu näkyy mm. kunnan saamana ns. koronarahana, jota perusopetus sai yli 350 000 euroa. Avustukset lisäävät vuoden aikana osavuositarkastuksissa näkyvää toimintatuottoa ja vastaavasti pienentävät toimintatuottoa tilinpäätöksessä, kun vuoden lopussa käyttämätön osuus avustuksesta joko siirretään seuraavan vuoden talousarvioon tai palautetaan valtiolle. Valtion myöntämien avustusten käytön suunnitteluun sekä toteutukseen käytännössä on syytä kiinnittää aiempaa enemmän huomiota tulevina vuosina, jotta suuria talousarviopoikkeamia ei pääsisi syntymään, varsinkaan palautusten osalta.

Toimintakulut toteutuivat 96,0 %:lla eli alitusta muodostui 908 459 euroa. Toimintakuluista henkilöstömenot ovat talousarvion suurin menoerä (12 908 591 euroa). **Henkilöstökulut** alittuivat noin 144 241 eurolla (99,0 %). Henkilöstömenojen suurimmat alitukset olivat vakinaisten palkoissa -707 538 euroa, tuntiopettajien palkoissa -237 416 ja tunti- ja urakkapalkoissa -109 420 euroa. Suurimmat ylitykset olivat sijaisten palkoissa 534 509 euroa (397 %) ja määräaikaisten palkoissa 492 618 euroa (802 %).

Palvelujen ostot (3 526 371) alittuivat noin -373 655 euroa, sillä toteuma oli (89,0 %). Palvelujen ostojen suurimmat alitukset muodostuivat seuraavasti: avustukset -189 968 (82%), kuljetus - 151 660 euroa (81,0 %), ateriat -125 807 euroa (88 %) ja asiakaspalvelujen ostot kunnilta -100 319 euroa (48,0 %).

Aineet, tarvikkeet ja tavarat (500 027 euroa) - alitus 62 462 euroa (88,0 %). Suurimmat alitukset muodostuivat toimisto- ja koulutarvikkeista -27 257 euroa (72,0%), muu materiaali -22 855 (70%) ja kalustosta -18 721 (58%).

Avustusten osuus oli 1 053 917 euroa ja ne toteutuivat 82,0 %:lla eli alitusta tuli 189 968 euroa. Avustuksista lasten kotihoidon tuki alittui -119 951 eurolla (83,0 %), yksityisen hoidon tuki alittui - 43 407 eurolla (66,0 %) ja yksityisen hoidon tuen kuntalisä alittui -26 545 eurolla (88,0 %).

Sisäiset vuokrat 3 128 086 euroa oli 96,0 % eli ne alittuivat -120 170 eurolla. Suurin alitus oli lukion vuokrassa -119 875 euroa (51,0 %).

Tilinpäätökseen sisältyvät poistot 418 306 euroa olivat (127 %) 112 402 euroa. Koneet ja kalusteet ylittivät menot 100 421 eurolla (129,0 %). Em. näkyy hyvinvointipalveluiden toteumassa kokonaistuloksen heikkenemisenä. Merkittävä selittävä tekijä ylitykseen löytyy hyvinvointipalveluille hankituissa opettajien tietokoneissa, joiden poisto-aika on kolme vuotta.

Huomioitavaa on, että laskennallisten erien talousarviota vuodelle 2020 ei ole kirjattu kustannuspaikkatasolle raporteilla, vaikka laskennallisten erien toteumat on kirjattu kustannuspaikkatasolle. Koko hyvinvointipalveluiden laskennallisten erien vuoden 2020 talousarvio on kirjattu kustannuspaikkaan 3000 Hyvinvointipalveluiden hallinto. Tämä vaikuttaa kustannuspaikkojen ja sitä kautta tulosalueiden tilikauden yli/alijäämä prosentteihin. Koko hyvinvointipalveluiden osalta laskennalliset erät ovat oikein. Laskennallisten erien talousarviota 2020 ei ole voitu kirjata kustannuspaikkatasolle 1.4.2020 alkaen Monetran kirjanpitoon siirtymisen vuoksi.

Suurin saatu valtionavustus vuonna 2020 oli opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustus esi- ja perusopetuksen koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseen 1.8.2020-

31.7.2021, myöntämispäivä 3.7.2020, 350 830,00 euroa, käytettävä 31.7.2021 mennessä. Rahalla palkattiin neljä laaja-alaista erityisopettajaa, yksi resurssiopettaja ja kahdeksan koulunkäynninohjaajaa. Lisäksi saatiin opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustus varhaiskasvatuksen koronaviruksen (COVID-19) aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi lukuvuodelle 2020-2021, myöntämispäivä 3.7.2020, 20 000,00 euroa, käytettävä 31.7.2021 mennessä. Rahalla palkattiin kaksi osa-aikaista lastenhoitajaa. Opetushallitus myönsi avustusta lukiolle hankkeelle etäopetuskevään jälkeiset tukitoimet lukuvuonna 2020-2021 18 050 €. Valtion erityisavustus lukiokoulutukseen koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi. Rahaa käytettiin erityisopettajan ja opinto-ohjaajan ohjaustyöhön.

Lisäksi saatiin valtion erityisavustusta koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseen esi- ja perusopetuksessa 2019, myöntämispäivä 12.4.2019, 73 000 euroa, käytettävä 31.12.2020 mennessä. Rahaa on käytetty laaja-alaisen erityisopettajan, kahden koulunkäynninohjaajan sekä esiluokan tuntiopettajan palkkaamiseen

Varhaiskasvatukseen saatiin valtionavustus Innovatiivisten ja monipuolisten oppimisympäristöjen edistäminen varhaiskasvatuksessa, myöntämispäivä 5.6.2018, 52 000 euroa, käytettävä 30.6.2020 mennessä. Hankkeen tarkoituksena oli kehittää oppimisympäristöjä ja niissä käytettävää teknologiaa yhteistyössä Jyväskylän yliopiston kanssa. Hankevaroilla hankittiin Taikalattia – virtuaalinen oppimisympäristö sekä Leado oppimiskeskus, joka mahdollistaa lapsen itsenäisen työskentelyn ja liikkumisen esiopetuksen aikana.

Lisäksi saatiin Perusopetuksen vuosiluokkien 1-2 A1-kielen opetusta koskevan täydennyskoulutuksen järjestäminen, myöntämispäivä 2.4.2019, 10 000 euroa, käytettävä 31.12.2020 mennessä. Lisäksi saatiin opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustus varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja alkuopetuksen lukemisen kulttuuria ja lukutaitoa vahvistaviin toimenpiteisiin 2020-31.7.2022, myöntämispäivä 14.2.2020, 17 500,00 euroa, käytettävä 31.7.2022 mennessä. Rahoituksella järjestetään ylimääräinen lukutunti 2.luokille syyslukukaudella 2021. Lisäksi saatiin Pohjois-Suomen aluehallintoviraston myöntämä valtionavustus tukena tulevaisuuteen – kirjastoyhteistyöllä syrjäytymistä ehkäisemään 1.9.2020-31.12.2021, myöntämispäivä 19.3.2020, 14 000,00 euroa, käytettävä 31.12.2021. Marraskuussa 2020 alkoi Tukena tulevaisuuteen -hanke, jossa tavoitteena on lukutaitoa ja lukemisharrastusta edistämällä vaikuttaa ehkäisevästi nuorten syrjäytymiseen sekä kehittää lasten ja nuorten kirjastopalveluita.

Lisäksi saatiin tutoropettajien toimintaan ja osaamisen kehittämiseen/kärkihanke 1: uusi peruskouluohjelma, myöntämispäivä 23.1.2019, 19 691 euroa, käytettävä 31.7.2020 mennessä, valtionavustus Perusopetuksen vuosiluokkien 1-2 A1-kielen opetusta koskevan täydennyskoulutuksen järjestäminen, myöntämispäivä 2.4.2019, 10 000 euroa, käytettävä 31.12.2020 mennessä.

Lisäksi saatiin aikuisten perustaitojen ja digitaalisten taitojen vahvistamiseen, myöntämispäivä 27.11.2018, 8 000 euroa, käytettävä vuosina 2019-2020, valtion erityisavustus. Oulujoki-Opisto sai 100%:sta hankerahaa. Koronatilan vuoksi hankerahaa voi käyttää vielä v. 2021 kevätlukukaudella. Opisto on järjestänyt hankkeen mahdollistamana ilmaisia digikoulutuksia kuntalaisille syksystä 2019 alkaen sekä Utajärvellä että Muhoksella. Vuodelle 2020 suunniteltiin yhteensä 16 ilmaista digikoulutusta (Utajärvelle ja Muhokselle), mutta vain 4 kurssia toteutui koronatilan vuoksi. Lisäksi saatiin lukiokoulutuksen tutoropettajatoiminnan käynnistämisen alueellisena yhteistyönä, myöntämispäivä 18.1.2019, 13 585 euroa, käytettävä 31.7.2020

mennessä. Oulun ammattikorkeakoulun koordinoiman Kempeleen ja Limingan lukioiden kanssa pidetty tutorhanke sai jatkoaikaa 31.3.2021 saakka. Lisäksi saatiin vapaan sivistystyön opintoseiteli, myöntämispäivä 3.5.2019, 4 000 euroa, käytettävä 31.12.2020 mennessä. Kerhotoimintaan, myöntämispäivä 12.4.2019 8 000 euroa, vuosille 2019-2020.

Valtion avustukset tuloutetaan kokonaan kunnalle tuen myöntämivuonna ja käyttämättä jäänyt osuus siirretään seuraavalle tilivuodelle. Tämä vaikuttaa merkittävästi kuluvan vuoden ja seuraavan vuoden tuloihin, sillä vuodelle 2020 siirrettiin 102 085 euroa. Valtion avustukset tuloutetaan kokonaan kunnalle tuen myöntämivuonna ja käyttämättä jäänyt osuus siirretään seuraavalle tilivuodelle. Tämä vaikuttaa merkittävästi kuluvan vuoden ja seuraavan vuoden tuloihin.

Muhoksen kunta on osallistunut lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmaan, LAPE. Työ jatkuu sosiaali- ja terveystoimen sekä sivistystoimen yhteistyönä vuosina 2020-2022. Nyt kehitetään perhekeskuksia ja varhaista tukea arjessa sekä lasten ja nuorten matalan kynnyksen päihde- ja mielenterveyspalveluita.

Sisäinen valvonta

Hyvinvointipalveluiden sisäistä valvontaa on toteutettu Dynasty-asianhallintajärjestelmällä; hyvinvointilautakunnan puheenjohtajalle, kunnanjohtajalle ja hyvinvointijohtajalle on säännöllisesti lähetetty tiedoksi hyvinvointipalvelujen viranhaltijoiden dynasty-päätösluettelo. Lautakunnan kokouksissa on tiedoksi annettavissa asioissa mainittu mm. oppilaspäätöksistä, hankintapäätöksistä, valtuuston päätöksistä ja kunnanhallituksen päätöksistä. Osavuosikatsaukset on käsitelty kaksi kertaa vuodessa ja tilinpäätös sekä toimintakertomukset kerran vuodessa.

Seutukatsaus

Seudullinen yhteistyö on ollut aktiivista Utajärven ja Vaalan kanssa. Sivistysjohtajien etätapaamiset olivat kevästä alkaen viikoittaisia.

Suunnitelman mukaisia toimenpiteitä on toteutettu seuraavasti:

	Kohde	Vastuu	Aikataulu	säästö / tuotto euroina
1	Palveluverkon kehittäminen	hallinto ja luottamushenkilöt	2019-2020	20 000- 1 000 000
2	Perusopetuksen henkilöstörakenteen ja tuntikehyksen selvittäminen ja mahdollinen sopeuttaminen	hallinto, rehtorit ja luottamushenkilöt	2019-	
3	Lukion kustannusrakenteen selvittäminen ja mahdollinen	hallinto, lukion rehtori ja	2019-	

	sopeuttaminen	luottamushenkilöt		
4	Asiakasmaksujen päivittäminen	hallinto	2019-	20 000
5	Muiden oppilashuollon kustannusten selvittäminen	hallinto	2019-	
6	Työssä jaksamiseen panostaminen	kaikki	2019-	
7	Kestävän kehityksen huomioiminen arjen toiminnoissa	kaikki	2019-	10 000
8	Toimintojen ulkoistaminen	hallinto ja luottamushenkilöt	2019-	

1. Palveluverkon kehittäminen

- kouluverkkoselvityksen tekeminen
- koulu- ja varhaiskasvatusverkon säännöllinen tarkastelu
- talousnäkökulman huomioiminen kirjastoauton reittien suunnitteluissa
- sisaralennuksen poistaminen yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevilta lapsilta
- esiopetuksen järjestäminen kunnan omissa yksiköissä (varhaiskasvatus)
- kirjaston kiinnipito kesäisin kaksi viikkoa
- Koivu- ja Tähti kulttuurikeskuksen ja Tähtiareenan toiminnan kehittäminen ja tilojen markkinointi

Toteutuneet toimenpiteet 2020: Kunnanvaltuusto käsitteli kouluverkkoselvitystä 2020 kokouksessaan 29.6.2020 § 25. Valtuusto hyväksyi kunnanhallituksen esityksen, että perustetaan virkamiestyöryhmä laatimaan kouluverkkoselvityksen mallien III, IV ja V vaihtoehtojen pohjalta suunnitelmaa, jonka tavoitteena on, että lukuvuonna 2024-2025 Muhoksen kunnassa olisi toiminnassa kolme alakoulua. Kouluverkkoselvityksen toteutus tapahtuu vaiheistettuna alkaen vuonna 2023. Edelleen valtuusto päätti, että asetettavan virkamiestyöryhmän toimikausi päättyy 31.12.2020. Työryhmän kokouksessa 26.11.2020 keskusteltiin suunnitelman valmistumisesta ja päädyttiin pyytämään suunnitelman tekemiselle jatkoaikaa helmikuun 2021 loppuun. Kunnanhallitus myönsi kokouksessaan 7.12.2020 § 233 anotun jatkoajan 28.2.2021 saakka virkamiestyöryhmän työn valmistumiselle. Varhaiskasvatuksen kehittämissuunnitelmaa hyväksyttiin hyvinvointilautakunnassa 30.9.2020 § 128. Kirjastoauton pysäkkien kävijämäärää seurataan, turhat pysäkit lakkautetaan, vastaavasti toivomuksesta perustetaan uusia pysäkkejä, reittisuunnittelua on pyritty tekemään niin, että ei ajella edestakaisin, vaan käydään yhdellä suunnalla useampi perättäinen pysäkki kerrallaan, käytössä on kahden viikon reittiaikataulu, kouluilla ja päiväkodeilla on käynnit viikoittain, koulujen loma-aikoina ei ole liikennöintiä. Hyvinvointilautakunta on käsitellyt sisaralennusta eikä ole myöntänyt sitä. Muhoksen kunta järjestää esiopetusta kunnan omissa peruskouluissa ja päiväkodeissa sekä kahdessa yksityisessä päiväkodissa. Kirjasto oli kiinni heinäkuussa 2 viikkoa. Maaliskuussa 2020 Koivu ja Tähti -kulttuurikeskuksen Koivu ja Tähti -salissa käynnistyi av-remontti, jossa uusittiin av-laitteisto tämän päivän tasolle. Koronapandemian aiheuttama poikkeustila sulki kulttuurikeskuksen tilat maaliskuun puolesta välistä kesäkuun alkuun saakka. Tällöin tiloihin ei ollut sallittua ottaa mitään yleisötilaisuuksia. Kun kulttuurikeskus avattiin uudelleen kesäkuun alusta, huomioitavana oli koronarajoitukset sekä -ohjeistukset, jotka vaihtelevat kuukausittain. Kulttuurikeskuksen pihan ja

Muhostien remontti vaikeutti kesän aikana huomattavasti asiakkaiden pääsyä kulttuurikeskukselle. Muhoksen kunnan kulttuuripalvelut ja Kirjastokahvila Joviaali toteuttivat yhteistyössä Kesäkeitaan kulttuurikeskuksen puistoalueelle, jossa järjestettiin useita pienehköjä, turvallisuusohjeet täyttäviä tapahtumia.

2. Perusopetuksen henkilöstörakenteen ja tuntikehyksen selvittäminen

- jakotuntien myöntämisperusteiden yhtenäistäminen
- tuntikehyksen ja ryhmäkokojen sopeuttaminen

Toteutuneet toimenpiteet 2020: esi- ja perusopetuksen tuntikehys on hyväksytty hyvinvointilautakunnassa 22.4.2020 § 57 ja erityisopetuksen tuntikehys on hyväksytty 22.4.2020 § 58 sekä 13.5.2020 § 74.

3. Lukion kustannusrakenteen selvittäminen ja mahdollinen sopeuttaminen

- lukion tuntikehyksen sopeuttaminen vastaamaan oppilasmäärää
- E-lukion mahdollisuuksien hyödyntäminen
- ryhmäkokojen kasvattaminen

Toteutuneet toimenpiteet 2020: Lukion tuntikehys on hyväksytty hyvinvointilautakunnassa 22.4.2020 § 59. Tuntikehyksen kustannustehokkuus riippuu opetusryhmien koosta. Kurssin suorittaminen ohjataan eLukioon, jos jonkin kurssin valinnat ovat selkeästi alle 10. Tai vaihtoehtoisesti kurssi voidaan tarjota osittain itsenäisesti niin, että opiskelijat saavat opetussuunnitelman mukaisesti koko kurssin ja opettajan palkkaus on puoli kurssia.

Jo toista lukuvuotta aloittajamäärä on selkeästi ollut ns. kolmisarjainen, noin 80 opiskelijaa. Lukio on luokaton, joten samoilla kursseilla voi olla eri luokka-asteen opiskelijoita. Niinpä aloituspaikkamäärä ei voi olla 90, jolloin teoreettisesti pakollisten kurssien ryhmissä olisi 30 opiskelijaa ja tilanteen voisi kuvitella olevan kustannustehokkainta. Aloituspaikkamäärä on ollut 80, jolloin kurssien ryhmiin mahtuu myös vanhemman ikäluokan opiskelijoita. Lisäksi kurssitarjotinta ei voi tehdä niin, että saman kurssin kaikissa kolmessa ryhmässä lukujärjestysvalintojen jälkeen olisi tasamäärä opiskelijoita. Ryhmäkoko pakollisilla 1. ja 2. vuoden kursseilla on noin 28, maksimissaan kuitenkin jopa 34.

Tällä hetkellä sekä 1. että 2. lukuvuoden suhteen pakolliset kurssit tarjotaan kolme kertaa ja vain abiturienttien ikäluokka on ns. kaksisarjainen. Ennuste on, että elokuussa 2021 lukio on kaikkien ikäluokkien suhteen ns. kolmisarjainen ja silloin opiskelijoita on noin 250. Koska koulurakennus on tehty 170 opiskelijalle, käytössä on vain 9 luokkatilaa, kun samaan aikaan kuvataideluokassa ja salissa voi olla yläkoulun ryhmiä, tuo opiskelijamäärä 250 alkaa olla tilojen suhteen maksimi ja joitakin tiloja voidaan tarvita yläkoulun puolelta.

Ryhmäkokoja ei ole mielekästä kasvattaa suuremmaksi kuin 30-31. Suuret ryhmäkoot alkavat näkyä ylioppilaskirjoitusten tuloksissa. Korkeakoulujen opiskelijavalinnoista yli 50% tapahtuu ylioppilastutkinnon tulosten perusteella, joten opiskelijoiden onnistuminen ylioppilaskirjoituksissa on entistä tärkeämpi asia.

E-lukion mahdollisuuksien hyödyntäminen. Tällä hetkellä kielistä vain englanti, ruotsi ja äidinkieli opetetaan omassa lukiossa. eLukion tarjonnan kautta laajennetaan kielivalikoimaa. Saksa ja ranska tarjotaan eLukion kautta, samoin eLukiosta voi valita mm. venäjän, espanjan, italian, japanin ja kiinan sekä pohjoissaamen kursseja. Lukuvuonna 2020-2021 filosofian syventävät

kurssit ja kokonaan elämäkatsomustiedon kurssit tarjotaan eLukiosta. Kevään 2020 tilanne vanhassa lukiorakennuksessa oli ongelmallinen, jolloin eLukioon siirrettiin joitakin opiskelijoita sisäilma oireilun takia, kunnes kaikki opiskelijat 16.3.2020 siirtyvät koronan takia oman koulun opettajien pitämään etäopetukseen. eLukion kautta opiskelee myös aikuisia työ ohessa.

4. Asiakasmaksujen säännöllinen päivittäminen

- aamu- ja iltapäivätoiminnan maksujen säännöllinen tarkistaminen
- Oulujoki-Opiston kurssimaksujen säännöllinen tarkistaminen
- varhaiskasvatuksen maksuperusteiden säännöllinen tarkistaminen
- avoimen varhaiskasvatuksen maksujen tarkistaminen
- tilojen käyttökorvausten yhtenäistäminen ja säännöllinen tarkistaminen

Toteutuneet toimenpiteet 2020: Koululaisten iltapäivätoiminnan maksut lukuvuonna 2020-2021 on hyväksytty hyvinvointilautakunnassa 18.3.2020 § 33. Oulujoki-Opiston kurssimaksuja on korotettu viimeksi vuonna 2018, koska kevään 2020 osalta koronatilanne vähensi kurssilaisten määriä, kun iso osa kursseista keskeytettiin ja jos kurssimaksuja olisi nostettu nyt, niin se vähentäisi osallistujia entisestään. Kunnallisen perhepäivähoidon kustannuskorvaukset vuonna 2020 on hyväksytty hyvinvointilautakunnassa 22.1.2020 § 3. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen indeksitarkistus 1.8.2020 alkaen on hyväksytty hyvinvointilautakunnassa 22.1.2020 § 4. Varhaiskasvatuksen kesän maksuhyvityskäytäntö on hyväksytty hyvinvointilautakunnassa 19.2.2020 § 25. Varhaiskasvatuksen maksuhyvitys 18.3- 13.4.2020 välisenä aikana on hyväksytty hyvinvointilautakunnassa 18.3.2020 § 45. Iltapäivätoiminnan maksut kevätlukukaudella 2020 on hyväksytty hyvinvointilautakunnassa 7.4.2020 § 48. avoimen varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja ei ole ollut tarvetta tarkistaa, sillä 10€ on sopiva maksu, koska suunnitelmassa on siirtää toimintaa ulko- ja liikuntapainotteisemmaksi.

5. Muiden oppilashuollon kustannusten selvittäminen ja vaikuttavuuden arviointi

- oppilashuollon kustannusten jatkuva tarkastelu ja kustannuksia alentavat toimenpiteet
- ohjaaja- ja avustajaresurssin joustava tarkastelu hyvinvointipalveluiden sisällä

Toteutuneet toimenpiteet 2020: Opiskeluhoolto on kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävää työtä, jolla edistetään, pidetään yllä ja luodaan edellytyksiä oppilaan ja opiskelijan hyvälle oppimiselle, psyykkiselle ja fyysiselle terveydelle sekä sosiaaliselle hyvinvoinnille. Opetustoimi ja sosiaali- ja terveystoimi toteuttavat opiskeluhooltoja suunnitelmallisena monialaisena yhteistyönä. Sitä tehdään yhdessä oppilaiden tai opiskelijoiden, heidän huoltajiensa ja tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Opiskeluhoolto jakautuu yhteisölliseen ja yksilökohtaiseen opiskeluhooltoon. Yhteisöllinen opiskeluhoolto on ensisijaista ja ehkäisevää ja se kuuluu kaikille. Yksilökohtainen opiskeluhoolto on ehkäisevää ja tukea antavaa. Yksilökohtaiseen opiskeluhooltoon sisältyvät koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut sekä kuraattori- ja psykologipalvelut. Siihen voi kuulua myös monialainen hallintorajoja ylittävä asiantuntijaryhmä, joka kootaan tapauskohtaisesti oppilaan tueksi. Moniammatillisesti suunniteltu ja toteutettu oppilashuollon tuki toteutuu Muhoksen eri kouluilla yksilökohtaisen ja yhteisöllisen oppilashuoltotyön keinoin kunnallisen opiskeluhooltoryhmän linjaamien raamien puitteissa opetussuunnitelman perusteiden sekä opiskeluhooltosuunnitelman mukaisesti. Kunnallinen opiskeluhooltoryhmä kokoontuu vuosittain tarkastellen tilannetta moniammatillisesti ja laajasti eri oppilaitosten ja koko kunnan näkökulmasta.

Oppilashuoltotyö on matalan kynnyksen varhaista puuttumista ongelmiin siinä vaiheessa kun ne vielä ovat hoidettavissa oman kunnan toimenpitein, näin vähentäen ja parhaassa tapauksessa jopa estäen asioiden kriisiytymistä ja monimutkaistumista, ja esimerkiksi lasten huostaanotto tai sijoittaminen perheidensä ulkopuolelle, sekä laitoshoidon ja erityissairaanhoidon tarve vähenevät. Pitemmällä tähtäimellä varhaisilla toimenpiteillä on vaikutusta myös syrjäytymisen ehkäisyyn ja tätä kautta vaikutetaan siihen, että myöhemmin syrjäytymisestä aiheutuvat kulut pienenevät. Ennakointi ja varhaisen vaiheen puuttuminen vaativat tahtoa sijoittaa näihin palveluihin, tätä Muhoksella mallikkaasti on toteutettukin. Tällä hetkellä on todettavissa, että poikkeusolojen etäopetusaika lisäsi entisestään oppilashuollon palveluiden tarvetta, ja tämän myötä myös esim. kuraattoripalvelut ja psykologipalveluiden tarve näyttäisi kasvaneen edelleen, mikä tulee huomioida näiden palveluiden resursseissa tulevaisuudessa.

Muhoksen kunnan moniammatillinen oppilashuoltoryhmä teki 11.3.2020 esityksen alueellisiin pienluokkin valittavista oppilaista. Pienluokkiin haku tapahtuu pedagogisella selvityksellä. Luokkiin hakevilla uusilla oppilailla tulee olla liitteenä asiantuntijalausunto, josta käy ilmi oppilaan tuen tarpeet ja pienluokan tarve. Oppilashuollon kustannuksia on tarkasteltu säännöllisesti, ja oppilaiden sijoittamisessa on ensin katsottu kunnan opetuksen järjestämisen mahdollisuudet. Lukion opiskeluhuollon painopiste on ennaltaehkäisyssä, lukio-opintojen perehdytyksessä tärkeitä ovat tutorit, kaikki ryhmänohjaajat haastattelevat kaikki oman ryhmänsä opiskelijat ensimmäisen jakson jälkeen, ongelmatilanteissa haetaan opiskelua tukevia joustavia ratkaisuja, samoin perusopetuksessa oppilashuoltoa toteutetaan ennaltaehkäisevänä koko oppilaitosyhteisöä tukevana monialaisena yhteisöllisenä ja yksilökohtaisena oppilashuoltona oppilaiden-, huoltajien-, opetus-, sosiaali- ja terveystoimen sekä muiden tahojen kanssa.

Koulunkäynninohjaajien tarpeesta tehtiin kouluille kartoitus ohjaajaresurssin tarpeesta oppimisen tuen päätösten ja terveydellisten perusteiden perusteella. Ammatillinen työryhmä kävi hakemukset läpi ja päätti kouluille annettavan ohjaajaresurssin. Keväällä linjattiin myös koulunkäynninohjaajien määrä pienluokkiin.

Hyvinvointilautakunta hyväksyi 2.12.2020 § 162 Muhoksen kunnan päiväkotien esiopetuksen oppilashuollon käsikirjan 2020.

6. Työssä jaksamiseen panostaminen
  - selvitetään millä keinoilla pystyttäisiin parantamaan työssä jaksamista.
  - sairauspoissaolojen ja sijaiskustannusten vähentäminen
  - TYKY-toiminnan kehittäminen
  - työyhteisökoulutus

Toteutuneet toimenpiteet 2020: Työssä jaksamisen lähtökohtana on henkilöstön tasa-arvoinen kohtelu, mm. tästä johtuen on hyvä, että Muhoksen kunnan henkilöstöpäällikkö Jouni Tirola aloitti työnsä 1.6.2020. Hyvinvointipalveluiden henkilöstöllä on ollut työnohjausta; yksilö- ja ryhmäohjausta. Varhaiskasvatuksessa esimiesten säännölliset johtoryhmän palaverit, esimiesten ja varhaiskasvatuksen erityisopettajien säännölliset Pao palaverit, päiväkodeissa säännölliset viikkoja tiimipalaverit, koko henkilökunnalle kehityskeskustelut ja yhteiset koulutukset. Päivärinteen päiväkodin kiertävän lastenhoitajan palkkaus 5 kk, helpotti huomattavasti sijaisongelmissa ja vähensi sijaiskustannuksia. Koivulehdon päiväkodissa saatu vakinaiseen toimeen talon sisäinen kiertävä varhaiskasvatuksen lastenhoitaja, vaikuttanut positiivisesti henkilöstön jaksamiseen, työvuorojärjestelyillä tuetaan jaksamista ja Koivulehdon päiväkoissa on mietitty, miten kaikki

vuoropuolen työntekijät pystyisivät osallistumaan työiltoihin ja työtoimintaan, kun lapsia aina paikalla sekä miten Koivulehdon päiväkodissa voitaisiin panostaa työntekijän omalla ajalla tapahtuvaan toimintaan, joka edesauttaa työssä jaksamista.

Muhoksen yläkoulussa on järjestetty henkilöstölle pari kertaa ohjattua liikuntaa. Laitasaaren koulussa voi mahdollisuuksien mukaan opettaa haluamiaan aineita, joihin on mielenkiintoa, yhteiset tuokiot henkilökunnan kanssa, vertaistuki, hyvä yhteishenki ja toisten tukeminen, mahdollisuus vaikuttaa omaan työhön, mahdollisuus tehdä kevennettyä työmäärää ja hyvät työolot. Hyrkin koulussa työssä jaksamisen kannalta tärkeänä pidetään hyvää työilmapiiriä henkilöstön keskuudessa. Keskustelukulttuuri on välitön ja ystävällinen. Vaikeiden tilanteiden keskellä puhutaan avoimesti asioista myös huumoria runsaasti viljellen. Työssä jaksamista heikentää tilanne, jossa henkilö tarvitsisi työterveyden apua, koska juuri silloin tulee esille palvelun heikoksi koettu taso. Tämä on surullista, koska työterveyshuollon pitäisi toimia niin, että juuri silloin harvoin, kun apua tarvittaisiin omaan terveydentilaan ja jaksamiseen, apua kokisi saavansa. Sijaiskustannukset on koetettu pitää kohtuullisina tekemällä oto-tunteja mahdollisuuksien mukaan. Niiden tekeminen paljon heikentää kuitenkin työssä jaksamista, joten tältä osin on ristiriitainen tavoite parantaa työssä jaksamista ja vähentää sijaiskuluja samanaikaisesti. Kirkonkylän koulussa selkeä osallistava ja avoin tiedonkulku koulun arkeen liittyvissä asioissa ollut ensiarvoisen tärkeää. Korona-aikana yhteisöllinen sitouttaminen (sovittuihin yhteisiin päätöksiin on sitouduttu ja niistä on pidetty kiinni). Koronarajoitteet vähentäneet yleisesti sairaspöissaolojen määrää; tehostettu hygienia, kontaktien tietonen välttäminen, etäkoulutukset/palaverit jne. Kirjastossa työaika ja vuoroja säädetty, jos on ollut väsymystä tms. esim. yksi työntekijä tekee tällä hetkellä omaehtoisesti 80%. Muutenkin toimittu joustavasti työvuorojen ja aikojen suhteen. Työtehtävien osalta on tarvittaessa käyty keskusteluja ja monipuolistettu, lisätty, vähennetty toiveen ja tarpeen mukaan. Työntekijä voi suunnitella, miten hoitaa oman vastualueensa työn.

Kunnanhallituksen linjaus sijaistamisten rajoittamisesta kuormittaa henkilökunnan jaksamista. TYKY-toiminnan kehittämiseen tarvittaisiin kuntakohtaisen panostuksen (esim. työnohjaus mahdollisuus) lisäksi yksikkökohtaiset määrärahat, jotka voitaisiin suunnata henkilökunnan työkyvyn ylläpitämiseen monella eri tasolla; koulutuksen monipuolistaminen, yhteisölliset yksikkökohtaiset tyky-tapahtumat, arkityön tukeminen (pienetkin asiat luovat hyvää yhteishenkeä ja mieltä työntekijöissä vrt. esim. Maailman opettajien päivä, jolloin ammattijärjestö tarjoaa pullakahvit kaikille jäsenille) jne. Opetuksessa jatkuva oto-tuntien pitäminen (kahden luokan opettaminen yhdellä opettajalla) ei paranna työssä jaksamista. Työpäivistä tulee tauottomia, kun ihmisiä on pois, mikä kuormittaa paikalla olevaa henkilöstöä. Tämä voi johtaa jopa lisääntyviin sairauspoissaoloihin. Tyky -toiminta on ollut tyky -seteleiden varassa, jotka pitää lunastaa kunnan kassalta neuvonnasta. Setelit voisi toimittaa toimipisteisiin ja luovuttaa henkilöstölle maksutta, jotta kuntakeskuksen ulkopuolellakin olevien työyksiköiden henkilökunta olisivat tämän asian kanssa tasa-arvoisia versus kylän pinnassa olevat toimipisteiden henkilöstö.

7. Kestävän kehityksen huomioiminen arjen toiminnoissa

- kierrätyksen lisääminen
- energiaa, vettä ja lämpöä säästävät toimenpiteet yksiköissä – 50/50-mallin ottaminen käyttöön
- kestävän kehityksen tehostettu huomioiminen kasvatustoiminnassa

Toteutuneet toimenpiteet 2020: Päivärinteen päiväkodissa kierrätetään pahvit, paperit, biojätteet, paristot, muovi, lasi, metalli, käytetään askarteluissa kierrätys – ja luonnonmateriaaleja, ei osteta kertakäyttöastioita ym. kertakäyttöisiä välineitä/harkiten muovituotteiden hankinta, valot sammuvat automaattisesti kun tiloissa ei ole kukaan, vettä käytetään säästeliäästi käsien pesuissa, 11 asioiden konepesu, pestään vain täysisiä pyykkikoneellisia, tehostetusti käydään lasten kanssa toiminnassa läpi kierrätysteemaa ja kestävä kehitystä, luonnonvarojen uusiutumista, luonnon suojelua (valitaan toimintaan kestävästi tuotettuja materiaaleja/leikkivälineitä).. Varhaiskasvatuksessa on lisätty sähköistä asiointia. Koivulehdon päiväkodin ryhmät huuhtelevat, keräävät ja vievät itse tyhjä maitopurkit pahvin keräykseen (nämä menivät aikaisemmin keittiöltä sekajätteeseen), toivottu muovijätteelle oma keräysastia -> lisää kierrättämistä ja vähentää kalliin sekajätteen määrää, hanoiin asennettu veden rajoittimet ja säädetty kuuman veden lämpötilaa, valittu "kekevastaava", ryhmässä käyty lasten kanssa kierrätystä ja veden kulutusta läpi esim. videoiden ja lorujen avulla ja käytäntöön viety oppeja. Päiväkodeissa on lisätty kierrätystä mm. askarrellaan luonnonmateriaaleista ja kierrätysmateriaaleista sekä leipäpusseja käytetään likapyykkipusseina. Lapsia kannustetaan ottamaan ruokaa sen verran, mitä jaksavat syödä. Vettä käytetään säästeliäästi, käsipaperia ei käytetä turhaan, sähköinen viestintä, valot sammuu automaattisesti ja sisäisessä postissa käytetään vanhoja kirjekuoria.

Vuoden alussa on otettu 50/50-malli käyttöön ja siinä ovat mukana Koivulehdon päiväkotit ja Laitasaaren koulu. Myös Muhoksen yläkoulussa on toteutettu 50/50-mallia. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa käytetään kierrätysmateriaalia, ja esim. leikkivälineitä on saatu lahjoituksina. Korona-aikana ei vettä voi hirveästi säästää, mutta paperia voi, kun lapset on ohjeistettu siihen. Kestävä kehitys opitaan esim. kierrätyksen kautta. Samoin ruoan oikean annosmäärityksen opettaminen on säästöä, niin hävikki on vähäisempi.

Laitasaaren koulu on Vihreä lippu -koulu jo kahdeksatoista vuotta ja sen ympäristökasvatuksen ohjelma kulkee mukana jatkuvasti. Teemat vain vaihtuvat vuosittain ja laaditaan toimintasuunnitelma, joka pitää huksen Suomen Ympäristökasvatuksen seurassa. Laitasaaren koulussa tämän lukuvuoden ympäristöraati on valittu, siinä on edustajat kaikilta luokilta. Luokissa on kierrätyslaatikot, jotka järjestäjät tyhjentävät. Kierrätystä harjoitellaan erikseen vuosittain. Energian kulutusta seurataan vuositasolla ja välillä on pidetty energian säästöviikkoja ja esim. sähköttömiä päiviä. Tieto kodin lämmitysmuodosta ja keinoista säästää energiaa. Missä on sähkötaulu ja -mittari kotona. Turvien valojen sammuttaminen. Veden kulutusta on mitattu, esim. minkä verran vettä kuluu vessan vedossa, suihkussa jne. Taloudellisten käytäntöjen opettaminen oppilaille ja aikuisille. Kirkonkylän koulussa on tehty kierrätysuunnitelma; paperi ja pahvi (luokittain), metalli ja lasi (kerroksittain). Jalkauttaminen resurssin puutteen (ei ole ollut erillistä määrärahaa kierrätysastioille) vuoksi kesken. Uudet koulurakennukset on varustettu luokittain ja kerroksittain valaistuksen osalta liiketunnistimilla. Kestävä kehitys jalkautetaan mm. käytännön toimenpiteiden kautta (kierrätys). Kestävä kehitys on yksi koulun arvoista, joka näkyy kaikessa koulun toiminnassa. Hyrkin koulussa lukuvuosi 2019-2020 on kestävä kehityksen teemavuosi, teemavuosi näkyy koulutyössä sekä monialaisessa oppimiskokonaisuudessa että muutoinkin vuoden aikana. Muhoksen lukion lukuvuoden 2019-2020 painotuskohde on kestävä kehitys, lukiossa kierrätystä toteutetaan yhdessä opiskelijoiden kanssa, luonnonvarojen ja energian säästämistä harjoitetaan 12 valitsemalla kestäviä tuotteita, vähentämällä paperinkulutusta ja mm. sammuttamalla valoja tyhjiksi jäävistä tiloista, ekologiseen ja taloudelliseen kestävyteen liittyviä asioita toteutetaan yhdessä opiskelijoiden kanssa, kestävä kehityksen toteutumiseen liittyy myös sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys, mikä näkyy tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteuttamisena

(kyselyt ja suunnitelma) sekä erilaisuuden hyväksymisenä. Alakoulujen opetussuunnitelmassa mainitaan kestävästä kehityksestä seuraavaa: Koulujen toimintakulttuurin tavoitteena on luoda toimintakulttuuria, joka edistää mm. kestävä elämäntapaa.

Lukion opetussuunnitelmassa yksi painopisteistä on kestävä elämäntapa, joka on vielä purettu kestävä kehityksen tavoin osa-alueisiin. Kestävä kehitys näkyy joka oppiaineessa sekä vahvasti lukion toimintakulttuurissa.

Kirjastossa on otettu biojätteen keräys käyttöön, lisäksi käytetään keräykseen menevien papereiden kääntöpuolet muistilappuina, käytetään sisäisessä postissa käytettyjä kirjekuoria, postituksessa käytetään siistiä pehmustetut kuoret uudelleen, rikki menneistä huonekaluista otettu käyttökelpoiset osat ja hyödynnetty niitä, mm. käytöstä poistettujen rikkiäisten kalusteiden päältä otettu ehyt kangas ja käytetty se esim. tuolin päällystämiseen, säästetään kovat pahvit yms. käyttökelpoinen tulevaa tarvetta varten, kartongeista käytetään kääntöpuolet ja hyödynnetään siistejä osia, korjataan kirjoja, poistetut kirjat ja lehdet kierrätetään: myydään, lahjoitetaan eteenpäin, sopivat sokkotarrat käytetään uudelleen, eaineiston lisääntyessä vähennetään vastaavasti muun aineiston hankintaa, seurataan ympäristössä tapahtuvaa, muutosta ja reagoidaan siihen - esim. on vähennetty cd-levyjen ja aikuisten dvdlevyjen hankintaa, koska asiakkaat hankkivat niitä muuta kautta (osittain panostettu e-aineistoon), kirjojen lainaaminen yleensäkin kestävä kehitystä tukevaa. kirjastonkäytön opetuksessa neuvotaan kirjojen oikeanlainen käsittely niin, että ne kestävät mahdollisimman kauan on edennyt kestävällä tasolle.

8. Toimintojen ulkoistamisen tutkiminen

- tutkitaan, että voiko toimintoja ulkoistamalla saavuttaa kustannussäästöjä
- tehtäväkuvien tarkastelu talouden näkökulmasta

Toteutuneet toimenpiteet 2020: Koivulehdon päiväkodin kiertävän lastenhoitajan toimella on ollut merkitystä sijaisten osalta.

10.4. Sosiaali- ja terveystieteiden toimintakertomus

Sosiaali- ja terveystieteiden toimintakertomus on käsitelty toimintakertomuksen kokouksessaan 17.3.2021/ 15 §.

Sosiaali- ja terveystalvet							
TULOSLASKELMA							
	TA2020	TA muutos	Muutettu TA	Toteuma	Tot %	Ylitys/alitus	TP2019
Sosiaali- ja terveystalvet:							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	2 495 914	0	2 495 914	2 156 099	86,4	339 815	2 032 356
Maksutuotot	1 481 316	0	1 481 316	1 619 554	109,3	-138 238	1 686 238
Tuet ja avustukset	67 000	0	67 000	30 046	44,8	36 954	62 872
Vuokratuotot	3 500	0	3 500	2 446	69,9	1 054	3 530
Muut toimintatuotot	3 000	0	3 000	5 972	199,1	-2 972	2 349
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 050 730	0	4 050 730	3 814 117	94,2	236 613	3 787 345
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-9 548 518	0	-9 548 518	-9 595 141	100,5	46 623	-9 582 412
Palvelujen ostot	-21 497 811	0	-21 497 811	-21 772 783	101,3	274 972	-21 736 783
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-817 680	0	-817 680	-971 106	118,8	153 426	-872 660
Avustukset	-3 013 080	0	-3 013 080	-2 800 797	93,0	-212 283	-2 677 529
Vuokratulut	-761 317	0	-761 317	-828 283	108,8	66 966	-795 932
Muut toimintakulut	-65 350	0	-65 350	-45 775	70,0	-19 575	-54 976
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-35 703 756	0	-35 703 756	-36 013 885	100,9	310 129	-35 720 292
TOIMINTAKATE	-31 653 026	0	-31 653 026	-32 199 768	101,7	546 742	-31 932 947
Poistot ja arvonalentumiset	-76 236	0	-76 236	-193 272	253,5	117 036	-127 423
Laskennalliset erät	-516 028	0	-516 028	-488 200	94,6	-27 828	-418 361
TILIKAUDEN TULOS	-32 245 290	0	-32 245 290	-32 881 239	102,0	635 949	-32 478 731

Sosiaali- ja terveystalvet KATERAPORTTI						
	TA	TA Muutos	Muutettu TA	Toteuma	Ylitys/ alitus	TOT
Sosiaali- ja terveystalvet						
Soten hallinto						
Toimintatuotot	6 400	0	6 400	6 212	188	97
Toimintakulut	-238 842	0	-238 842	-236 997	-1 845	99
TOIMINTAKATE	-232 442	0	-232 442	-230 784	-1 658	99
Poistot ja arvonalentumiset	-1 337	0	-1 337	-2 559	1 222	191
Laskennalliset erät	-516 028	0	-516 028	-4 115	-511 913	1
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-749 807	0	-749 807	-237 458	-512 349	32
Sosiaalityö						
Toimintatuotot	142 500	0	142 500	245 888	-103 388	173
Toimintakulut	-3 608 597	0	-3 608 597	-3 338 959	-269 638	93
TOIMINTAKATE	-3 466 097	0	-3 466 097	-3 093 071	-373 026	89
Poistot ja arvonalentumiset	-1 270	0	-1 270	-2 305	1 035	182
Laskennalliset erät	0	0	0	-75 069	75 069	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-3 467 367	0	-3 467 367	-3 170 445	-296 922	91
Vammaispalvelut						
Toimintatuotot	492 773	0	492 773	482 014	10 759	98
Toimintakulut	-4 980 990	0	-4 980 990	-5 352 561	371 571	107
TOIMINTAKATE	-4 488 217	0	-4 488 217	-4 870 547	382 330	109
Poistot ja arvonalentumiset	-293	0	-293	-2 750	2 457	939
Laskennalliset erät	0	0	0	-113 821	113 821	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-4 488 510	0	-4 488 510	-4 987 119	498 609	111
Vanhustyö						
Toimintatuotot	2 040 417	0	2 040 417	1 755 223	285 194	86
Toimintakulut	-7 905 745	-192 008	-8 097 753	-7 624 604	-473 149	94
TOIMINTAKATE	-5 865 328	-192 008	-6 057 336	-5 869 381	-187 955	97
Poistot ja arvonalentumiset	-23 319	0	-23 319	-45 662	22 343	196
Laskennalliset erät	0	0	0	-147 430	147 430	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-5 888 647	-192 008	-6 080 655	-6 062 474	-18 182	100
Sairaanhoito						
Toimintatuotot	547 140	0	547 140	609 008	-61 868	111
Toimintakulut	-3 623 758	0	-3 623 758	-4 023 670	399 912	111
TOIMINTAKATE	-3 076 618	0	-3 076 618	-3 414 662	338 044	111
Poistot ja arvonalentumiset	-32 992	0	-32 992	-69 413	36 421	210
Laskennalliset erät	0	0	0	-79 339	79 339	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-3 109 610	0	-3 109 610	-3 563 413	453 803	115
Neuvola						
Toimintatuotot	16 100	0	16 100	19 107	-3 007	119
Toimintakulut	-715 948	0	-715 948	-662 714	-53 234	93
TOIMINTAKATE	-699 848	0	-699 848	-643 607	-56 241	92
Poistot ja arvonalentumiset	-829	0	-829	-11 363	10 534	1 371
Laskennalliset erät	0	0	0	-13 586	13 586	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-700 677	0	-700 677	-668 557	-32 120	95
Suun terveydenhuolto						
Toimintatuotot	319 200	0	319 200	298 804	20 396	94
Toimintakulut	-996 423	0	-996 423	-1 026 458	30 035	103
TOIMINTAKATE	-677 223	0	-677 223	-727 654	50 431	107
Poistot ja arvonalentumiset	-10 879	0	-10 879	-33 627	22 748	309
Laskennalliset erät	0	0	0	-19 909	19 909	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-688 102	0	-688 102	-781 189	93 087	114
Terveyskeskussairaala						
Toimintatuotot	486 200	0	486 200	397 861	88 339	82
Toimintakulut	-2 423 258	192 008	-2 231 250	-2 004 227	-227 023	90
TOIMINTAKATE	-1 937 058	192 008	-1 745 050	-1 606 366	-138 684	92
Poistot ja arvonalentumiset	-5 317	0	-5 317	-25 592	20 275	481
Laskennalliset erät	0	0	0	-34 931	34 931	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 942 375	192 008	-1 750 367	-1 666 889	-83 478	95
Erikoissairaanhoito						
Toimintakulut	-11 210 195	0	-11 210 195	-11 743 695	533 500	105
TOIMINTAKATE	-11 210 195	0	-11 210 195	-11 743 695	533 500	105
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-11 210 195	0	-11 210 195	-11 743 695	533 500	105
Sosiaali- ja terveystalvet YHTEENSÄ						
Toimintatuotot	4 050 730	0	4 050 730	3 814 117	236 613	94
Toimintakulut	-35 703 756	0	-35 703 756	-36 013 885	310 129	101
TOIMINTAKATE	-31 653 026	0	-31 653 026	-32 199 768	546 742	102
Poistot ja arvonalentumiset	-76 236	0	-76 236	-193 272	117 036	254
Laskennalliset erät	-516 028	0	-516 028	-488 200	-27 828	95
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-32 245 290	0	-32 245 290	-32 881 239	635 949	102

Toimialajohtajan katsaus

Sosiaali- ja terveystalouden toimialan tehtävänä on taata kuntalaisille edellytykset saada tasavertaisesti laadukkaita taloudellisesti tuotettuja sosiaali- ja terveystalouksia. Sosiaali- ja terveystalouksien on vuonna 2020 pystytty hoitamaan pääsääntöisesti terveydenhuollon hoitotakuun ja sosiaalityön aikavelvoitteiden mukaisesti. Toteutuneesta Valviran ja aluehallintoviraston valvonnasta ja velvoitteista on suoriuduttu ilman huomautuksia.

Alkuvuoden 2020 toimintaan on vaikuttanut merkittävästi ennakkoon suunnitellut potilastietojärjestelmän uudistaminen Lifcaren sekä talous- ja henkilöstöhallinnon siirtyminen Monetran tuottamaksi. Lisäksi toimintaan on vuoden 2020 aikana täysin ennakoimatta vaikuttanut maailmanlaajuinen covid-19 –viruksen aiheuttama epidemia, jonka vuoksi sosiaali- ja terveystalouksienkin toiminta sopeutettiin maaliskuussa poikkeusoloihin. Kesäkuukausien aikana epidemia lieventyi ja poikkeusolojen lainsäädäntö poistui käytöstä. Vaikka infektio-tilanne on kunnan alueella ollut lähes koko ajan rauhallinen, on sosiaali- ja terveydenhuollossa varauduttu koronaepidemiaan ja mukautettu toimintaa tavoitteena erityisesti riskiryhmien suojaaminen ja epidemian rajoittaminen. Samalla on kuitenkin myös turvattu välttämättömät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut.

Talous

Sosiaali- ja terveystalouden vuoden 2020 talousarvio toteutui kokonaisuutena hallitusti liki vuoden loppuun saakka. Talouden kuukausiseuranta ja osavuositarkastukset osoittivat, että talouden ylitysvaara kohdistui palvelujen ostojen suurimpaan menoerään eli asiakaspalvelujen ostoihin, jotka olivat toteutuneet noin yhden prosenttiyksikön yli ajankohdan. Toisen vuosikolmanneksen loppuun tultaessa sosiaali- ja terveystalouden vuoden 2020 kahdeksan kuukauden toimintakatteen käyttöprosentti oli 67, joka muodostui 52 % toimintatuottojen ja 66 % toimintakulujen toteumasta. Sosiaali- ja terveystalouden vuoden 2020 toiminnan ja talouden toteumaa kuvasi kokonaisuutena edellisvuoden kaltainen vakaampi toteuma vaikka toimintakulut olivat kasvaneet edellisen vuoden tasosta 388.477 euroa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintakulut olivat tammi-elokuun aikana toteutuneen kokonaisuudessa kuitenkin ajankohdan mukaisina. Toimintakuluja kehitystä pyrittiin edelleen ennakoimaan palvelutarpeen huolellisella arvioinnilla ja osuvalla kohdentamisella sekä ostopalvelujen järjestelyillä. Asiakaspalvelujen ostoissa on suuria, luonnollisiakin kuukausivaihteluita mm. palvelusulkujen ja asiakkaiden palvelutarpeen vaihtelujen mukaan, mutta vuoden 2020 kustannusten arviointia vaikeutti erityisesti edelleen jatkuva koronaepidemia, jonka lopullista vaikutusta palveluihin ja kustannuksiin oli vaikea arvioida.

Loppujen lopuksi vuoden 2020 talous toteutui toimintatuottojen osalta kohtuullisesti toteumaprosentin ollessa 94 joulukuun lopussa osoittaen 236.613 euron alitusta. Toimintakulujen toteuma oli joulukuun lopussa 101 % osoittaen 310.129 euron ylitystä. Sosiaali- ja terveystalouden kokonaisuudessa merkittävin toimintakulujen ylitys kohdistui palvelujen ostoihin. Sosiaali- ja terveystalouden vuoden 2020 toimintakate oli 102 % ja katteeseen muodostui ylitystä 546.742 euroa. Sosiaali- ja terveystalouden vuoden 2020 talousarvioon sisältyi ennakoimattomia riskitekijöitä, joiden toteutuminen realisoitui määrärahojen riittämättömyytenä. Talouden kuukausiseuranta ja osavuositarkastukset osoittivat, että talouden ylitysvaara kohdistui ensisijaisesti asiakaspalvelujen ostoihin kuntayhtymiltä.

Toimintatuottojen vuoden 2020 varaus oli 4.050.730 euroa ja toteuma puolestaan kohtalainen 94 %. Toimintatuottojen toteuman arvioiminen on haastavaa, koska tuottoerä kertyy osin takautuvasti, osin etupainotteisesti. Vuoden 2020 arviointia vaikeutti keväällä toteutettu taloushallinnon muutos, joka muutti merkittävästi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulaskutuksen prosessia. Sosiaali- ja terveystalouden asiakasmaksuihin ei tehty indeksitarkastuksia vuoden 2020 alusta lukien ja koronaepidemian arvioitiin laskevan asiakasmaksukertymää osassa palveluita. Loppujen lopuksi tammi-joulukuun aikana hyvin kertyivät maksutuotot, muut tuottoerät kertyivät erittäin epätasaisesti ja jäivät osittain vajaiksi.

Sosiaali- ja terveystalouden oman toiminnan henkilöstökuluihin oli varattu 9.548.518 euroa ja menoerä toteutui kokonaisuutena 100 %. Palkat ja palkkiot ylittyivät suunnitellusta yhteensä 55.237 euroa ja ylitykset kohdistuivat pääsääntöisesti palkallisiin ja palkattomiin sijaiskuluihin sekä erillis-korvauksiin. Sosiaali- ja terveystalouden tuotannossa sijaistyövoima näyttelee edelleen merkittävää osaa. Sosiaali- ja terveystalouden henkilöstön sairauspoissaolojen määrä pysyi edellisen vuoden tasolla: lyhyet joko muutaman päivän tai kokonaisuudessaan alle kuukauden kestävät sairauspoissaolot vähentyivät, mutta pitkäkestoiset puolestaan kasvoivat.

Palvelujen ostoihin oli varattu 21.497.811 euroa ja menoerä toteutui kokonaisuutena 101 %. Palvelujen ostot ylittyivät suunnitellusta yhteensä 274.972 euroa ja eri tileihin kohdistui sekä ylityksiä että alituksia. Asiakaspalvelujen ostoon käytettiin vuonna 2020 yhteensä 19.066.590 euroa määräraha-varauksen ollessa 18.705.456 euroa (tp 2019 19.056.581 euroa, tp 2018 18.729.780 euroa, tp 2017 18.729.780 euroa, tp 2016 16.990.463 euroa, tp 2015 16.792.378 euroa, tp 2014 15.389.403 euroa, tp 2013 16.319.094 euroa, tp 2012 15.841.623 euroa, tp 2011 14.773.560 euroa, tp 2010 14.002.028 euroa). Asiakaspalvelujen ostojen ylitykset kohdistuvat ostoihin kuntayhtymiltä. Muiden palvelujen ostoissa yksittäiset tilien ylitykset kohdistuivat mm. sosiaali- ja terveystalouden, atk-ohjelmien ja palvelimien sekä puhtaanapito- ja pesulapalveluihin.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat toteutuivat 119 % ja ylitys oli 274.972 euroa. Hankinnoista suurin yksittäinen jatkuva kuluerä on lääkkeet ja hoitotarvikkeet, joiden toimintakulujen varaus oli 682.390 euroa ja toteuma 861.280 euroa.

Avustuksiin oli varattu 3.013.080 euroa ja ne toteutuivat 93 % alituksen ollessa 212.283 euroa. Avustukset toteutuvat kautta linjan suunniteltua pienempinä lukuunottamatta työmarkkinatuen kuntasuutta, jonka toteuma oli 131 % ja käyttö 621.389 euroa

Sosiaali- ja terveystalouden muihin toimintakuluihin, joihin on varattu mm. käytössä olevien kiinteistöjen vuokrat sekä koneiden ja laitteiden vuokrat, oli varattu 826.667 euroa. Ko. toimintakulujen toteumaprosentti oli 106. Vuokrien toteumaprosentti oli joulukuun lopussa 105 ja käyttö 715.699 euroa. Luottotappioita, joka muodostuu perinnässä olleista perimättä jääneistä asiakasmaksuista ja myyntituottojen saatavista, kirjattiin viime vuodelle 1.702 euroa.

Vastuualueiden toiminta

Sosiaali- ja terveystalouden hallinnon toimintakatteen toteuma oli joulukuun lopussa 99 %.

Sosiaalityön toimintakatteen toteuma oli joulukuun lopussa 89 %, joka muodostui 93 % toimintatuottojen ja 173 % toimintakulujen toteumasta.

Sosiaalipalveluissa toteutuivat palvelutarpeen arvioinnin ja palveluiden järjestämisen määrääjät. Koronapandemian takia osa asiakkaille tarjottavista palveluista siirrettiin etäyhteyksien kautta hoidettavaksi: mm. viranomaispalaverit, osa asiakastapaamisista ja ostopalveluista. Lapsiperhepalvelujen asiakkuudet painottuivat ennakoiviin sosiaalihuoltolain perusteella järjestettäviin palveluihin kuten tilapäiseen perhehoitoon ja tukiperhetoimintaan sekä perhetyöhön ja lapsiperheiden kotipalveluun. Kokonaisuutena vuoden 2020 asiakkuuksien määrä oli edellisvuoden tasoa.

Lastensuojelun avohoitoa toteutetaan perheen yksilölliseen tilanteeseen suunniteltuna moninaisina perheen tukipalveluina ja työapuna, omana ja ostettuna perhetyönä, tilapäisenä perhehoitona, tukihenkilötoimintana, sekä myös tarvittaessa lyhyinä kodin ulkopuolisina interventioina sekä terapia- ja kuntoutuspalveluina. Lastensuojeluasian vireille tulon jälkeen sosiaalityöntekijän on arvioitava välittömästi lapsen mahdollinen kiireellinen tuen tarve. Arvioinnin yhteydessä selvitetään paitsi lastensuojelun tarve ja myös palvelujen järjestäminen sosiaalihuoltona ilman lastensuojelun asiakkuutta.

Lastensuojelussa kiireellisiä sijoituksia tehtiin kolme vuonna 2020, lapsia oli sijoitettuna koko vuoden aikana yhteensä 23, vuoden viimeisenä päivänä kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrä oli 21. Lastensuojelutyössä saavutettiin toimintavuoden aikana lastensuojelulain edellyttämät määrääjät lapsen kiireellisen tuen ja lastensuojeluselvityksen tarpeen osalta. Lastensuojeluilmoituksia tehtiin yhteensä 205 kpl eri henkilötunnuksella kokonaismäärän ollessa 311 kpl (tp 2019 359 kpl) ja ennakkollisia lastensuojeluilmoituksia puolestaan kolme. Lastensuojelulain tarkoittamassa jälkihuollossa oli vuoden aikana kymmenen nuorta. Virka-ajan ulkopuolisen sosiaalipäivystyksen toteutti Oulun seudun ja Oulunkaaren kunnille Oulun kaupunki.

Sosiaalihuoltolain mukaisia yhteydenottoja oli 90 ja palvelutarpeen arviointeja tehtiin 36 kpl (tp 2019 56 kpl). Sosiaalihuoltolain mukaisina palveluina on järjestettävä vertaisryhmätoimintaa, tukihenkilötoimintaa ja perhetyötä, lomatoimintaa sekä lapsen ja vanhemman välisen tapaamisen valvontaa. Sosiaalihuoltolain mukaisessa asiakkuudessa oli 55 perhettä ja 97 lasta (tp 2019 102 lasta). Kunnallisen perhetyön piirissä oli vuoden aikana 51 perhettä, 210 lasta ja kotikäyntejä tehtiin 673. Perhetyö tuotettiin osana sosiaalipalveluja ja palvelu painottui perheiden ennaltaehkäisevään työhön tavoitteen mukaisesti.

Sosiaalityössä on perusparannettu päihdehuollon palveluja etsimällä kestävää toimintamallia sekä omien lähipalveluiden että erityispalveluiden järjestämiselle. Varsinaisia laituskuntoutusjaksoja ostettiin suunnitellusti yksittäisille asiakkaille. Pitkittyneet päihdeongelmat näkyivät edelleen erityisesti erittäin haasteellisina kuntoutushoidon ja palveluasumisen järjestelyinä. Terveyskeskussairaalan katkaisuhoidossa oli vuoden aikana 28 potilasta (tp 2019 53 potilasta), joilla oli hoitopäiviä yhteensä 138 kpl. Päihdehuollon laitos- ja avohoidon ostoihin käytettiin vuonna 2020 yhteensä 65.946 euroa.

Toimeentulotukipäätöksiä tehtiin 16-32 kappaletta kuukaudessa. Täydentävää tukea myönnettiin 68.441 euroa ja ennaltaehkäisevää 25.668 euroa. Toimeentulotukea koskevat lain edellyttämät käsittelyajat toteutuivat pääsääntöisesti. Koronaepidemia sai kansalaisjärjestöt aktivoitumaan ennakkoivassa avustustoiminnassa ja myös Muhoksen sosiaalitoimistoon tuli jakoon eri arvoisia lahjakortteja jaettavaksi perheille. Työmarkkinatuen maksuosuuden piirissä oli kuukausittain 111-128 henkilöä ja kuntaosuus oli joulukuun lopussa 621.389 (tp 2019 496.837 euroa, tp 2018 519.951 euroa, tp 2017 519.951 euroa, tp 2016 490.752 euroa, tp 2015 522.495 euroa). Maksuosuuden pii-

riin nousi 5-16 uutta henkilöä kuukaudessa ja yli 1000 päivää yhtäjaksoisesti työttömänä olleita oli joulukuun lopussa 56 henkilöä.

Nuorten ystävät ry:n Tärppi valmennuspajassa oli vuonna 2020 yhteensä sopimuksia palveluissa eli kuntouttavassa työtoiminnassa, työkokeilussa, sosiaalisessa kuntoutuksessa ja pajasopimuksella, yhteensä 59 kpl. Sopimuksista erittäin merkittävä osa oli kuntouttavassa työtoiminnassa. Nuorten työpajalla oli vuoden aikana 49 alle 29-vuotiasta asiakasta ja toimintatilastoissa näkyy palvelun tarjoaminen vaikeimmassa asemassa oleville nuorille. Nuorten Ystävät ry:n tuottama työpaja- ja ohjaamotoiminta sekä uuden rahoituksen saanut Mutteri –hanke (vuosille 2020-2023) toimivat yhteisissä tiloissa kunnan keskustassa. Koronaepidemia sulki kuntouttavan työtoiminnan, mutta toiminta käynnistettiin uudelleen etämuotoisena STM:n ohjeiden mukaisesti 4/2020 alkaen. Valmennuspajat eivät ole olleet kokonaan kiinni vaan asiakkaiden asioita on hoidettu etä- tai yksilötapaamisina. Lähityöskentelyyn palattiin 1.6. alkaen niin, että hygieniaan, turvaväleihin ja ryhmäkokoihin kiinnitetään erityistä huomioita. Mutteri -hankkeen asiakastyö käynnistyi 1.6. ja kesä-joulukuun aikana hankkeeseen ohjautui 35 työnhakija-asiakasta.

Vammaispalvelujen toimintakatteen toteuma oli joulukuun lopussa 109 %, joka muodostui 98 % toimintatuottojen ja 109 % toimintakulujen toteumasta.

Vammaispalvelujen piirissä olevien asiakkuuksien vuotuinen vaihteluväli näkyy myös yksikön toimintakulujen toteumassa. Sekä vaikeavammaisten henkilöiden avustuksiin ja etuuksiin että vammaispalvelujen asiakaspalvelujen ostojen kokonaismenojen kehitykseen vuositasolla vaikuttaa yksittäisten asiakkaiden sisääntulo tai poistuminen palvelujen piiristä. Vuoden 2020 toiminnassa näkyivät erityisesti uudet lasten ja nuorten asiakkuudet. Vammaispalvelujen vastuualuetta koskevat lain edellyttämät käsittelyajat toteutuvat pääsääntöisesti eikä koronaepidemia vaikuttanut juurikaan palveluiden kattavuuteen: hetkellinen palvelujen notkahdus kohdistui kuljetuspalvelujen ja avustajapalvelujen käyttöön, mutta ne palautuivat nopeasti ennalleen.

Kehitysvammahuollon valtakunnallisen rakennemuutoksen mukaisesti Tahkokankaan palvelukeskuksen (jatkoissa OYS vaativien erityispalveluiden osaamiskeskus) asiakassiirrot on toteutettu ja muhoslaisia asiakkaita oli vuoden 2020 lopussa pitkäaikaisessa laitoshoidossa yksi henkilö. Muhosken ryhmäkodilla on asukaspaikkoja 15, joista muille kunnille myytiin vuoden 2020 lopussa kolme paikka. Omana toimintana toteutettiin myös tukiasumisen kokonaisuus, joka käsittää 26 tuettua asumispaikkaa. Muhosken ryhmäkodin ja Talonpojantien tukiasuntojen hoiva- ja huolenpito sekä ohjaus muodostavat kehitysvammahuollon kokonaisuuden, jonka palvelutoiminnan arviointia ja oikeaa kohdentumista tehdään suunnitelmallisesti. Kunnan järjestämässä avotyötoiminnassa oli 27 asiakasta ja päivätoiminnassa 32 asiakasta.

Oman toiminnan ohella asumispalveluita hankittiin edelleen myös yksityisiltä palveluntuottajilta eri erityisryhmille. Vammaispalvelujen vastuualueen asumispalveluissa oli vuoden lopussa 61 asiakasta ja asiakasmäärä kasvoi edellisvuodesta edelleen. Erityisryhmien palveluasumisen tarvetta kuvaavat edelleen suuret vuosikohtaiset vaihtelut eri asiakasryhmissä, mutta pysyvänä ilmiönä näkyy kehitysvammahuollon ja psykiatrisen laitoshoidon muutokset, joka kasvattavat asiakaspalvelujen ostoja palveluasumisessa.

Tilapäistä perhehoitoa, tukihenkilötoimintaa ja tilapäishoitoa järjestettiin yksilöllisten tarpeiden mukaan. Kuljetuspalvelujen piirissä oli yhteensä 98 asiakasta. Asunnonmuutostöitä, asuntoon kuuluvia välineitä ja laitteita myönnettiin 18 henkilölle. Henkilökohtaisia avustajatoiminnan piirissä oli 28 henkilöä, joiden palvelutarve vaihteli 8-160 tuntiin/kk. Omaishoidontuen saajia oli vammaispalve-

luissa vuoden lopussa 32. Omaishoidontuen avustuksiin käytettiin 187.397 euroa. Omaishoitajien hoitotyön tueksi on pyritty järjestämään tilapäistä perhehoitoa, tukihenkilöitä ja lyhytaikaista hoitoa entistä enemmän sekä mahdollisuus osallistua omaishoitajan terveystarkastukseen.

Vanhuspalvelujen toimintakatteen toteuma oli joulukuun lopussa 97 %, joka muodostui 86 % toimintatuottojen ja 94 % toimintakulujen toteumasta.

Ikäihmisten palveluissa toimintaan ja palveluiden järjestämiseen vaikutti erityisen suuresti Covid-19 koronaviruksen aiheuttaman taudin nopea leviäminen maailmanlaajuisesti pandemiaksi. Valtioneuvosto, STM, THL ja valvovat viranomaiset antoivat useita toimintaohjeita, joiden tavoitteena oli suojata erityisesti yli 70-vuotiaat henkilöt koronavirustartunnalta. Ikäihmisillä on selkeästi nuoria ihmisiä suurempi riski saada taudista vakavia, sairaalahoitoa vaativia oireita.

Vanhustenhuollon avopalvelut ottivat vastaan koronapandemian ensimmäisen aallon varsin voimakkaasti ja varautuminen epidemiaan näkyi asiakasmäärän kasvuna sekä kotihoidossa että tukipalveluissa. Päivätoiminnassa palvelukeskuksessa olleet asiakkaat siirtyivät kokonaisuudessaan jo ennestään kuormittuneeseen kotihoitoon. Asiakkaille järjestettiin palvelusetelillä ja vapaaehtoisten avulla asiointipalvelua. Muutama työntekijä varhaiskasvatuksesta ja nuorten työpajalta siirtyi auttamaan vanhushuoltoa alkuvaiheen epidemian aiheuttamassa muutuskriisissä. Vanhustenhuollon puhelinpalvelua vahvistettiin ja puhelimitse kontaktoitiin lähes kaikki yli 75-vuotiaat muhoslaiset. Yksiköiden työsuunnittelua ja järjestelyjä muutettiin ohjeistusten mukaisesti, jotta ihmiskontakteissa leviävän virustartunnan riski pienenesi. Hyvin alkanut henkilöstöresurssien optimointia yksiköiden välillä jouduttiin tilanteen vuoksi rajoittamaan. Kesäajan sijaisten saanti ja työjärjestelyt olivat vanhustenhuollossa hankalat. Suojavarusteet ovat olleet käytössä maaliskuusta 2020 alkaen asiakastyössä.

Päiväkeskus pidettiin ohjeistuksen mukaisesti suljettuna kevään ja kesän, toimintaa aloitettiin uudelleen elokuun puolessa välissä supistetusti valtakunnallisia ohjeita noudattaen, kunnes päiväkeskus jälleen suljettiin 12/2020 epidemia tilanteen muututtua vaikeammaksi. Niukkana aukioloaikana asiakasmäärää vähennettiin ja palveluja mm. kylvytyspalvelua supistettiin.

Vanhushuoltoyrittäjien toimeenpanoon liittyen on edelleen haasteena kotihoidon riittävä resursointi.

Kotihoidossa säännöllisten asiakkaiden määrä on kasvanut ollen vuonna 2020 liki 200 kotitaloutta. Rakennemuutoksen tuomat paineet näkyivät kotihoidon palveluissa. Kotihoitoa säännöllisesti saavien kotitalouksien palvelutarve kasvoi ajallisesti ja asiakkaiden hoito vaati entistä useammin kahden hoitajan käynnin. Kotihoidon asiakkaiden avun ja huolenpidon tarve oli läpi viikon samanlainen, mikä asettaa vaatimuksia henkilöstöresurssin käyttöön viikonloppuisin. Kotihoitoon siirtyi terveyskeskussairaalaan kuusi perushoitajaa osastotoiminnan supistamisen vuoksi ja siirron yhteydessä yksilölliset ostopalvelut lakkautettiin ja palvelutoiminta siirtyi omaksi toiminnaksi. Kotihoidossa on tehty asiakaskohtaisia palveluiden järjestämisen arviointeja ja vahvistettu kotihoidon henkilöstöresurssia. Kotihoitoon hankittiin kahdeksan leasingautoa työajoihin turvaamaan henkilöstön saantia.

Kotihoidossa jatkettiin arviointi- ja kuntoutustiimin toiminnan kehittämistä. Vanhuspalveluihin kohdennettiin uuden heinäkuussa aloittaneen fysioterapeutin työpanosta, mikä vahvisti merkittävästi kotikuntoutuksen kehittämistyötä. Arviointi- ja kuntoutustiimi on ensi kontaktina muuttuneen tilanteen tai akuutin sairaalavaiheen jälkeen, huolehtii hoidosta ja hoivasta, ohjaa, arvioi ja koordinoi asiakkaan kotona tapahtuvaa toipumista ja kuntoutumista. Veteraanien

palveluohjausta ja palvelujen koordinoitua tehdään edelleen omalla tiimillä. Loppuvuodesta 2019 kotihoidossa otettiin käyttöön Evondos lääkeannostelijarobotti sekä aloitettiin valmistelut VideoVisit etähoivan kanssa. Etähoivasta on muodostunut osa kotihoidon kokonaisuutta ja käytössä oli vuoden lopussa 30 laitetta. Asiakaskokemukset etähoivasta ovat positiivisia. Vastuualueella jatketaan edelleen hyvinvointiteknologian käyttöönottoa tehostamaan palvelutuotantoa.

Palveluseteli on vakiintunut osaksi vanhuspalveluiden palvelutuotantoa. Palvelusetelillä tuettiin erityisesti tukipalveluita ja tehostetun palveluasumisen palveluita. Palvelusetelin sääntökirja päivitettiin vuonna 2019.

Tehostetun palveluasumisen jonotilanne oli vuonna 2020 varsin kohtuullinen ja aika ajoin SASyöryhmän käsittelyyn ei tullut yhtään uutta hakemusta. Keskimääräinen jonotusaika tehostettuun palveluasumiseen oli alkuvuodesta noin kuukausi, loppuvuodesta vapaita paikkoja kunnan alueella sijaitsevilla tehostetun palveluasumisen yksiköissä oli runsaasti. Tehostettu palveluasuminen selvisi koronaepidemiasta ilman virustartuntoja, mutta palvelutoiminnalle ja sen järjestämiselle haasteellista oli turvallisten ja suojattujen tapaamisten ja vierailujen toteuttaminen Vanhuspalvelujen haasteena on lyhytaikaisen hoidon riittävä ja oikea-aikainen tarjonta normaalioloissakin ja koronaan liittyen asumispalveluissa jouduttiin pohtimaan esimerkiksi asukas-siirtoihin ja lyhytaikaisen hoidon terveysturvallisia ja inhimillisiä tapoja toimia.

Omaishoidontuessa on tapahtunut sopimusten määrässä muutoksia. Sopimuksia oli vuonna 2018 yhteensä 70, vuonna 2019 yhteensä 54 ja vuonna 2020 yhteensä 60. Omaishoitajien hoitotyön tueksi on järjestetty päivähoitoa, lyhytaikaista hoitoa ja tukipalveluita myös korona-aikana, vaikka palvelujen käytössä tapahtuikin selvä notkahdus. Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta hyväksyi uudet omaishoidon tuen kriteerit ja kolmiportaisen maksuluokituksen vuoden 2019 lopussa, jotka otettiin käyttöön alkuvuodesta 2020. Turvapuuhelinten käyttäjämäärä on vakiintunut noin 160 käyttäjään vuodessa. Turvapuuhelinten käyttäjämäärä on vakiintunut noin 160 käyttäjään vuodessa.

Valtuusto hyväksyi alkuvuodesta 2020 suunnitelman ikääntyneen väestön tukemiseksi, jonka toimenpideohjelman mukaisesti muhoslaisten ikäihmisten palveluita on ryhdytty kehittämään pandemiasta huolimatta. Valvontakäynnit yksityisten tehostetun palveluasumisen palvelutuottajien yksiköihin toteutettiin alkuvuonna.

Terveyspalvelujen toimintakatteen toteuma oli koko toiminnan osalta joulukuun lopussa 104 % ja 18.135.984 euroa muodostuen 97 % toimintatuottojen ja 104 % toimintakulujen toteumasta. Toimintakulujen ylityksestä erikoissairaanhoidon osuus oli 533.500 euroa. Toteutunut erikoissairaanhoidon kustannusten ylitys selittyy tietoisella riskinotolla talousarviota tehdessä. Muun toiminnan osuus ylityksestä jäi 149 690 euroon. Kyseinen ylitys kertyy palveluiden ostoista ja koronaan liittyvillä lisämenoista liittyen diagnostiikkaan palveluihin (koronatestit) sekä hoitotarvikemenoihin. Terveyspalvelujen osalta henkilöstökulujen toteuma oli maltillinen 4.719.303 euroa ja 98 % suunnitellusta.

Lääkäreiden vastaanoton osalta toimintakate oli 112 %, joka muodostui 117 % toimintatuotoista ja 113 % toimintakuluista.

Kansanterveystyössä välitön yhteydensaanti terveydenhuollon yksikköön, hoidon tarpeen arviointi sekä hoitoon tai toimenpiteeseen pääsy toteutuivat pääsääntöisesti hyvin. Kiireellisen hoidon sai aina. Ei-kiireelliseen hoitoon pääsi yleensä kohtuujassa. Puolikiireellisten aikojen niukkuus koettiin myös kuluneena vuonna. Toimintamallina oli edelleen omalääkärijärjestelmä, jonka pohjalta kunta on jaettu viiteen maantieteelliseen alueeseen. Lääkärivirat olivat miehitettyinä joko vakinaisella väellä tai pitkäaikaisilla sijaisilla. Sijaistarvetta luo lääkäreiden perhevapaat sekä erikoistumiseen liittyvät sairaalapalvelut. Terveyskeskus toimii edelleen koulutusterveyskeskuksena ja koulutettava työntekijä vaihtuu perinteisesti vajaan vuoden välein.

Terveyskeskuksen vastaanotto toiminta koki murroksen koronan myötä. Pandemia siirsi vastaanotto työtä infektio torjuntaan ja johti erillisen infektiovastaanoton perustamiseen ja laski etenkin maaliskuu-kesäkuussa potilaiden käyntejä yksiköissä ja sama käyntien vähenemä näkyi koko loppuvuoden ajan. Osa palveluista tauotettiin maaliskuussa, esimerkkinä lähikontakteja vaativat ryhmäkuntoutustoiminnat ja lähikontaktia vaativat terapiat. Koulu ja opiskeluterveydenhuollon palvelut pyrittiin keväälläkin pitämään yllä ja samoin pääosin hammashoito, jonka toiminnan turvaaminen vaati suojainten osalta erityistä resurssointia. Kuntoutustilat otettiin vajaan kolmeksi kuukaudeksi infektiovastaanoton käyttöön. Alkukesästä palattiin tilojenkin osalta normaalitoimintaan lukuunottamatta infektio puolen irrottamista omaksi kokonaisuudeksi. Vastaanoton osalta suhteellisesti suurimmat ylitykset olivat lääkkeissä liittyen erityisesti korvaushoitolääkkeiden kustannuksiin (toteuma kaikissa lääkkeissä 126 356 euroa) sekä hoitotarvikkeissa (toteuma 358 000 euroa) liittyen koronapandemian aiheuttamiin kustannuksiin

Lääkehuollon toimintakate oli 67.769 euroa eli 103 % budjetoidusta.

Lääkehuollon jatkoi kunnan omana toimintana. Yksikkö oli keväällä myrskyn silmässä, kun pandemiaan liittyen oli haettava hengityssuojaimia ja muita suojainasusteita ylikuumenneilta markkinoilta. PPSHP tarjosi arvokasta apua suojainhankinnoissa kevään vaikeina viikkoina.

Röntgenin toimintakate oli 182. 295 euroa eli 112 % budjetoidusta.

Radiologian yksikössä tehtiin säteilytoimintaan liittyvä toiminnan auditointi loppuvuodesta. Auditoinnissa arvioitiin säteilytoimintaan liittyviä käytäntöjä ja riskejä ja nostettiin esille kehityskohteita. Radiologisten palveluiden suhteen kunnan oma yksikkö tarjosi tavanomaiset natiiviröntgentutkimukset arkipäivisin. Yksikköön hankittiin uusi digitaalinen hammaskuvauslaitteisto. Konsultoiva radiologi kävi noin kahden viikon välein tekemässä tavanomaisia ultraäänitutkimuksia. Ulkopuolisia erityistutkimuksia kuten kliinisiä mammografioita sekä magneettitutkimuksia ostettiin vuositasolla 105.896 euron edestä. Lisäksi ulkoa ostettiin myös seulontamammografiat.

Laboratorion toimintakate oli 412.046 euroa eli 132 % budjetoidusta.

Laboratorio muutti elokuussa uusittuihin tiloihin, joissa on kaksi selkeästi erillistä näytteenottohuonetta ja oma rauhallinen tila analytiikalle. Työt jatkuivat omana toimintana tukeutuen Pohjois-Suomen laboratoriokeskukseen Nordlabiin, jota kautta saadaan erityistutkimukset ja mikrobiologiset tutkimukset. Laboratorion toimintakate ylittyi huomasti 100 000 eurolla vastaten kolmanneksen ylityksestä. Ylityksen taustalla oli korona ja sen analytiikkaan käytetyt erittäin mittavat resurssit. Valtiovallan hybridistrategian myötä koronatestien näytemäärät kasvoivat merkittävästi heti elokuussa koulujen ja päiväkotien avuttu ovensa ja näytemäärät pysyivät korkeina koko loppuvuoden. Otetuista koronanäytteistä positiivisten määrä oli tasoa yksi sadasta.

Kuntoutuksen toimintakate oli 320 237 euroa eli 100 % budjetoidusta.

Kuntoutusyksikkö vahvistui kesän kynnyksellä, kun yksikkö sai neljännen fysioterapeutin. Toimen sijoituspaikka on ikäihmisten palveluissa ja lisäresurssi tuli enemmän kuin tarpeeseen. Tavoite on ylläpitää ikäihmisten toimintakykyä, tukea kotona selviämistä ja ehkäistä tapaturmia ja sairaalahoidon tarpeita. Yksikön kokonaisuutta täydentää erinomaisesti oma toimintaterapeutti, jonka asiantuntemusta tarvitaan niin lapsi kuin aikuispotilaiden hoidossa ja ostopalvelutoiminnan arvioissa. Koronan vuoksi edellisvuonna valmistuneet uudet tilat olivat keväällä muussa käytössä ja henkilöstö siirrettynä pääosin muihin tehtäviin mm. kotihoitoon. Pitkittynyt tilanne teki välttämättömäksi kuntoutustoiminnan uudelleen aloittamisen ryhmätoimintaa lukuunottamatta. Lääkinnällisen kuntoutuksen haasteena ovat kasvavat kuntoutus- ja terapiapalvelut, joihin käytettiin kuluneena vuonna 116 818 euroa.

Mielenterveysyksikön toimintakate oli 397.485 euroa eli 97 % budjetoidusta.

Mielenterveystyön lähipalveluissa työskentelee neljä psykiatrista sairaanhoitajaa. Työn painotus on aikuispsykiatriassa. Terveyskeskuksessa työskentelee lisäksi yksi sairaanhoitaja päihdetyössä. Kuntouttavassa korvaushoidossa olevien potilaiden määrä on kunnan koko huomioiden merkittävä lähestymisen loppuvuodesta kolmenkymmenen rajaa. Yhä suurempi osa potilaista hoidetaan pitkävaikutteisella injektio- ja lääkevalmisteilla, mikä mahdollistaa keskittymisen varsinaiseen päihdeongelman hoitoon lääkehoidon teknisen suorittamisen ja valvonnan sijasta. Kunnassa kävi päihdepsykiatri noin kahden-kolmen kuukauden välein. Vastaavasti aikuispsykiatri kävi kunnassa noin kahden viikon välein, mikä sekin määränä on tarpeeseen nähden varsin niukka resurssointi.

Lasten- ja nuorten psykiatriassa kunnassa on ollut yksi perheterapeutti ja heinäkuusta 2019 lähtien kolme psykologia. Psykologin toimi vakinaistettiin kuluvana vuonna. Psykologeista kaksi tekee tosin osa-aikaista työaikaa. Nämä neljä erityistekijää työskentelevät jälleen terveystieteiden keskuksen tiloissa vanhan terveystieteiden sairaalan B-osaston siipeen. Konsultoivan lastenpsykiatrin käyntejä tiivistettiin suuren tarpeen vuoksi noin kaksi kertaa kuukaudessa tapahtuviksi.

Neuvolan toimintakate oli 643.607 euroa eli 97 % budjetoidusta.

Neuvolassa toteutetaan valtakunnallisia suosituksia äitien lasten ja koululaisten terveystarkastuksista. Toiminta on vakiintunut ja löytänyt hyvin paikkansa palvelujärjestelmässä. Äitiys- ja lastenneuvolassa on edelleen käytössä väestövastuinen toimintamalli hoitajan osasta, jolloin yksi terveydenhoitaja vastaa tietyn alueen neuvolatoiminnasta. Muhos on jaettu maantieteellisesti yhteensä viiteen alueeseen. Toiminnalla haetaan hoidon jatkuvuutta ja tehokkuutta työhön.

Syntyvyydessä tapahtui merkittävä muutos eli kunnassa syntyi edellisvuoden 87 lapsen sijasta 113 lasta. Äitiys- ja lastenneuvolan terveydenhoitajien työtehtäviin kuuluvat lisäksi vuosittaiset naisten seulontatutkimukset, joita oli vuonna 2020 445 kpl. Aikaisemmin syntyvyyden alenemisen ja pitkäaikaissairauksien seurannan ja elintapaneuvonnan laajenemisen vaikutuksia neuvolatyöhön on arvioitu ja todettu, että henkilöstöresurssin tulisi olla 11 kokoaikaista terveydenhoitajaa. Äitiys ja lastenneuvola sekä puheterapia siirtyivät uusiin tiloihin terveystieteiden sairaalan B-osastolle remontoituihin tiloihin. Uudet tilat on otettu hyvin vastaan niin perheiden kuin työntekijöiden puolesta. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa työskentelee neljä terveydenhoitajaa. He sijoittuvat kunnan perusopetuksesta vastaaviin oppilaitoksiin sekä lukioon ja ammattioppilaitoksiin (OSAO, Luovi, Pohjolan koulu).

Covid-19 tauti tilanne on vaikuttanut syksyn 2020 aikana kokonaisuudessaan neuvolatyökentelyyn. Neuvolassa oli rajoitettu kävijämääriä ja suositus, että vain tarkastettavat lapset ja yksi vanhemmista osallistuisi tarkastukseen. Terveystarkastajat toimivat jäljittäjinä silloin kun kunnassa ilmenee Covid-19 positiivinen tapaus. Tavoitteena on tavoittaa mahdolliset altistuneet mahdollisimman pian, jotta vältettäisiin tapauksiin liittyvät lisätartunnat. Terveystarkastajat ovat myös tehneet Covid-19 näytteenottotyötä vastaanotolla. Tämä on vaikuttanut terveystarkastusten tekemiseen, sekä aikuisneuvolan supistettuun toimintaan marras-joulukuussa.

Aikuisneuvola toiminnassa keskeiset asiakasryhmät ovat diabetesta, sydänsairauksia ja uniapneaa sairastavat henkilöt. Muita merkittäviä potilasryhmiä ovat astma- ja keuhkohtaumatautipotilaat. Terveystarkastuksessa on vakiintunut astmaattikkojen hoitopolku ja yhteistyötä tehdään kiinteästi myös paikallisen Hengitysyhdistyksen kanssa. Ylipainoisten potilaiden hoidon osalta kunta lähti mukaan PPSHP tutkimus- ja hoitoprojektiin nimeltä Resepti-Onnikka, jossa tarjoutuu mahdollisuus poikkeavan laajaan tukeen ja ohjaukseen painonhallintaan liittyen. Yhteistyö PPSHP kanssa on muutenkin tiivistä. Työttömien terveystarkastuksia hoidetaan yhteistoiminnassa aikuisneuvolan ja –sosiaalityön kanssa. Kausirokotteet otettiin hyvin vastaan, rokotteita pistettiin 2.400 kpl ja nenäsumutetta 200 annosta. Kovan kysynnän vuoksi kausirokotteet loppuivat kesken Suomessa eikä kaikkia halukkaita riskiryhmiin kuuluvia pystytty rokottamaan.

Suun terveydenhuollon toimintakatteen toteuma oli 107 %, joka muodostui 94 % toimintatuottojen ja 103 % toimintakulujen toteumasta.

Suun terveydenhuoltoa on vuonna 2020 toteutettu neljän hammaslääkärin, kahden suuhygienistin ja viiden hammashoitajan työpanoksen voimin. Vuoden aikana käytettiin sijaistyövoimaa kesälomakaudella sekä kevään aikana yhden hammaslääkärin osittaisen työajan vuoksi. Suun terveydenhuollon hoitotakuuajoissa on ostopalvelujen ja tilapäisen sijaistyövoiman avulla pysytty: asiakasajat varataan edelleen suoraan ja ei-kiireelliseen hoitoon pääsee viimeistään viiden kuukauden sisällä Suun terveydenhuollossa koronaepidemia ei aiheuttanut kiireettömän toiminnan alasajoa. Toiminnassa on seurattu epidemiatilannetta alueella ja mukautettu hammashoidon toteuttamista STM:n ja THL:n ohjeistuksen mukaisesti. Haastetta on ollut suojarusteiden saatavuus ja riittävyys koronaepidemian alkaessa. Syksyn aikana ei pystytty käyttämään sijaistyövoimaa täydentämään hammaslääkärivajausta osittaisen työajan vuoksi.

Hoitotakuu välittömän yhteydensaannin suhteen toteutuu hyvin. Hammashoitolan ajanvarausjärjestelmä Telia CallGuide mahdollistaa takaisin soiton potilaalle. Ajanvaraukseen tulee kuukausittain 1400-1600 puhelua. Puhelut on priorisoitu ei-kiireellisiin ja särkypuheluihin. Ei-kiireelliseen hoitoon pääsi noin 3-5 kk sisällä vastaanotosta riippuen ja kiireellinen hoito järjestyi 1-3 päivässä omana särkypäivystyksenä ja tarvittaessa ostopalveluja apuna käyttäen. Suun terveydenhuollon yön aikaisesta päivystysvelvollisuudesta virka-ajan ulkopuolella huolehtii OYS. Viikonloppujen ja arkipyhien läsnäolo päivystys on Oulussa Dentopoliksessa. Muhokselta päivystämässä kävi kaksi kertaa vuoden aikana kaksi hammaslääkäri-hoitaja työparia. Vapaamuotoista päivystystä (puhelinpäivystys) virka-ajan ulkopuolella illalla oli viikko keväällä ja toinen viikko syksyllä.

Terveyspalvelujen ostoihin käytettiin 118.486 euroa, joista 83 % käsitti anestesiahammashoidon, eikoishammaslääkäritasoisien hoidon sekä hoidot, joihin hammashoitolassa ei ollut antaa aikaa kohtuullisen ajan kuluessa. Alle kouluikäisten nukutushammashoidot lisääntyvät vuosi vuodelta. Perusterveiden lasten nukutushammashoito ostetaan Terveystalolta. Ostopalveluista saatiin

asiaksmaksuina takaisin noin vajaa kolmannes. Terveyspalveluihin kuuluvat myös oikomishoidon laboratoriotekniset kulut sekä oikomishoidon erikoishammaslääkärin konsultaatiokäynnit. Oikomishoito toteutettiin lähes kokonaan omana toimintana. Erikoissairaanhoidon läheteitä OYS:n tehtiin 34 kpl vuonna 2020.

Terveyskeskussairaalan toimintakatteen toteuma oli 92 %, joka muodostui 82 % toimintatuottojen ja 90 % toimintakulujen toteumasta.

Terveyskeskussairaalan paikkaluku laskettiin 11/2019 21 sairaansijaan ja mahdolliseen kahteen lisäpaikkaan. Henkilöstömitoitus on laskettu 0.80 työntekijään sairaansijaa kohden. Paikat ovat pääsääntöisesti akuutti ja kuntoutuspaikkoja. Pitkäaikaispotilaiden määrä oli vuoden lopussa tavoitteessa eli ei yhtään pitkäaikaispäätokeksellä olevaa potilasta. Vuoden 2019 lopussa pitkäaikaispotilaita oli vastaavasti kaksi ja vuonna 2018 kuusi potilasta.

Sairaalan vuosi oli vaihteleva. Kohtalaisen vilkkaan alkuvuoden jälkeen toiminta hiljeni koronan myötä. Maaliskuusta alkaen valmistauduttiin pahimpaan, suunniteltiin lisätiloja vanhasta terveyskeskussairaalan siivestä. Lopulta elektiivisen leikkaustoiminnan supistuminen ja infektioiden ja tapaturmien väheneminen vähensi sairaalahoidon tarvetta myös Muhoksella. Sairaalaan saapuvat infektiopotilaat kaikki testattiin koronan vuoksi, onneksi positiivisia tapauksia ei löytynyt. Vuoden keskimääräiseksi kokonaiskuormitusprosentiksi jäi 80.9%. Keskimäärin potilaspaikoilla oli siis 17 potilasta. Näistä potilaista ulkokuntalaisia oli keskimäärin runsaat kolme potilasta vuorokaudessa. Myyntituloja kunnilta kertyi sairaalalle 94.194 euroa. Vastaavasti ostopalvelut ulkokunnista olivat noin 30 hoitopäivistä 9.035 euroa. Isossa osassa tapauksista niin palvelun myynnin kuin oston takana on terveydenhuoltolain mahdollistama valinnanvapaus. Sairaanhoidopiirissä sairaalasiirtoa odottavia potilaita ei ollut edellisten vuosien tapaan yhtä ainuttakaan potilasta eli yksikkö kykeni vastaamaan jatkohoitovelvoitteeseen hyvin.

Erikoissairaanhoidon toimintakatteen toteuma oli joulukuun lopussa 105 %. Asiakaspalvelujen ostoja tehtiin Oulun yliopistollisesta sairaalasta ja muilta toimijoilta yhteensä 11.743.695 eurolla.

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoidopiirin oman talousarvion mukaan Muhoksen kustannukset toteutuivat ennakoituista 96 %. Kunta käytti sairaanhoidopiirin tai sen välittämiin palveluihin ja ensihoitoon 11.350.483 euroa PPSHP arvioiman 11.799.116 euron sijasta. Koronavuodesta huolimatta muhoslaisten osalta avohoitokäynnit, hoitajaksot ja hoitopäivät pysyivät kuta kuinkin edellisvuoden tasolla. Erikoissairaanhoidossa korostui vuonna 2020 yksittäisten vaikeasti sairaiden potilaiden hoidon kustannukset. Kunta saikin poikkeuksellisesti palautusta kalliiden hoitojen tasausrahastosta, palautuksen suuruus oli 98 865 euroa. Muhoslaisia hoidon tarpeen arviota odotti joulukuun lopussa 2020 171 henkilöä, joista yli kolme kuukautta odottaneita oli 11 henkilöä. Hoitoa odottavia potilaita oli puolestaan 174 ja heistä yli kuusi kuukautta odottaneita oli yhdeksän henkilöä. Sairaanhoidopiiri suoriutui koronavuodesta mallikkaasti, toiminnan alasajo keväällä oli suhteellisen maltillista ja kesällä ja alkusyksystä toimintaa tehostettiin ja purettiin kertyneitä potilasjonoja. Infektion torjuntayksikön tuki peruskunnille koronasiassa oli korvaamattoman arvokasta.

Sosiaali- ja terveystalouden talousselvitys 2020

Konsernijaosto on evästännyt toimialoja selvityksen jatkotyöskentelylle kokouksessaan 23.5.2019 § 24 seuraavin painopistein: (1) henkilöstökulujen tarkastelu, (2) palvelurakennetarkastelu (pitkän ajanjakson suunnitelma), (3) tuulivoima-asian jatko, (4) työllisyyden hoitomenot jatkossa, (5) syntyvyyden alentumisen vaikutusten huomioiminen, (6) perusopetuksen luokkakokojen tarkastelu, (7) kiinteistöjen kulujen säästöt/tarvearviointi ja (8) eläköitymisten vaikutukset (henkilöstön tarve/uudelleenorganisointi).

Sosiaali- ja terveyslautakunta on käsitellyt talousselvitystä osavuositarkastuksen yhteydessä 29.5.2019 § 36. **Kvalt 26.8.2019 § 54.**

	Kohde	Vastuu	Aikataulu	säästö / tuotto euroina
1.	Henkilöstömenot	Kaikki vastuualueet	2019-	
2.	Ostopalvelujen ja oman toiminnan asiakaskohtainen seuranta ja arviointi	Kaikki vastuualueet	2019-	
3.	Terveyskeskussairaalan sairaansijojen lukumäärän sopeuttaminen merkittävästi alentuneeseen kuormitukseen.	Kaikki vastuualueet	2019-	
4.	Tukipalvelut	Kaikki vastuualueet	2019-	
5.	Sairaanhoidopiirin selvitykseen osallistuminen ja tulosten hyödyntäminen paljon palveluja käyttävien asiakas- ja potilasryhmien palveluiden järjestämisessä	Kaikki vastuualueet	2019-	
6.	Leasingautojen käyttöönotto	Kaikki vastuualueet	2019-	
7.	Asiakasmaksut	Kaikki vastuualueet	2019-	
8.	Teknologian käyttöönotto tulevaisuusinvestointina tehostamaan palvelutuotantoa	Kaikki vastuualueet	2019-	
9.	Edellinen sopeuttamisohjelma			

1. Henkilöstömenot

- Henkilöstön yhteiskäyttö yksiköissä asiakas/potilastilanteet huomioiden
- Varhaisen puuttumisen mallin toteuttaminen sairauspoissaolojen tasaamiseksi
- Lomapalkkavelan mahdollisimman tarkka purkaminen vuoden vaihteeseen mennessä
- Työkykytoiminnan tehostaminen
- Eläkesiirtymien selvittäminen

Toteutunut: Henkilöstön yhteiskäyttö ikäihmisten palveluissa toteutunut lukuunottamatta koronaepidemian kevätkautta. Työterveyshuollon asiakaskohtaiset neuvottelut toteutuneet, varhaisen tuen mallia toteutettu. Eläkesiirtymät selvitetty ja arvioidaan erikseen jokaisen tehtävän osalta.

2. Ostopalvelujen ja oman toiminnan asiakaskohtainen seuranta ja arviointi

- Asiakaskohtainen palvelujen järjestämisen arviointi
- Ulkokuntalaiset: sosiaali- ja terveystalouden myynti ulos (arvio TA 2019 1.011.860,-)
- Asiakaskohtaisesti kohdennettujen ostopalvelujen purkaminen henkilöstöresurssia vahvistettaessa

Toteutunut: Ulkokuntalaskutuksen toteuma vuonna 2019 1.363.064 euroa ja vuonna 2020 1.424.764 euroa. Kotihoidon asiakaskohtaiset ostopalvelut purettu terveyskeskussairaalan henkilöstösiirtojen toteuduttua alkuvuodesta 2020.

3. Terveyskeskussairaalan sairaansijojen lukumäärän sopeuttaminen merkittävästi alentuneeseen kuormitukseen.

- Henkilöstövaikutukset ja niiden toteuttaminen sisäisinä siirtoina. Sairaalan henkilöstö 7/2019 on 0,5 osastonhoitaja, 0,5 osastosihteeri, 10 sairaanhoitajaa (100 % työaika 9 tt.), 15 perushoitajaa ja 2 varahoitajaa (perushoitajia). Vakinaisen hoitohenkilöstömitoitus paikkaluvulla 30 ss. on 0,80 tt/ss.
- Terveyskeskussairaalan kokonaiskuormituksen vaihtelu on tammi-heinäkuussa ollut 28.80-18.43, jossa ulkokuntalaskutusta mukana 68-154 hpv/kk ja 14-28 potilasta/kk. Ulkokuntalaisia on hoidettu tammi-heinäkuussa yhteensä 767 hpv eli ka. 3.62 ss. Lisäksi päivä/yöhoidossa on ollut 7-18 potilasta/kk ja heillä käyntejä 24-84 kpl/kk.
- Hoitohenkilökunnan mitoitustavoite 0,75-0,80 hoitajaa/ss. Esimerkiksi: paikkaluku asetetaan 21 ss. + tarvittaessa 2 ss. tilapäiseen ylitykseen on henkilöstömitoituksen vaihteluväli mahdollista asettaa 15,75-18,40 työntekijää.

Toteutunut: Päätökset tehty sosiaali- ja terveyslautakunta 3.10.2019 § 63 ja kunnanhallitus 25.11.2019 § 358. Henkilöstösiirrot toteutettu alkuvuodesta 2020.

4. Tukipalvelut

- Terveyskeskuksen keittiön toiminnan selvitys (tekniset palvelut).
- Yksiköiden siivouspalveluiden arviointi (tekniset palvelut).
- Välinehuollon järjestäminen (tekniset palvelut).

- Menumaattien käyttöönotto kotiin kuljetettavissa ateriapalveluissa. Asiakasmaksu avopalvelujen lounas 8,-/ateria ja kustannus 10,93 euroa/ateria. Kotiinkuljetettuja aterioita 60-100/pv.
- Ateriapalvelu toteutetaan tällä hetkellä lämpiminä kotiin kuljetettuina aterioina. Toimintatavan muuttaminen jäädytettyihin aterioihin ja sen vaikutusten arviointi kotihoidon henkilöstömitoitukseen.

Toteutunut: Ruokapalvelujen iso selvitys käynnistetty yhteistoiminnassa naapurikuntien kanssa ja saattettu päätöksentekoon vuonna 2020. Kotiin kuljetettavien ateriapalvelujen muutos toimeenpantu vuodenvaihteessa 2020-21: kuljetus tapahtuu kolme kertaa viikossa ja ateriat ovat jäädytettyjä/pakastettuja. Menumaattien hankintaprojekti käynnistetty ja keskeytetty koronaepidemian vuoksi.

5. Sairaanhoidopiiriin selvitykseen osallistuminen ja tulosten hyödyntäminen paljon palveluja käyttävien asiakas- ja potilasryhmien palveluiden järjestämisessä
- Integraatioselvitys käynnistymässä (Khall 25.6.2019)

Toteutunut: Integraatiorahankkeen aluekohtainen suunnittelutyö käynnistynyt vuonna 2019. Selvittelytyö liitetty osaksi soteuudistuksen käynnistynyttä hanketyötä vuonna 2020. Pohjois-Pohjanmaan maakunnan POPsote kokonaisuus sisältää Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus ohjelman sekä Rakennemuudistushankkeen.

6. Leasingautojen käyttöönotto

- Soten matkakustannustenkorvaukset TP 2018 yhteensä 117.805 euroa, vuonna 2019 toteumaennuste 122.259 euroa. Leasingautojen käyttöönotto selvitetään paljon kotikäyntejä tekevissä työyksiköissä: esimerkiksi kotihoidon matkakustannusten korvaukset olivat vuonna 2018 93.830 euroa ja ennuste tälle vuodelle 101.669 euroa.

Toteutunut: Kotihoidon matkakustannusten korvausten toteuma vuonna 2019 106.453 euroa ja vuonna 2020 44.171 euroa. Leasingautojen käyttöönottoprojekti käynnistynyt (sosiaali- ja terveyslautakunta 20.11.2019 § 79) ja työajoihin kotihoitoon hankittu kahdeksan leasingautoa alkuvuonna 2020.

7. Asiakasmaksujen indeksiin sidottujen korotusten/alennusten tarkistuskohta 1.1.2020 alkaen.

- Asiakasmaksukertymä TP 2018 1.500.634 euroa
- Asiakasmaksuvaraus TA 2019 1.509.850 euroa

Toteutunut: Asiakasmaksujen toteuma vuonna 2019 1.686.238 euroa ja vuonna 2020 1.619.554 euroa.

8. Teknologian käyttöönotto tehostamaan palvelutuotantoa. Edellyttää yleensä investoinnin, mutta tehostaa palvelua säästämällä henkilöstön työaika.

- Menumaatit ateriapalveluihin yhdeksi vaihtoehdoksi
- Sähkölukot kotihoidon asiakkaille

- Kotisairaanhoidon tarvikejakelun osittainen automatisointi
- Videovisiitti kotihoidon kotikäyntien tukena/lisänä
- Lääkeannosteluautomaatteja kotihoidon asiakkaille

Toteutunut: Menumaattien, Videovisitin ja Evondos lääkeannosteluautomaattien hankintaprojektit käynnistetty (sosiaali- ja terveyslautakunta 20.11.2019 § 80). Videovisiti etähoiva ja Evondos lääkeautomaatit aktiivisessa käytössä vuonna 2020, Menumaatti pilotti siirtynyt toteutettavaksi vuonna 2021.

8. Vuonna 2018 päättyneestä valtuuston 29.2.2016 § 9 hyväksymästä talouden sopeuttamisohjelmasta ovat jääneet osittain tai kokonaan toteuttamatta seuraavat kohteet: poikkihallinnollinen ennaltaehkäisevä työ, avohuollon ja –hoidon vahvistaminen, vakinaisen henkilöstön mitoitusten mukainen allokointi, sairaanhoidollisten tukipalvelujen järjestäminen (laboratorio- ja kuvantamistoiminta, lääkehuolto) ja laajaa väestöpohjaa dellyttävät erityispalvelut.

10.5 Teknisten palveluiden toimintakertomus

Tekninen lautakunta on käsitellyt toimintakertomuksen kokouksessaan 16.3.2021/ 31 §.

	TA	TA Muutos	Muutettu TA		Ylitys/ alitus	TOT
Tekniset palvelut						
TUOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	3 187 387	0	3 187 387	2 901 072	286 315	91
Maksutuotot	52 000	0	52 000	101 536	-49 536	195
Tuet ja avustukset	0	0	0	24 494	-24 494	0
Vuokratuotot	5 395 693	0	5 395 693	5 440 077	-44 384	101
Muut toimintatuotot	25 100	3 000	28 100	64 638	-36 538	230
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	8 660 180	3 000	8 663 180	8 531 816	131 364	98
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	93 505	-93 505	0
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-3 066 647	0	-3 066 647	-3 056 917	-9 730	100
Palvelujen ostot	-2 142 173	-27 000	-2 169 173	-2 380 889	211 716	110
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 253 505	0	-2 253 505	-2 079 039	-174 466	92
Avustukset	-30 000	0	-30 000	-22 265	-7 735	74
Vuokrat	-570 866	0	-570 866	-558 193	-12 673	98
Muut toimintakulut	-17 840	0	-17 840	-26 115	8 275	146
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-8 081 031	-27 000	-8 108 031	-8 123 420	15 389	100
TOIMINTAKATE	579 149	-24 000	555 149	501 902	53 247	90
Rahoitustuotot ja -kulut						
Muut rahoituskulut	0	0	0	-62	62	0
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHT.	0	0	0	-62	62	0
VUOSIKATE	579 149	-24 000	555 149	501 840	53 309	90
Vyörytys menot	-163 124	0	-163 124	-164 974	1 850	101
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn.mukaiset poistot	-4 214 610	0	-4 214 610	-4 122 751	-91 859	98
Satunnaiset erät						
TILIKAUDEN TULOS	-3 798 585	-24 000	-3 822 585	-3 785 885	-36 700	99
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	0	0	0	23 283	-23 283	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-3 798 585	-24 000	-3 822 585	-3 762 602	-59 983	98

KATERAPORTTI

	TA	TA Muutos	Muutettu TA	Toteuma	Ylitys/ alitus	TOT
Tekniset palvelut						
Teknisten palv. hallinto						
Toimintatuotot	4 600	0	4 600	15 334	-10 734	333
Toimintakulut	-308 798	0	-308 798	-328 247	19 449	106
TOIMINTAKATE	-304 198	0	-304 198	-312 914	8 716	103
Poistot ja arvonalentumiset	-1 104	0	-1 104	-2 595	1 491	235
Laskennalliset erät	-163 124	0	-163 124	-6 226	-156 898	4
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-468 426	0	-468 426	-321 735	-146 691	69

Tekniset palvelut**Ateriapalvelut**

Toimintatuotot	1 880 540	0	1 880 540	1 651 714	228 826	88
Toimintakulut	-1 785 614	0	-1 785 614	-1 615 328	-170 286	90
TOIMINTAKATE	94 926	0	94 926	36 386	58 540	38
Poistot ja arvonalentumiset	-47 503	0	-47 503	-54 356	6 853	114
Laskennalliset erät	0	0	0	-32 973	32 973	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	47 423	0	47 423	-50 944	98 367	-107

Tekniset palvelut**Puhtauspalvelut**

Toimintatuotot	1 120 947	0	1 120 947	1 124 035	-3 088	100
Toimintakulut	-1 093 493	0	-1 093 493	-1 033 335	-60 158	94
TOIMINTAKATE	27 454	0	27 454	90 700	-63 246	330
Poistot ja arvonalentumiset	-51	0	-51	-51	0	100
Laskennalliset erät	0	0	0	-22 361	22 361	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	27 403	0	27 403	68 288	-40 885	249

Tekniset palvelut**Tilapalvelut**

Toimintatuotot	5 103 593	0	5 103 593	5 125 126	-21 533	100
Toimintakulut	-3 426 687	-10 000	-3 436 687	-3 800 621	363 934	111
TOIMINTAKATE	1 676 906	-10 000	1 666 906	1 324 505	342 401	79
Poistot ja arvonalentumiset	-3 449 651	0	-3 449 651	-3 315 870	-133 781	96
Laskennalliset erät	0	0	0	-77 551	77 551	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 772 745	-10 000	-1 782 745	-2 068 915	286 170	116

Tekniset palvelut**Maarakentaminen**

Toimintatuotot	112 400	3 000	115 400	199 975	-84 575	173
Toimintakulut	-1 033 442	-17 000	-1 050 442	-969 221	-81 221	92
TOIMINTAKATE	-921 042	-14 000	-935 042	-769 246	-165 796	82
Poistot ja arvonalentumiset	-662 676	0	-662 676	-700 339	37 663	106

Laskennalliset erät	0	0	0	-17 335	17 335	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 583 718	-14 000	-1 597 718	-1 486 920	-110 798	93

Tekniset palvelut**Mittauspalvelut**

Toimintatuotot	403 100	0	403 100	458 473	-55 373	114
Toimintakulut	-327 088	0	-327 088	-267 500	-59 588	82
TOIMINTAKATE	76 012	0	76 012	190 973	-114 961	251
Poistot ja arvonalentumiset	-53 067	0	-53 067	-48 971	-4 096	92
Laskennalliset erät	0	0	0	-6 030	6 030	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	22 945	0	22 945	135 972	-113 027	593

Tekniset palvelut**Rakennusvalvonta**

Toimintatuotot	35 000	0	35 000	50 665	-15 665	145
Toimintakulut	-105 909	0	-105 909	-109 168	3 259	103
TOIMINTAKATE	-70 909	0	-70 909	-58 503	-12 406	83
Poistot ja arvonalentumiset	-558	0	-558	-569	11	102
Laskennalliset erät	0	0	0	-2 498	2 498	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-71 467	0	-71 467	-61 570	-9 897	86

Tekniset palvelut**Tekniset palvelut YHTEENSÄ**

Toimintatuotot	8 660 180	3 000	8 663 180	8 625 321	37 859	100
Toimintakulut	-8 081 031	-27 000	-8 108 031	-8 123 420	15 389	100
TOIMINTAKATE	579 149	-24 000	555 149	501 902	53 247	90
Poistot ja arvonalentumiset	-4 214 610	0	-4 214 610	-4 122 751	-91 859	98
Laskennalliset erät	-163 124	0	-163 124	-164 974	1 850	101
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-3 798 585	-24 000	-3 822 585	-3 785 824	-36 761	99

Päivastualueen johtajan katsaus

Teknisten palveluiden vuoden 2020 talousarvio toteutui taloudellisesti hyvin ja palveluiden toiminnalliset ja strategiset tavoitteet saavutettiin. Toiminta on ollut käynnissä olevien investointien toteuttamista sekä kiinteistö-, ruokahuolto, siivous- ja kadunpitotehtävien suorittamista.

Keväällä 2020 alkanut koronaviruspandemia ja siihen liittyneet rajoitukset vaikuttivat kunnan palvelutuotantoon, mutta teknisten palveluiden osalta epidemiasta on selvitty kohtuullisin muutoksin. Käytännössä suurimmat vaikutukset ovat liittyneet koululaisten etäruokailun järjestämiseen, ateriatoimituksiin, siivouksen tehostamiseen ja työntekijöiden etätyöhjeisiin. Vuoden aikana useasti muuttuneet rajoitukset vaikuttivat jonkin verran töiden suunnitteluun ja työyhteisön yhteisten tilaisuuksien järjestämiseen. Investointihankkeilla ei rajoituksista ei ollut merkittävää haittaa, mutta kevään sulkutilanteessa muutamissa ulkomailta tilatuissa tuotteissa, mm. uuden Lukion ilmanvaihtokoneissa oli toimitusvaikeuksia.

Vuonna 2020 edistettiin Oulujokilaakson kuntien yhteistyötä Muhoksen kuntastrategian mukaisesti. Tekniset palvelut on valmistellut yhteistyön käynnistämistä ruokahuollossa ja maankäytön ja elinympäristön suunnittelupalveluissa. Yhteistyöllä pyritään vahvistamaan tulevaisuuden näkymiä Oulujokilaakson palvelutuotannossa ja asukkaille. Ateriapalveluiden yhteistyötä ja maankäytön suunnittelun yhteistyötä koskevat sopimukset on hyväksytty kaikissa kolmessa kunnassa. Muhoksen, Utajärven ja Vaalan ateriapalvelut on organisoitu yhteisen ateriapalvelupäällikön alaisuuteen ja maankäyttöön on muodostettu kahden hengen tiimi, joka vastaa kaikkien kolmen kunnan maankäytön ja elinympäristön suunnittelutehtävistä ja asioiden valmistelusta kuntien päätöksentekoa varten.

Muhoksen kunta oli mukana rahoittamassa laajakaistan rakentamista kunnan alueelle. Hankkeen toteutti Muhoskuitu Oy ja laajakaistaverkko valmistui kesällä 2020.

Muhoksella valmistui kaksi merkittävää rakennushanketta. Vuoden 2019 aikana tehtiin kunnassa päätös Kirkonkylän koulun vanhan osan, ns. kivikoulun purkamisesta ja korvaavien tilojen tilojen hankinnasta. Uusi koulu hankittiin innovatiivisesti moduulirakenteisena. Hankkeen toimitussopimus allekirjoitettiin vuoden 2019 heinäkuun lopussa ja uusi noin 3100 krs -m² koulu otettiin käyttöön heti vuodenvaihteen 2020 jälkeen. Uusi koulu rakennettiin noin neljässä kuukaudessa ja rakentamisessa panostettiin erityisesti rakennuksen sisäilma-asioiden huomioimiseen. Rakennus rakennettiin sisällä tehdashallissa ja valmiit suurmoduulit kasattiin työmaalla nopeasti paikalleen. Voidaan huoletta todeta, ettei rakennus ole päässyt altistumaan ainakaan rakennusaikana ulkopuoliselle kosteudelle ja siten vaurioitumaan kastumisen seurauksena.

Kirkonkylän koulun kiinteistökehitystä jatkettiin laatimalla hankesuunnitelmat koulun rakennusluvassa edellytetyn väestönsuojan rakentamiseksi ja palloilusalin peruskorjaamisesta koulun käyttöön paremmin soveltuviksi. Tässä yhteydessä nostettiin tarkasteluun mahdollisuus kokonaan uuden oman liikuntasalin rakentaminen Kirkonkylän koulun käyttöön ja väestönsuojan rakentaminen palvelemaan salin pukuhuonetiloina. Hankesuunnittelun jatkuu ja päätökset asiasta tehdään keväällä 2021.

Toinen taajamaan merkittävästi näkyvä ja kunnan palvelutuotantoon vaikuttava hankekokonaisuus liittyi Muhoksen uuden lukion rakentamiseen. Uuden lukion tilat otettiin käyttöön elokuussa 2020 ja tilat on todettu erittäin hienoiksi ja toimiviksi. Merkittävässä roolissa uuden lukion suunnittelussa ja toteutuksessa on ollut koulun rehtori, henkilökunta, oppilaat ja rakennuksesta on tullut pitkälti

käyttäjensä näköinen. Lukiohanke sisältää ripauksen taidehankintaa, jota lukion käyttäjät työstivät yhdessä taitelija Riikka Keräsen kanssa. Lukiohankkeen yhteydessä Koivu ja Tähti kulttuurikeskuksen piha ja Muhostien alkuosa peruskorjattiin ja taajama on saanut uutta ilmettä. Lisäksi alueen liikenne- ja pysäköintijärjestelyt on parantuneet.

Uuden lukion Muhostien toisella puolen sijaitsee Koivu- ja Tähti Kulttuurikeskus ja kirjasto. Ko. rakennuksen kehittämistä koskeva hankesuunnitelma valmistui ja hyväksyttiin kunnanhallituksessa. Hankesuunnitelman tavoitteena on siirtää kirjaston toiminnallisuus 2020 – luvulle ja kehittää kulttuuritarjonnan toimintaedellytyksiä Muhoksella. Tähän liittyen alkuvuodesta on Koivu ja Tähti auditorion AV –uusittiin lähes kokonaisuudessaan. Auditorion valo ja äänitekniikka on pääosin uutta ja elokuvaprojektori on korjattu. Auditorio tarjoaa nyt elokuvien esittämiseen nykyaikaisen kuvan ja äänen. Hankesuunnitelman perusteella rakentamiseen on haettu ja saatu valtionrahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriöstä. Mikäli hanke tulevaisuudessa toteutuu, niin Tähtiareena, Uusi Lukio ja Kulttuurikeskus tarjoavat hienot olosuhteet erilaisten tapahtumien ja palveluiden järjestämiseen.

Vuonna 2020 saatiin valmiiksi Puhakanmäellä vuonna 2019 sattuneen Helmikodin palo- ja vesivahingon korjaustyöt ja käynnistettiin terveyskeskuksen huonetilamuutokset ja piha-alueen muutostyöt. Terveyskeskuksella hyödynnetään vähentyneiden sairaalapaikkojen tiloja, johon sijoitetaan uudistetut äitiys ja perheneuvolan tilat. Lisäksi peruskorjataan laboratorion ja työterveyshuollon, aikuisneuvolan ja ehkäisevän mielenterveyshuollon tiloja. Terveyskeskuksen muutostöillä tavoitellaan terveyskeskukselle nykytiloille käyttöikää lisää ja siirretään väistämättömästi laajempaa uudistushanketta mahdollisen SOTE –uudistuksen jälkeiseen aikaan. Samalla saatiin myös Työterveys Virralle järjestettyä uudet tilat terveyskeskukselta.

Energia-asioissa jatkettiin kunnan toimenpiteitä kustannusten ja hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi. Muhoksen kunta on mukana Motivan energiatehokkuussopimuksessa kaudelle 2017 -2025. Muhoksen kunnan tavoitteena on vähentää energiankulutusta vuoden 2016 tasosta 15 % vuoteen 2020 mennessä ja 30 % vuoteen 2025 mennessä. Tästä tavoitteesta ollaan jäämässä jälkeen ja tavoitteen saavuttaminen edellyttää yhteisiä ponnistuksia. Sähköautoja on käytössä tällä hetkellä kaksi kappaletta, kaikki kiinteistöt on automaation kautta etäohjattavia ja energiakulutusta seurataan. Laitasaaren koululla ja koivulehdon päiväkodissa on käytössä ns. 50/50 malli, jossa energiasäästö jaetaan rakennuksen käyttäjän ja rakennuksen omistajan kesken.

Uusin avaus energia-asioissa on Muhos muodostuman geotermisen energian hyödyntämiseen tähtäävä hanke kirkkosaarella. Hankkeessa tutkitaan mahdollisuutta hyödyntää syvällä maaperässä noin 1-2 kilometrin syvyydessä olevaa energiaa ja mahdollista alueellista keskitettyä jakeluverkostoa. Hanke sai avustuksen ympäristöministeriön kuntien ilmastohankkeet –teemasta. Hanketta koordinoi Muhoksen kunta ja mukana on myös, Utajärven ja Limingan kunta, Oulun seudun Sähkö, Oulun ammattikorkeakoulu ja GTK.

Jätehuollossa Muhoksen, Utajärven, Tyrnävän ja Limingan kunnat ovat perustaneet yhteisen jätelautakunnan, joka toimii alueen uutena jätehuoltoviranomaisena vuoden 2018 alusta. Jätehuollon operatiivinen palvelutoimija aloitti toimintansa v. 2019 alusta. Jätehuollon palveluista on saatu kritiikkiä ja Nokiankankaan jäteaseman toimintaa on kehitetty palautteen pohjalta. Jätehuollossa ja kiertotaloudessa on positiivinen vire ja kuntalaiset ovat ottaneet materiaalien kierrätyksen hyvin vastaan. Jatkossa materiaalien uusiokäyttöä tullaan entisestään lisäämään ja jätteen määrää vähentämään. Muhoksen kunnanvaltuusto on hyväksynyt valtuustoaloitteen, jossa

esitetään ilmaisten biojäteastioiden hankintaa kotitalouksille jotka sitoutuvat biojätteen erilliskeräykseen. Biojättekampanja on lähtenyt hienosti liikkeelle ja kuntalaiset ovat noutaneet jo parikymmentä keräysastiaa. Kampanja sai myös mediahuomiota kun Yle Oulu teki asiasta tv - uutisen.

Yksityisteiden kunnossapitoavustuksia oli käytettävissä vuodelle 2020 yhteensä 30.000 euroa. Vuonna 2020 avustettiin vain tien hoidon kustannuksia.

Vuosi 2020 oli lautakuntatyöskentelyn osalta onnistunut ja luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden yhteistyö oli sujuvaa. Kokouskäytännöissä siirryttiin pääosin etäkokouksiin. Tekninen lautakunta kokoontui vuoden 2020 aikana yhteensä peräti 13 kertaa ja käsitteli 155 asiakohtaa. Tekninen lautakunta myös jalkautui useamman kerran valmisteilla oleviin investointikohteisiin ja tutustui paikan päällä ajankohtaisiin asioihin.

Tekninen johtaja kiittää henkilöstöä ja teknistä lautakuntaa kokonaisuutenaan hyvin onnistuneesta talousarviovuodesta 2020.

Talousarvion 2020 tavoitteiden toteutuminen

Muhoksen kunnanvaltuusto on kokouksessaan 18.12.2017, §105 hyväksynyt kunnan vision ja strategian vuosille 2018-2025 sekä strategiaa tukevat tavoitteet. Teknisten palveluiden talousarviotavoitteet on johdettu Muhoksen kunnan strategian pohjalta ja strategiaa tukeviksi.

- asunto-ohjelman laadinta käynnistetään vuonna 2019, ↔
  - kunnanhallitus on päättänyt käynnistää asunto-ohjelman laadinnan vuona 2020
- seutuyhteistyön aktiivinen kehittäminen,
  - EKO –lakeus jätehuollon yhteistyön toiminnan vakiinnuttaminen ja kehittäminen. Jätehuollon kierrätysasteen parantaminen ja muovikeräyspisteiden lisääminen
    - ei toimenpiteitä tarkastelujaksolla, ↔
  - rakennusvalvonnan yhteistyön kehittäminen Oulujokilaakson kuntien kanssa
    - rakennusvalvonnan yhteistyömahdollisuuksia selvitetty
  - kaavoitus- ja mittaus palveluiden yhteistyön kehittäminen
    - Oulujokilaakson maankäytön yhteistyöstä sovittu ja toiminta aloitettu. Tiimin muodostaa Muhoksen arkkitehti ja Utajärven kaavoitusinsinööri.
  - Ateriapalveluiden yhteistyön kehittäminen Oulujokilaakson kuntien kanssa
    - Ateriapalveluiden yhteistyöselvitys laadittu ja sopimus hyväksytty kaikkien kolmen kunnan valtuustossa.
    - Kuntiin perustuettu yhteinen ateriapalvelupäällikön virka ja viranhaltija rekrytoitu Muhoksen kunnan organisaatioon.
- investointien toteuttamisohjelma,
  - teknisten palveluiden investointiesitys ja suunnitelma laadittu vuosille 2020 -2023
  - teknisten palveluiden vastuulla olevien investointien työohjelmat käsitelty lautakunnassa ja hyväksytty,
- kunnan talouden tasapainottamisselvitys,
  - teknisten palveluiden henkilöstö ja lautakunta osallistuvat aktiivisesti talouden tasapainottamiseen
- uudet toiminta- ja rahoitusmallit,
  - Terveyskeskuksen keittiön tuotanto keskitetty Veturitien keskuskeittiölle
  - Kotipalveluaterioissa siirrytty keskitettyihin toimituksiin
  - Rakennusten kunnossapitoon organisoitu oma tiimi rakennusmestarin alaisuuteen
  - Siirrytty Monetran talous- ja palkkahallinnon ohjelmistoihin
  - Etätyökonseptin kehittäminen

- palvelujen tuotteistaminen,
  - sisäisen vuokraustoiminnan kehittäminen, kiinteistönpidon tuotteistaminen ja kustannustiedon lisääminen, valmisteltu rakennusten pääoma-arvojen määrittelyä ja tilatietojen keräystä
- pääoman ja omistuksen käytön tehostaminen,
  - Vanha lukio purettu ja poistettu taseesta
  - valmisteltu rakennettujen kiinteistöjen arvonmääritysprojektin käynnistämistä
- työyhteisöjen laatimat vuosittaiset koulutussuunnitelmat,
  - teknisten palveluiden koulutussuunnitelma tarkastettu osaamiskartoitusten pohjalta ja hyväksytty tekninen lautakunta 18.11.2020 §134
- avoimen vuorovaikutuksen kehittäminen työyhteisössä,
  - Pandemian aikaiset etätyöjärjestelyt saatu toimimaan ja etätyösopimukset tehty varikolla aloitettu työnohjausprosessi
- energiatehokkuussuunnitelma ja toimenpiteet,
  - kuntien energiatehokkuussopimuksen KEO -raportointi on tehty Motivalle
  - 50/50 menetelmä sovittu ja otettu Laitasaaren koulun ja Koivulehdon päiväkodin kanssa
  - jäähallin energiatehokkuuden ja peruskorjauksen suunnittelu on valmistunut ja kylmälaitteisto uusittu
  - uuden lukion rakentamisen avaintulostavoitteena asetettu rakennusjätteen määrä
  - aluevalaistuksen muutosta LED –valaisimiksi jatkettu
  - Kunnan omistamien kiinteistöjen jätehuoltoa katselmoitu ja kehitetty
  - Kunta aloittanut biojäteastioiden jako -kampanjan
- liikenteen turvallisuussuunnitelma ja liikenneturvallisuustoiminta,
  - Muhoksen kunnan liikenneturvallisuustyöryhmä kokoontunut 13.2.2020 ja 16.09.2020
- kunnan työllisyysohjelma,
  - kausityöllistettyjen määrä on kyetty säilyttämään edellisvuosien tasolla
  - vuonna 2020 tekniset palvelut on osallistunut työllisyystöiden tekemiseen aikaisempien vuosien tapaan

Teknisten palveluiden henkilöstö 2020

Teknisten palveluiden henkilöstösuunnitelma on laadittu ja ajan tasalla.

Uudet tai lakkautetut vakituiset toimet ja virat vuonna 2020:

1. kunnanhallitus on perustanut Muhoksen, Utajärven ja Vaalan kunnan yhteisen ateriapalvelupäällikön viran 29.09.2020, §294
  - a. viran täyttö vuonna 2021
  - b. ruoka- ja siivouspalvelujohtajan virka on lakkautettu
2. kunnanhallitus on perustanut puhtauspalvelupäällikön viran 29.09.2020, §293
  - a. viran täyttö vuonna 2021
3. Huoltomestarin virkanimike on muutettu kiinteistöpäällikön viraksi. tekn.ltk 17.03.2020 §37
4. Keskitettyjen toimistopalveluiden toimistosihtööri on siirretty 1.4.2020 alkaen teknisten palveluiden hallintoon
5. Sähköasentajan rekrytointi joulukuussa 2020

Korvausrekrytoinnit vuonna 2020

- Arkkitehdin viran korvausrekrytointi toukokuu 2020
- Teknisten palveluiden toimistonhoitajan korvausrekrytointi elokuussa 2020
- Laitoshuoltajan korvausrekrytointi 2020

Työllistäminen vuonna 2020:

1. palkkatukityöjaksolla on ollut 11 henkilöä
2. velvoitetyöllistettyjä 1 henkilöä
3. kuntouttavassa työtoiminnassa /työkokeilussa 1 henkilöä

Henkilöstön sairauspoissaolot:

vuosi	2020	2019	2018	2017
sairauslomapäivät	1943	1654	2065	1224
työtapaturmat lkm	8	4	1	
-- aiheutuneet poissaolot	158	82	10	

- kahdeksan työtapaturmaa
  - o 5 kaatumista/liukastumista työpaikalla
  - o 2 kaatumista/liukastumista työmatkalla
  - o 1 työmatkalla tapahtunut liikenneonnettomuus

Käyttötalouden toteutuminen vuonna 2020

Tarkastelujakson käyttötalouden toimintatuotot olivat 8.531.816 € (98 %) ja toimintakulut olivat - 8.123.420 € (100 %). Tarkastelujakson tulos/vuosikate ennen poistoja ja arvon vähennyksiä oli 501.902 € (90%).

Teknisten palveluiden talousarvio toteutui hyvin vaikkakin vuosikate oli -53.309 euroa talousarviota huonompi. Kokonaisuuteen vaikutti tulojen arvioitua pienempi määrä. Tulot alittuivat ateriapalveluiden sisäisissä myyntituloissa -236.351 euroa ja sisäisissä vuokrissa -104.166 euroa.

Poistojen ja arvovähennysten jälkeen tilikauden alijäämä oli -3.762.602 € talousarvio alitus euroa. -59.983 €

Vuoden 2020 alkuperäiseen talousarvioon tehtiin seuraavat teknisen lautakunnan toteutusvastuulle kuuluvat talousarvion käyttötalous muutokset:

1. Valtuusto § 27 29.06.2020, lisämääräraha +50.000 euroa konkurssipesän jätteitä sisältävän maa-alueen siivoamiseen.
2. Valtuusto § 59 26.10.2020, lisämääräraha +10.000 euroa Kirkonkylän vanhan kivikoulun purkusuunnitteluun

Teknisten palveluiden henkilöstökulut toteutuivat talousarvion mukaisesti, ostopalveluissa oli ylitystä -211.838 euroa. Aineet, tarvikkeet ja tavarat osalta talousarvio alittui 174.465 euroa.

Teknisen toimen hallinto

Teknisen toimeen hallintoon kuuluvat teknisen lautakunnan, teknisten palvelujen johdon, maankäytön ja kaavoituksen sekä investointien rakennuttamisen hallinnolliset tehtävät. Yksityistieavustukset sisältyvät hallinnon kustannuksiin.

Teknisen toimen hallinnossa työskentelee toimistonhoitaja, toimistos sihteeri 1.4.2020 alkaen ja tekninen johtaja.

Teknisen toimen hallinnon vuoden 2020 toimintatuotot olivat 15.334 €, toimintakulut olivat -328.247 € ja toimintakate oli -312.914 €. (TA ylitys -8.716 €). Hallinnon kustannuspaikalle on kirjattu Kirkkosaaressa geotermisen energian tutkimushankkeen kulut 15.000 euroa.

Maankäytön ja kaavoituksen rahoitus ja toiminta kuuluu kunnanhallituksen talousarvioon.

Ruoka- ja siivouspalvelut

Ruoka- ja siivouspalvelut vastaavat oman ja yksityisten sopimuskumppanien palvelutuotannon eri yksiköiden tarvitsemien aterioiden valmistuksesta ja jakelusta sekä tilojen siisteydestä.

Siivouksen ulkoisena palveluntuottajana toimii SOL Palvelut Oy (Jäähalli, Paloasema, Korivaaran koulu, Mäntyranan liikuntasali, Koivu ja Tähti -kulttuurikeskus, Kunnantoinmisto, Jussilantien kerrostalot, lomituspalvelut, paja, verstaas, varikko, eläinlääkäriin työtilat sekä Laitasaaren koulu ja Huovilan koulu).

Vs. Ruoka- ja siivouspalvelujohtaja, siivouspalveluesimies sekä ruokapalveluesimiehet osallistuneet Monetran ohjelmistokoulutuksiin 04/2020-08/2020. Titanian käyttäjäpäivät 11/2020, Titanian pääkäyttäjäkoulutus 03/2020 ja Titanian peruskoulutus 11/2020. Puhtaustiedon huipputapahtuma 09/2020 ja puhtaustalouhallinta -koulutus 10/2020. Terveystalouhallinta laitoshuoltajien koulutuspäivä OYS, 2 henkilöä osallistunut 02/2020. Koronasiivous -kurssi 04/2020, verkkokurssi.

Henkilöstön virkistysiltapäivä Rokualla pidettiin 09/2020.

Kehityskeskustelut; tehtävänkuvaukset päivitetty.

Henkilöstöä rekrytoitu (korvausrekrytoinnit): 1 laitoshuoltaja.

Ruoka- ja siivouspalvelut vastuualueen vuoden 2020 toimintatuotot olivat 2.775.749 €, toimintakulut olivat -2.648.663 € ja toimintakate 127.086 € (TA alitus -4.706 €).

Ruoka- ja siivouspalveluiden mittarit:

mittari/vuosi	2020	2019	2018	2017	2016	2015
ruokapalvelu/ suoritemäärä	511.769	546.520	596.695	591.711	599.580	583.352
ruokahuollon suoritehinta	3,16 €/s	3,18 €/s	2,77 €/s	2,98 €/s	2,77 €/s	2,98 €/s

Siivouspalvelut:

Oma työ/ v	2020	2019	2018
Siivous pinta-ala m ²	26.896	29.879	31.036
ka. €/m ² /kk	3,11	3,11	3,17

Ostopalvelu/v	2020	2019	2018
Siivous pinta-ala m ²	9.144	7.816	7.062
ka. €/m ² /kk	2,18	2,32	2,36

Siivouspalvelut oma työ - sisältää terveydenhuollon yksiköissä tuotettavan välinehuolto-, vuodehuolto- sekä avustava ateriapalvelutehtävät.

Rakennukset

Rakennukset menokohtaan on kirjattu tilapalvelujen toiminta. Tilapalvelut vastaa kunnan omistamien rakennusten kiinteistönhoidosta ja kunnossapidosta sekä hallintokuntien käyttöön ulkopuolisilta vuokrattujen tilojen hankinnasta ja sopimuksista käyttäjähallintokunnan omien määrärahojen sallimissa rajoissa.

Vuoden 2020 aikana saatiin valmiiksi terveyskeskuksen muutos ja korjaustyöt ja Helminkodin vuonna 2019 sattuneesta tulipalosta alkanut peruskorjaus.

Vuonna 2020 aloitettiin rakennusten kunnossapitotöiden tekeminen osittain omana työnä. Tilapalveluiden vastuualueelle rekrytoitiin määräaikainen työnjohtaja ja kaksi ammattimiestä, jotka yhdessä LVIS -sopijakumppanien kanssa toteuttivat isohkon terveyskeskuksen peruskorjaus- ja muutoshankkeen. Malli todettiin hyväksi tavaksi toteuttaa kiinteistöjen kunnossapitohankkeita toimintaympäristössä, jossa käyttäjien tarpeiden kuunteleminen ja huomiointi on erittäin tärkeää.

Rakennusten vastuualueella ongelmia aiheuttaa rakennusten sisäilmaan liittyvät asiat. Muhoksen kunnassa toimii monialainen sisäilmatyöryhmä joka kokoaa ja koordinoi kunnan kiinteistöjen sisäilmaongelmien ratkaisemista. Vuonna 2020 sisäilmaongelmia ratkottiin ja korjattiin Hyrkin koululla, jossa tilanne saatiin hallintaan.

Vuoden 2020 aikana valmistui uusi lukio, peruskorjattiin yläkoulun vanha siipi ja purettiin vanha lukio pois.

Rakennusten vastuualueen 2020 toimintatuotot olivat 5.125.126 €, (100 %) toimintakulut olivat - 3.800.621 € ja toimintakate oli 1.324.505 € (TA ylitys 342.401 €).

Rakennuksista perittävän vuokran määrä kattoi rakennusten käyttökustannukset vuonna 2020, mutta vuosikate ei kattanut poistojen määrää.

Mittarit:

Toimintavuoden lopulla 2020 oli kunnan omistamia rakennuksia yhteensä 35 kpl ja näiden kokonais-kerrosala oli 66.462 m² ja kokonaistilavuus 294.579 m³.

Tilatoiminnan tehokkuuden mittareiksi on asetettu kokonaismenojen suhde (rakennukset +siivous) kerrosneliömetriä ja tilavuutta kohti.

Jakoperusteena käytetään toimintakulut/kaikkien kiinteistöjen m² ja m³.

Vertailu toteutumien mukaan 2014 - 2020

yks./vuosi	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
€/v/m ²	57,18	69,28	60,12	61,00	67,05	63,44	77,68
€/v/m ³	12,90	15,73	14,42				

Rakennusten mittareiden tilastointi on aloitettu uudelleen vuonna 2018.

Maarakentaminen**Tiestö**

Kunnossapidettäviä kaavateitä oli vuoden 2020 lopussa 59,63 kilometriä ja kevyenliikenteen väyliä 23,07 kilometriä. Kunnan kunnossapidettävien yksityisteiden pituus oli vuoden lopussa 9,34 km.

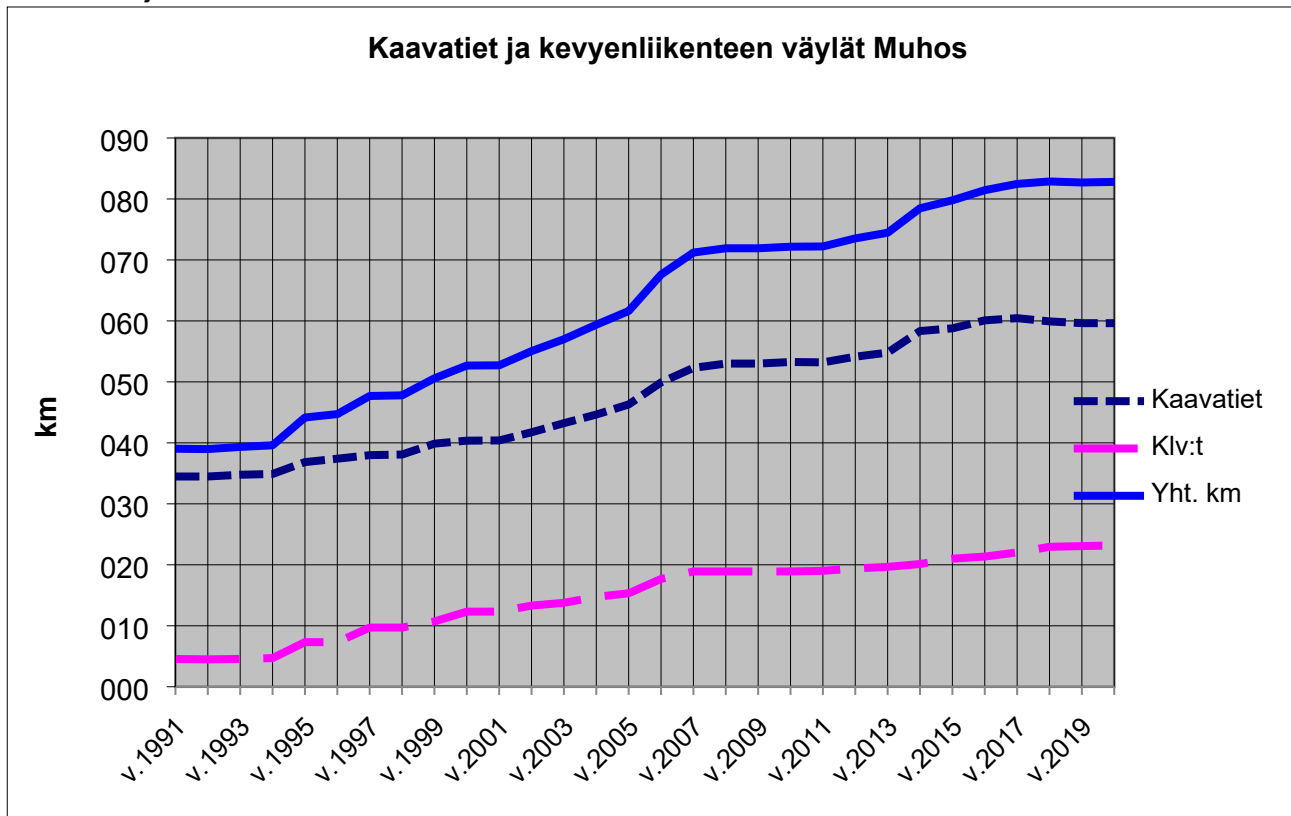
Kaavatietä saneerattiin ja muutettiin jk/pp-tieksi: 466 m

Kaavateitä saneerattiin: 260 m

Jk/pp-tietä saneerattiin: 300 m

Jk/pp- tietä rakennettiin: 100 m

Uusia katuja rakennettiin: 0 m

Hoidettavat kaavatiet ja kevyenliikenteenväylät kehitys v. 1991 – 2020.

Maarakentaminen vastualueen vuoden 2020 toimintatuotot olivat 199.975 € (173 %), toimintakulut olivat -969.221 € (92 %) ja toimintakate oli -769.246 € (TA alitus -165.796 €).

Maarakentamisen vastualueen kokonaisuus toteutui hyvin talousarvion mukaisesti. Kaavateiden ylläpidon kustannukset ovat selvässä nousussa. Liukkaudentorjunnan, lumenaurauksen, harjaukset päällysteiden paikkauksen kustannukset.

Mittarit:

Kaavateiden ja kevyenliikenteenväylien ylläpitokustannukset ilman valaistus- ja pääomakustannuksia olivat:

yks./vuosi	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
€/km	2903	2595	2083	2419	2391	2212	1688

Kunnan kunnossapidettävien yksityisteiden kustannukset olivat:

yks./vuosi	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
€/km	1576	2344	1224	1059	1228	1449	1101

Alueiden rakentamis- ja kunnossapitokulut:

euroa/vuosi	2020					
Kaavatiet	14556 9					
Paikoitusalueet	16101					
Kunnan kunnossap. yt.	12761					

Tievalaistuksen energiakustannukset euroa

vuosi	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
euroa	39950	49361	48550	53459	60070	62841	70 756

Ympäristön viihtyisyydessä ei tapahtunut vuoden aikana merkittäviä muutoksia, eikä kunnan ylläpitämän liikenneverkon toimivuudessa tai turvallisuudessa ollut merkittäviä häiriöitä.

Ympäristönhoito- ja puistotöitä tehtiin aikaisempien vuosien tapaan ja taajaman ympäristönhoitotöistä saatiin hyvää palautetta.

Mittaus- ja kaavoituspalvelut

Mittauspalveluiden ensisijaisena tehtävänä on Teknisten palveluiden sekä muiden vastualueiden tilaamien mittaus-, kartoitus- ja maaperätutkimustöiden suorittaminen. Mittauspalvelut tekee myös Muhoksen Vesihuollon kaikkien työmaiden mittaus- ja kartoitustyöt sekä lähettää johtokartta-aineistoa rakentajille ja avustaa liittymälupa lausunnoissa. Vastuualueisiin kuuluu myös maanhankinnan ja luovutuksen valmistelu tekniselle lautakunnalle ja edelleen kunnanhallitukselle. Mittauspalvelut tuottavat näiden lisäksi suunnittelutöitä teknisille palveluille sekä Muhoksen Vesihuollolle. Suunnittelutöihin kuuluvat katu-, valaistus-, kuivatus ja johtosuunnitelmat. Mittauspalveluihin kuuluu kaksi mittamiestä, maanmittausteknikko ja kuuden kuukauden maanmittausharjoittelija.

Mittauspalvelun muita tärkeitä tehtäviä on osoitekartan ja -rekisterin ylläpitäminen sekä luoda ja ylläpitää kartta- ja paikkatietoaineistoa (pohjakartat, johtokartat, kaavakartat, jne.). Paikkatietoaineistoa julkaistaan kunnan karttapalvelussa, josta kuntalaiset pääsevät näkemään ja käyttämään julkaistua aineistoa. Vuonna 2020 otettiin käyttöön CGI:n Koki –ohjelma maanvuokra sopimusten hallintaa ja laskutusta varten.

Lisäksi mittauspalvelut tekevät kunnan muiden hallintokuntien, liikelaitoksien sekä ulkopuolisten (naapurikunnat, yksityiset, yritykset, taloyhtiöt yms.) tilaamia mittaus- ja kartoitus töitä henkilöstö resurssien puitteissa. Mittauspalvelut on jatkanut mittauspalveluiden tuottamista erityisesti Tyrnävän, Utajärven ja Vaalan kunnille. Tuotettuihin palveluihin kuuluu rakennusten merkkkaus,

kaavamittaukset, rajanäytöt, pohjakarttojen täydennys ja ylläpito sekä kunnallisteknisten töiden sijaintimittaukset.

Mittauspalveluiden vastualueen vuoden 2020 toimintatuotot olivat 458.473 €, toimintakulut olivat -267.500 € ja toimintakate oli 190.973 € (TA alitus -114.961 €).

Mittauspalveluiden tuloista merkittävän osan muodostaa tonttien vuokratulot, jotka vuonna 2020 olivat 289.000 €. Muita merkittäviä tuloja vuonna 2020 saatiin metsän myynnistä 84.700 euroa ja mittauspalveluiden myynnistä 45.000 euroa.

Naapurikunnille tehtiin mittaustöitä vuonna 2020, Tyrnävällä tehtiin rakennuspaikkojen merkkausta, tiealueiden ja urheilukentän mittausta, Vaalassa ja Rokualla johtokarttojen mittausta.

Tonttien luovutus ja vapaat tontit:

Vuoden 2020 aikana kunnalle valmistui 3 uutta luovutuskuntoista OKT -tonttia Leppiniemeen.

Vuoden 2020 aikana Muhoksen kunta luovutti vuokraamalla omakotitalotontteja yhteensä 3 kappaletta ja myymällä 0 kappaletta.

Tonttien luovutus	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
1. Myynti:							
AO	0	7	0	2	0	0	2
rivitalo/kt							
teollisuustontti			1	1			
2. Vuokraus:							
AO	3	4	4	5	6	2	7
rivitalo				2	1	1	
päiväkoti							
kerrostalo							
liiketontti					1	1	
teollisuustontti					1		
myynti ja vuokraus yhteensä	3	5	8	8	6	11	11

Muhoksen kunnalla oli vuoden 2020 lopussa vapaita omakotitalon rakennuspaikkoja yhteensä 41 kpl

- Koivikon alue 2 kpl
- Kuusikon alue 3 kpl
- Anttilan alue 0 kpl
- Puhakan alue 10 kpl
- Kirkkosaarella 1 kpl
- Päivärinteellä 12 kpl
- Leppiniemessä 6 kpl
- Rovon alueella 2 kpl
- Kylmälänkylän palstoitussuunnitelman alueella 3 rakennuspaikkaa.

Rivi-talotontteja on vapaana Anttilan alueella 1 kpl ja Veturikujalla 1 kpl ja Puhakan alueella 1 kpl.

Kerrostalotontteja on Asematien varressa 2 kpl ja Töllintiellä 1 kpl.

Liike- ja työpaikkarakentamiseen vapaita rakennuspaikkoja on Kankaanseläntien varressa 2kpl. Muhoksen teollisuusalueella on vapaana 3 tonttia. Lisäksi teollisuus ja työpaikkarakentamisen rakennuspaikkoja löytyy Nokiankankaalta, Leppiniemestä yksi ja Koivikosta liikekeskuksen alueella yksi.

Julkisen palvelurakentamisen Y -tontteja on vapaana yksi kpl Veturitien varressa.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonta on viranomaistoimintaa. Sen tehtävänä on osaltaan varmistaa, että noudatetaan hyvää rakennustapaa, että rakennettu ympäristö on terveellinen, turvallinen ja kestävä ja että kuntakuvan muutokset vahvistavat Muhoksen omaleimaisuutta ja asemaa yhtenä jokivarsien viihtyisimmistä kunnista.

Rakennusvalvonnan työssä yhdistyvät rakentamisen, kuntakulttuurin ja rakennus- lainsäädännön tietotaidot. Rakennusvalvontaan kuuluvat myös arkisto- ja tietopalvelut. Rakennusvalvonta on asiantuntijaorganisaatio, joka jakaa ja tuottaa informaatiota.

Rakennusvalvonnan asiakkaita ovat rakennushankkeeseen ryhtyvä rakennuttaja, suunnittelija, rakentaja sekä tilojen käyttäjät, naapurit ja kaduilla liikkuvat kuntalaiset rakennuksen koko elinkaaren ajan.

Rakennusvalvonnan vastuualueen vuoden 2020 toimintatuotot olivat 50.665 €, toimintakulut olivat -109.168 € ja toimintakate oli -58.503 € (TA alitus -12.406 €).

Rakennusvalvonnan tavoitteena on ollut, että rakennusvalvonnan menoista n. 80 % pystyttäisiin kattamaan rakennusvalvonnan tuloilla. Kertomusvuonna tulot olivat 45 % menoista

Rakennusvalvonta ohjaa ja valvoo rakentamista ja kaavoituksen toteutumista maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti ja valmistele rakentamiseen liittyviä suunnittelutarve- ja poikkeamislupia.

Muhoksen kunnan rakennusvalvonnassa on käytössä Lupapiste.fi palvelu, joka mahdollistaa sähköisen asioinnin rakennusvalvonnan asioissa.

Mittarit:

Rakennus-, toimenpide- ja purkulupia sekä rakennushankeilmoituspäätöksiä tehtiin kertomusvuonna yhteensä 216 kpl.

Myönnetty rakennusluvut kpl v. 2014 - 2020:

	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
luvut	216	221	128	120	145	155	130
krs-m2	11418	7544	5279	7874	9500	12000	15400

Myönnetty omakotitalojen rakennusluvut kpl (uudisrakennukset):

	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
luvut	30	26	20	18	17	12	24

Valmistuneet asunnot kpl:

	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
asunnot	26	29	32	27	27	37	18

Vuonna 2020 maankäyttö- ja kaavoitusjaostolle tuli päätettäväksi yksi suunnittelutarveratkaisu.

Investoinnit

Merkittävimmät investointihankkeet vuonna 2020 olivat Muhoksen kunnan Kirkonkylän moduulikoulun rakentaminen, Uuden lukion rakentaminen ja Terveyskeskuksen muutos ja korjaustyöt. Lisäksi korjattiin Helminkodin palveluasunnot ja yläkoulun yhdyssiipi -rakennusosa. Hyrkin koululla tehtiin sisäilmakorjauksia.

Muhoksen uusi lukio toteutettiin rahoitusyhtiön taseeseen, joten hankkeen kustannukset eivät näy kunnan tilinpäätöksen investointitoteumassa.

Investoinnit toteutuivat pääosin kustannusarvioiden ja laadittujen aikataulujen mukaisesti. Investointien hankekohtainen toteuma on raportoitu erillisellä liitteellä.

Vuonna 2020 investointien muutettu talousarvio oli -6.398.000 euroa ja toteutuneet investointien nettomenot olivat -5.764.866 euroa.

Tarkastelujaksolla tammi –joulukuu 2020 on tehty seuraavat talousarvion investointiosaa koskevat talousarviomuutokset:

Investoinnit:

1. Valtuusto § 16, 27.04.2020, lisätulo -240.000 euroa kohteelle Helminkodin peruskorjaus. Vakuutusyhtiön kertakorvaus palovahingosta.
2. Valtuusto § 28, 29.06.2020, määrärahan siirto 45.000 euroa kohteelta Puistot, leikkikentät ja yleiset alueet kohteelle rakennusten peruskorjaus
3. Valtuusto § 75, 16.12.2020, investointiosan määrärahamuutoksia. Investointiosan määrärahan vähentäminen -643.000 euroa

Talouden tasapainotussuunnitelma 2019, kvalt 26.08.2019 §54

Muhoksen kunta laati uuden suunnitelman talouden tasapainottamiseksi ja valtuusto hyväksyi selvityksen 26.08.2019 §54.

1. Palvelutuotannon kannalta tarpeettomien rakennuksien myynti /vuokraus

- Kylmälänkylän koulu
  - o rakennus ja kiinteistö myyty Kylmälänkylän kyläyhdistykselle
- Muhostien entinen päiväkotikiinteistö
  - o bänditilana, tontti varattu yksityiseen rakentamiseen, ei toimenpiteitä vuonna 2020

2. Kiinteistöjen energiakustannusten alentaminen.

- Jäähallin energiatehokkuuden parantaminen.
  - o peruskorjauksen rakennussuunnitelmat valmistuneet 2020 ja investointipäätös tehty
- Vanha lukio purettu 3.000 m², Uusi Lukio 2.500 m² rakennettu energialuokkaan A
- Kirkonkylän vanhan kivikoulun purkupäätös tehty, Uusi moduulikoulu 3.100 m² rakennettu energialuokkaan A

3. Palvelutuotannon mitoitus ja toimintamallien kehittäminen

- palvelujen tuotannon kilpailukykyyn säilyttäminen
  - o Valmisteltu TK –keittiön ateriavalmistuksen siirto Veturitien keskuskeittiölle
  - o Valmisteltu kotipalveluaterioiden siirtyminen keskitettyyn kylmäjakeluun
  - o siivouksen ja kiinteistöhuollon osalta ei toimenpiteitä
  - o rakennusten kunnossapitoon organisoitu omajohtoinen työ
- yhteistyön lisääminen naapurikuntien kanssa, esimiesportaassa ja palvelutuotannossa
  - o Muhoksen, Utajärven ja Vaalan kuntien ateriapalvelut organisoitu yhteisen ateriapalvelupäällikön alaisuuteen
- yhteistyön lisääminen kolmannen sektorin kanssa

4. Leasing –sähköautojen hankinta

- ei toimenpiteitä vuonna 2020

5. Henkilöstön sairauspoissaolojen vähentäminen ja työtyytyväisyyden parantaminen

- Työtyytyväisyyteen liittyen aloitettiin koko kuntaa koskeva esimiesvalmennus
- Työtyytyväisyyteen liittyen aloitettiin Varikolla työnohjausprosessi
- Työtapaturmien määrä tuplaantui neljästä kahdeksaan ja henkilöstön sairauspoissaolot lisääntyivät edelliseen vuoteen verrattuna noin 17 %.

10.7 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

TULOSLASKELMA (ulkoiset, sisäiset ja vyörytykset)	TA	TA Muutos	Muutettu TA	Toteuma	Ylitys/ alitus	TOT %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	11 002 119	0	11 002 119	9 958 025	1 044 094	91
Maksutuotot	2 827 672	0	2 827 672	3 141 059	-313 387	111
Tuet ja avustukset	689 957	0	689 957	783 626	-93 669	114
Vuokratuotot	5 511 693	0	5 511 693	5 507 640	4 053	100
Muut toimintatuotot	186 736	3 000	189 736	142 959	46 777	75
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	20 218 177	3 000	20 221 177	19 533 310	687 867	97
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	93 505	-93 505	0
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-30 793 196	0	-30 793 196	-30 120 101	-673 095	98
Palvelujen ostot	-30 839 493	-27 000	-30 866 493	-31 048 076	181 583	101
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 664 652	0	-3 664 652	-3 594 158	-70 494	98
Avustukset	-4 567 897	0	-4 567 897	-4 344 267	-223 630	95
Vuokrat	-4 665 944	0	-4 665 944	-4 575 263	-90 681	98
Muut toimintakulut	-178 642	0	-178 642	-440 483	261 841	247
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-74 709 824	-27 000	-74 736 824	-74 122 347	-614 477	99
TOIMINTAKATE	-54 491 647	-24 000	-54 515 647	-54 495 532	-20 115	100
Verotulot	31 853 500	0	31 853 500	30 698 297	1 155 203	96
Valtionosuudet	26 392 812	0	26 392 812	29 173 136	-2 780 324	111
Rahoitustuotot ja -kulut	-272 650	0	-272 650	-237 507	-35 143	87
VUOSIKATE	3 482 015	-24 000	3 458 015	5 138 394	-1 680 379	149
Vyörytys tulot	1 121 311	0	1 121 311	1 170 210	-48 899	104
Vyörytys menot	-1 121 312	0	-1 121 312	-1 170 205	48 893	104
Poistot ja arvonalentumiset	-4 890 424	0	-4 890 424	-4 938 611	48 187	101
TILIKAUDEN TULOS	-1 408 410	-24 000	-1 432 410	199 788	-1 632 198	-14
Poistoeron ja varauksen lisäys/vähennys	0	0	0	29 132	-29 132	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-1 408 410	-24 000	-1 432 410	228 920	-1 661 330	-16

Verotulojen erittely

Verotuloista esitetään verotulot eriteltynä tuloveroon, osuuteen yhteisöveron tuotosta, kiinteistöveroon ja muihin verotuloihin.

VEROTULOJEN ERITTELY	TA	TA Muutos	Muutettu TA	Toteuma	Ylitys/ alitus	TOT %
Kunnan tulovero	27 200 000	0	27 200 000	26 334 340	865 660	97
Kiinteistövero	3 853 500	0	3 853 500	3 548 032	305 468	92
Osuus yhteisöveron tuotosta	800 000	0	800 000	815 924	-15 924	102
Verotulot yhteensä	31 853 500	0	31 853 500	30 698 297	1 155 203	96

Kiinteistöveroprosentit 2020	Vero %
Yleinen kiinteistövero	1,0 %
Vakituiset asuntorakennukset	0,5 %
Muut asuinrakennukset	1,0 %
Rakentamaton rakennuspaikka	3,0 %
Yleishyödyllinen yhteisö	1,0 %
Voimalaitokset	3,1 %

Verotulot alittuivat noin 1,2 M€ johtuen vuoden 2019 loppuvuodesta arvioidun tulokertymän suuruudesta ja koronapandemian vaikutuksesta etenkin ansiotuloverojen kertymään.

Valtionosuuksien erittely

Käyttötalouden valtionosuuksista esitetään erittely kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen, opetus- ja kulttuuritoimen muuhun valtionosuuteen ja harkinnanvaraiseen valtionosuuden korotukseen.

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY	TA	TA Muutos	Muutettu TA	Toteuma	Ylitys/ alitus	TOT %
Kunnan peruspalv. valtionosuus	19 717 112	0	19 717 112	18 598 319	1 118 793	94
Verotulojen tasaus	7 293 684	0	7 293 684	7 261 056	32 628	100
Opetus- ja kultt. muut valtion	-364 984	0	-364 984	-159 740	-205 244	44
Muut valtionosuudet, opisto	-253 000	0	-253 000	-239 733	-13 267	95
Verotulomen. kompensaatio	0	0	0	3 713 234	-3 713 234	0
Valtionosuudet yhteensä	26 392 812	0	26 392 812	29 173 136	-2 780 324	111

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus muodostui 2020 seuraavista määräytymisperusteista ja kustannuksista:

- Yleisen osan määräytymisperusteet (yleinen valtionosuus)
- Sosiaali- ja terveydenhuollon laskennalliset kustannukset
- Esi- ja perusopetuksen sekä yleisen kulttuuritoimen määräytymisperusteet
- Taiteen perusopetuksen ja yleisen kulttuuritoimen määräytymisperusteet
- Erityisen harvan asutuksen, saaristolaiskuntien ja saamelaisten osuuden mukaan lisätyn valtionosuuden määräytymisperusteet (ei Muhokselle)
- Verotulokompensaatiosta kunnille koronan aiheuttamista kuluista ja verotulokompensaatiosta vuoden 2019 kertymättömistä verotuloista.

Lisäksi järjestelmään sisältyy verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus, joka Muhoksen osalta lisää kunnalle myönnettävää valtionosuutta. Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset kirjataan toimintatuottoihin ja –menoihin, joten ne eivät sisälly edellä mainittuun erään kunnan peruspalvelujen valtionosuus.

Ylläpitäjäjärjestelmän mukainen valtionosuus koskee lukiota, liikunta, nuorisotyö, kansalaisopisto, taiteen perusopetuksen (tuntiperusteinen), aamu- ja iltapäivätoiminta.

Valtionosuudet ylittyivät vuonna 2020 noin 2,8 M€ johtuen mm. valtion maksamista koronatuista kunnille ja verotulokompensaatiosta vuodelta 2019.

10.8 Investointiosan toteutuminen

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN 1.1. - 31.12.2020									
EUR	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	Budjetti 2020	Bu-muutos 2020	Budjetti + muutos	Toteutuma 2020 01-12	Alitus-/ Ylitys	Käyttö %	Tot yhteensä
8200 (8000-8001) Inv/Kiinteä omaisuus									
7010 INVESTOINTIMENOT			-100 000	0	-100 000	-90 271,00	-9 729,00	90,3	
7020 INVESTOINTITULOT			100 000	0	100 000	25 384,00	74 616,00	25,4	
7030 NETTOMENO			0	0,00	0	-64 887,00			
Määräraha varataan raakamaan ja muun kiinteän omaisuuden hankintaan. Määrärahan käytöstä vastaa kunnanhallitus. Määrärahalla hankittu Y -tontin osa Puhakan alueelta Khall 31.03.2020 § 125, RA -tontti kirkkosaaressa Khall 09.11.2020 § 347 ja tilusvaihto Lukkarinkankaalla Khall 27.01.2020 § 35.									
Tulot muodostuvat rakennustonttien ja omaisuuden myynnistä.									
EUR	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	Budjetti 2020	Bu-muutos 2020	Budjetti + muutos	Toteutuma 2020 01-12	Alitus-/ Ylitys	Käyttö %	Tot yhteensä
008130 Inv/ ICT-hankinnat, koneet ja laitteet									
7010 INVESTOINTIMENOT			-200 000			-176 673,00			
7030 NETTOMENO			-200 000			-176 673,00			
Määräraha varataan kunnan ICT-järjestelmien vaatimiin kone- ja laitehankintoihin. Hallintokuntien hankinnat sisältyvät tähän määrärahaan. Määrärahan käytöstä vastaa hallinto- ja talousjohtaja ATK-työryhmää kuultuaan.									
EUR	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	Budjetti 2020	Bu-muutos 2020	Budjetti + muutos	Toteutuma 2020 01-12	Alitus-/ Ylitys	Käyttö %	Tot yhteensä
8500 (8300-8412) Inv/ ICT-hankinnat, ohjelmistot									
7010 INVESTOINTIMENOT			-310 000	0	-310 000	-121 540,00	-188 460,00	39,2	
7030 NETTOMENO			-310 000	0	-310 000	-121 540,00	-188 460,00	39,2	
Määräraha varataan kunnan ICT-järjestelmien vaatimiin ohjelmistohankintoihin. Hallintokuntien hankinnat sisältyvät tähän määrärahaan. Määrärahan käytöstä vastaa hallinto- ja talousjohtaja ATK-työryhmää kuultuaan									
EUR	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	Budjetti 2020	Bu-muutos 2020	Budjetti + muutos	Toteutuma 2020 01-12	Alitus-/ Ylitys	Käyttö %	Tot yhteensä
8700 (8002) Inv/ Arvopaperit									
7010 INVESTOINTIMENOT			-10 000	0	-10 000	-600,00	-9 400,00	6,0	
7030 NETTOMENO			-10 000	0	-10 000	-600,00	-9 400,00	6,0	
Määräraha varattu osakkeiden ja osuuksien hankintaan. Määrärahan käytöstä vastaa kunnanhallitus.									
EUR	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	Budjetti 2020	Bu-muutos 2020	Budjetti + muutos	Toteutuma 2020 01-12	Alitus-/ Ylitys	Käyttö %	Tot yhteensä
8330 (8100) Inv/Kirkonkylän moduulikoulun rakentaminen									
7010 INVESTOINTIMENOT		-5 376 213,75	-500 000	-320 000	-820 000	-817 558,00	-2 442,00	99,7	-6 193 771,75
7030 NETTOMENO		-5 376 213,75	-500 000	-320 000	-820 000	-817 558,00	-2 442,00	99,7	-6 193 771,75
Kunnanvaltuusto on 9.4.2019 §14 päättänyt korvata Kirkonkylän vanhan kivikoulun uudella moduulikoululla ja vahvistanut 24.6.2019 §45 moduulikoulun kokonaiskustannusarvion 7.200.000 euroa ilman toimintavarusteita. Vuoden 2020 kustannukset koostuvat moduulikoulun urakkasopimuksen mukaisista viimeisistä maksueristä. Suunnitelmavuodelle 2021 varataan alustavasti pihatöihin 290.000 euroa ja väestönsuojan rakentamiseen 550.000 euroa. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen lautakunta. Valtuusto § 75, 16.12.2020, lisämääräraha 320.000 euroa									
TILINPÄÄTÖS 2020:									
Kirkonkylän moduulikoulun tilat otettu käyttöön 1/2020 ja vuoden 2020 kustannukset koostuvat moduulikoulun urakkasopimuksen mukaisista viimeisistä maksueristä.									
Hanke jatkuu vuonna 2021 vanhan kivikoulun purkutöillä ja pihatöillä. Pihatöiden kustannusarvio on 600.000 euroa.									
Väestönsuojan rakentaminen on suunniteltu toteuttavaksi uuden liikuntasalin yhteyteen ja hankkeen hankesuunnitteluvaihe on käynnissä. Hanke sisältyy Muhoksen kunnan talousarvion investointiosan suunnitelmavuodelle 2023.									

EUR	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	Budjetti 2020	Bu-muutos 2020	Budjetti + muutos	Toteutuma 2020 01-12	Alitus-/ Ylitys	Käyttö %	Tot yhteensä
8330 (8101) Inv/ Hyrkin koulun sisäilmakorjaukset									
7010 INVESTOINTIMENOT			-1 000 000	600 000	-400 000	-440 113,00	40 113,00	110,0	
7030 NETTOMENO			-1 000 000	600 000	-400 000	-440 113,00	40 113,00	110,0	

Määräraha varataan Hyrkin koulun sisäilmakorjauksiin. Hankkeessa varaudutaan koulun ulkoseinien ja lattian liitosten korjaukseen ja yläpohjan/vesikaton korjaukseen. Hankkeeseen liittyvät kuntotutkimukset on kesken, korjausohjelma ja kustannusarvio tarkentuu talven 2019-2020 aikana. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen lautakunta.

Valtuusto § 75, 16.12.2020, määrärahan vähennys -600.000 euroa

TILINPÄÄTÖS 2020:

Hyrkin koulun sisäilmakorjauksia koskeva hankesuunnitelma hyväksytty teknisessä lautakunnassa 3.6.2020 §76. Hankesuunnitelman mukaan tässä vaiheessa koululle tehdään tilojen käytettävyyden turvaamiseksi ja korjaukset jatkuvat edelleen vuonna 2021.

EUR	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	Budjetti 2020	Bu-muutos 2020	Budjetti + muutos	Toteutuma 2020 01-12	Alitus-/ Ylitys	Käyttö %	Tot yhteensä
8330 (8102) Inv/ Lukion julkisivu, prosenttitaide									
7010 INVESTOINTIMENOT			-32 000	0	-32 000	-21 259,00	-10 741,00	66,4	
7030 NETTOMENO			-32 000	0	-32 000	-21 259,00	-10 741,00	66,4	

Kunnanvaltuusto on 18.12.2018 § 81 päättänyt uuden lukion, yläkoulun musiikkiluokan laajennuksen ja Oulujoki-opiston tilojen rakentamisesta. Valtuusto on varannut uuden lukion prosenttitaiteeseen 32.000 euroa. **TILINPÄÄTÖS 2020** Hanke valmis ja Uusi Lukio on ja hankkeen sisältämä taide on valmistunut ja tilat otettu käyttöön 8/2020.

EUR	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	Budjetti 2020	Bu-muutos 2020	Budjetti + muutos	Toteutuma 2020 01-12	Alitus-/ Ylitys	Käyttö %	Tot yhteensä
8330 (8103) Inv/ Lukion hankesuunnittelu ja rakentaminen									
7010 INVESTOINTIMENOT		-8 110,67		0		-7 886,00	-7 886,00		0,00
7030 NETTOMENO		-8 110,67		0		-7 743,00	-7 743,00		0,00

TILINPÄÄTÖS 2020:

Hanke valmis. Muhoksen Uusi Lukio hanke toteutettu kunnanhallituksen 25.09.2018 § 303 hyväksymän hankesuunnitelman laajuuden ja hyväksytyin kustannusarvion mukaisesti ja kunnanvaltuuston 29.04.2019 § 27 päätöksen mukaisesti LEASING -hankintana rahoitusyhtiön taseeseen.

Muhoksen uuden Lukion tilat otettu käyttöön 8/2021.

EUR	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	Budjetti 2020	Bu-muutos 2020	Budjetti + muutos	Toteutuma 2020 01-12	Alitus-/ Ylitys	Käyttö %	Tot yhteensä
8330 (8116) Inv/ Yläkoulu-Lukio, yhdyskäytävän muutos ja korjaus									
7010 INVESTOINTIMENOT			-370 000	0	-370 000	-422 526,00	52 526,00	114,2	
7030 NETTOMENO			-370 000	0	-370 000	-422 526,00	52 526,00	114,2	

Kunnanvaltuusto on 18.12.2018 §81 päättänyt uuden lukion, yläkoulun musiikkiluokan laajennuksen ja Oulujoki-opiston tilojen rakentamisesta. Määräraha varataan yläkoulun hallintosiiven muutos ja korjaustöihin. Hanke sisältyy Leasing -rahoitteisen Muhoksen uuden lukion rakentamisen kokonaisuuteen ja hanke sisältää yläkoulun musiikkiluokan peruskorjaus- ja muutostyöt ja Oulujoki-opiston opetustilan rakentamisen. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen lautakunta.

TILINPÄÄTÖS 2020:

Hanke valmis

EUR	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	Budjetti 2020	Bu-muutos 2020	Budjetti + muutos	Toteutuma 2020 01-12	Alitus-/ Ylitys	Käyttö %	Tot yhteensä
8330 (8219) Inv/ Laitasaaren koulun ja päiväkodin lähiliikuntapaikan rakentaminen ja P-alueen kunnostus									
7010 INVESTOINTIMENOT				0		11 000,00			
7020 INVESTOINTITULOT				0		44 000,00			
7030 NETTOMENO				0		55 000,00			

Vuonna 2019 on toteutettu Laitasaaren koulun ja päiväkodin lähiliikuntapaikan rakentaminen sekä pysäköinti- ja saattoliikennejärjestelyjen parantaminen. V. 2019 investointikustannukset 175.131,32 euroa, josta valtionosuus 25 %. Hanke valmis.

Tulona lähiliikuntapaikan rakentamisen valtionosuus, joka on maksettu v. 2020.

EUR	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	Budjetti 2020	Bu-muutos 2020	Budjetti + muutos	Toteutuma 2020 01-12	Alitus-/ Ylitys	Käyttö %	Tot yhteensä
8330 (8114) Inv/ Koivu- ja Tähti kulttuurikeskuksen auditorion AV-järjestelmän uusiminen									
7010 INVESTOINTIMENOT			-45 000		-45 000	-42 107,00	-2 893,00	93,6	
7030 NETTOMENO			-45 000		-45 000	-42 107,00	-2 893,00	93,6	
Määräraha varataan Koivu ja Tähti Kulttuurikeskuksen auditorion AV -järjestelmän (kuva, ääni ja näyttämövalaistus) uusimiseen. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen lautakunta. TILINPÄÄTÖS 2020 hanke valmis ja vastaanotettu 26.5.2020.									
EUR	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	Budjetti 2020	Bu-muutos 2020	Budjetti + muutos	Toteutuma 2020 01-12	Alitus-/ Ylitys	Käyttö %	Tot yhteensä
8620 Inv/ Koulujen ja päiväkotien toimintavarusteet									
7010 INVESTOINTIMENOT			-30 000	0	-30 000	-9 924,00	-20 076,00	33,1	
7030 NETTOMENO			-30 000	0	-30 000	-9 924,00	-20 076,00	33,1	
Määräraha varataan koulujen ja päiväkotitilojen irtaimisto- ja opetusvälineiden uusimiseen ja täydentämiseen hyvinvointi- lautakunnan esityksen mukaisesti. Kirkkonylän koulun pianohankinta, Hyrkin koulun oikotasohöylä ja pylväsparakone, sekä Laitasaaren koulun ompelukone, piano ja sähköpöytähanke. Määrärahan käytöstä vastaa hyvinvointijohtaja.									
EUR	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	Budjetti 2020	Bu-muutos 2020	Budjetti + muutos	Toteutuma 2020 01-12	Alitus-/ Ylitys	Käyttö %	Tot yhteensä
8620 (8404) Inv/ Kirkkonylän moduulikoulun kalusteet									
7010 INVESTOINTIMENOT			-376 000	0	-376 000	-294 192,00	-81 808,00	78,2	
7030 NETTOMENO			-376 000	0	-376 000	-294 192,00	-81 808,00	78,2	
Määräraha varataan Kirkkonylän moduulikoulun (3.007 brm2) toimintavarusteiden, irtokalusteiden ja tekstiilien ja AV- varusteiden hankintaan. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen lautakunta. TILINPÄÄTÖS 2020 Kalusteet ja toimintavarusteet ja AV-tekniikka hankittu ja vastaanotettu.									
EUR	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	Budjetti 2020	Bu-muutos 2020	Budjetti + muutos	Toteutuma 2020 01-12	Alitus-/ Ylitys	Käyttö %	Tot yhteensä
8620 (8407) Inv/ Lukion kalusteet, varusteet ja AV									
7010 INVESTOINTIMENOT			-300 000	0	-300 000	-279 977,00	-20 023,00	93,3	
7030 NETTOMENO			-300 000	0	-300 000	-279 977,00	-20 023,00	93,3	
Kunnanvaltuusto on 18.12.2018 §81 päättänyt uuden lukion, yläkoulun musiikkiluokan laajennuksen ja Oulujoki-opiston tilojen rakentamisesta. Määräraha varataan Muhoksen uuden lukion (2.595 brm2) toimintavarusteiden, irtokalusteiden ja tekstiilien sekä AV-varusteiden hankintaan. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen lautakunta. TILINPÄÄTÖS 2020 uuden lukion kalustamisessa hyödynnetty olemassa olevaa kalustetta, kalusteet ja AV -hankinnat tehty.									
EUR	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	Budjetti 2020	Bu-muutos 2020	Budjetti + muutos	Toteutuma 2020 01-12	Alitus-/ Ylitys	Käyttö %	Tot yhteensä
8330 (8107) Inv/ Jäähallin kylmälaitteiden uusiminen									
7010 INVESTOINTIMENOT		-272 132,50	-30 000	-45 000	-75 000	-63 826,00	-11 174,00	85,1	-335 958,50
7030 NETTOMENO			-30 000	-45 000	-75 000	-59 044,00	-15 956,00	78,7	
Valtuusto on 25.03.2019 § 11 myöntänyt 320.000 euron määrärahan Jäähallin kylmälaitetekniikan uusimiseen. Rahoituksella hankittu jäähallin uusi kylmälaitteisto erillisessä kontissa, v. 2019 kustannukset 272.132,50 euroa. Kontin ja kylmälaitteiston asennus tehdään kesällä 2020. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen lautakunta. Valtuusto § 75, 16.12.2020, lisämääräraha 45.000 euroa TILINPÄÄTÖS 2020: Jäähallin kylmälaitteisto ja sähköpääkeskus uusittu ja sijoitettu rakennuksen vieressä olevaan konttiin. Hanke valmis.									
EUR	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	Budjetti 2020	Bu-muutos 2020	Budjetti + muutos	Toteutuma 2020 01-12	Alitus-/ Ylitys	Käyttö %	Tot yhteensä
8330 (8108) Inv/ Jäähallin peruskorjaus									
7010 INVESTOINTIMENOT			0	-35 000	-35 000	-42 906,00	7 906,00	122,6	
7030 NETTOMENO			0	-35 000	-35 000	-42 740,00	7 740,00	122,1	
Valtuusto on 25.03.2019 § 11 myöntänyt 320.000 euron määrärahan Jäähallin kylmälaitetekniikan uusimiseen. Rahoituksella hankittu jäähallin uusi kylmälaitteisto erillisessä kontissa, v. 2019 kustannukset 272.132,50 euroa. Kontin ja kylmälaitteiston asennus tehdään kesällä 2020. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen lautakunta. Valtuusto § 75, 16.12.2020, lisämääräraha 45.000 euroa TILINPÄÄTÖS 2020: Hanke valmis. Jäähallin kylmälaitteisto ja sähköpääkeskus uusittu ja sijoitettu rakennuksen vieressä olevaan konttiin.									

EUR	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	Budjetti 2020	Bu-muutos 2020	Budjetti + muutos	Toteutuma 2020 01-12	Alitus-/ Ylitys	Käyttö %	Tot yhteensä
8320 (8110) Inv/ Terveyskeskuksen piha, sv-järjestelmä ja P-alue									
7010 INVESTOINTIMENOT			-400 000	-200 000	-600 000	-472 920,00	-127 080,00	78,8	
7030 NETTOMENO			-400 000	-200 000	-600 000	-472 920,00	-127 080,00	78,8	
Määräraha varataan Terveyskeskuksen A- ja B- osan sadevesiviemäröinnin ja rakennuksen salaojituksen ja paikoitusalueen muutostöiden suunnitteluun ja rakentamiseen. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen lautakunta. Valtuusto § 75, 16.12.2020, Määrärahan lisäys 200.000 euroa TILINPÄÄTÖS 2020: Hanke valmis									
EUR	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	Budjetti 2020	Bu-muutos 2020	Budjetti + muutos	Toteutuma 2020 01-12	Alitus-/ Ylitys	Käyttö %	Tot yhteensä 2018-2020
8320 (8111) Inv/ Terveyskeskuksen neuvola-labra peruskorjaus									
7010 INVESTOINTIMENOT			-960 000	200000	-760 000	-719 780,00	-40 220,00	94,7	
7030 NETTOMENO			-960 000	200000	-760 000	-645 005,00	-114 995,00	84,9	
Hankesuunnitelma on hyväksytty kunnanhallituksessa 25.2.2020 § 89. Määräraha varataan Terveyskeskuksen kiinteistön kehittämistä koskevan hankesuunnitelman mukaisten muutos- ja korjaustöiden suunnitteluun ja toteuttamiseen. Hanke sisältää äitiys- ja perheneuvolan siirto sairaalan B-osastolle, mielenterveyspalveluiden uudet tilat, laboratorion muutostyöt, aikuisneuvolan ja työterveyshuollon tilojen muutokset. Tilamuutosten yhteydessä tehdään tarvittava talotekniikka ajantasaisesti. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen lautakunta. Valtuusto § 75, 16.12.2020, Määrärahan vähennys 200.000 euroa TILINPÄÄTÖS 2020: Hanke valmis									
EUR	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	Budjetti 2020	Bu-muutos 2020	Budjetti + muutos	Toteutuma 2020 01-12	Alitus-/ Ylitys	Käyttö %	Tot yhteensä 2018-2020
8610 (8400) Inv/ Terveyskeskuksen peruskorjaus, toimintavarusteet									
7010 INVESTOINTIMENOT			-100 000	0	-100 000	-86 722,00	-13 278,00	86,7	
7030 NETTOMENO			-100 000	0	-100 000	-83 722,00	-16 278,00	83,7	
Määräraha varataan terveyskeskuksen tilamuutosten (1.000 hum2) yhteydessä tehtäviin toimintavarusteiden, irtokalusteiden ja tekstiilien hankintaan. Määrärahan käytöstä vastaa sosiaali- ja terveyslautakunta. TILINPÄÄTÖS 2020: Hanke valmis									
EUR	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	Budjetti 2020	Bu-muutos 2020	Budjetti + muutos	Toteutuma 2020 01-12	Alitus-/ Ylitys	Käyttö %	Tot yhteensä 2018-2020
8610 (8401) Inv/ Sosiaali- ja terveyspalv. toimintavarusteet									
7010 INVESTOINTIMENOT			-40 000	0	-40 000	-42 833,00	2 833,00	107,1	
7030 NETTOMENO			-40 000	0	-40 000	-42 833,00	2 833,00	107,1	
Määräraha varataan terveyskeskuksen irtaimiston ja toimintavarusteiden uusimiseen ja täydentämiseen. Määrärahan käytöstä vastaa sosiaali- ja terveysjohtaja. TILINPÄÄTÖS 2020: Määrärahalla hankittu suun terveydenhuollon rtg -laite									
EUR	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	Budjetti 2020	Bu-muutos 2020	Budjetti + muutos	Toteutuma 2020 01-12	Alitus-/ Ylitys	Käyttö %	Tot yhteensä
8310 (8112) Inv/ Helminkodin peruskorjaus									
7010 INVESTOINTIMENOT			-850 000	0	-850 000	-908 733,00	58 733,00	106,9	
7020 INVESTOINTITULOT				240 000	240 000	240 000,00	0,00		
7030 NETTOMENO			-850 000	240 000	-610 000	-668 733,00	58 733,00	109,6	
Määräraha varataan Helminkodin palveluasuntojen peruskorjaukseen. Hanke toteutetaan Helminkodin palo- ja vesivahingon korjausten yhteydessä. Hankkeessa uudistetaan Helminkodin asuntojen wc-tilat, asuntojen lattiapinnat, saunaosasto ja keittiö. Lisäksi tehdään rakennukseen ulkoseinien ns. kengityskorjaus ja korjataan sadevesiviemäröinti. Vakuutusyhtiö on korvannut rakennuksessa tapahtuneen vesi- ja palovahingon. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen lautakunta. Valtuusto § 16, 27.04.2020, lisätulo -240.000 euroa kohteelle Helminkodin peruskorjaus. Vakuutusyhtiön kertakorvaus palovahingosta. TILINPÄÄTÖS 2020: Hanke valmis									
Tulona vakuutusyhtiön korvaus rakennuksessa tapahtuneesta vesi- ja palovahingosta.									
EUR	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	Budjetti 2020	Bu-muutos 2020	Budjetti + muutos	Toteutuma 2020 01-12	Alitus-/ Ylitys	Käyttö %	Tot yhteensä
8620 (8402) Inv/ Yläkoulun musiikkiluokan toimintavarusteet ja kalusteet									
7010 INVESTOINTIMENOT			-20 000	0	-20 000	-21 235,00	1 235,00	106,2	
7030 NETTOMENO			-20 000	0	-20 000	-21 235,00	1 235,00	106,2	
Määräraha varataan yläkoulun ja lukion yhteisen musiikkiluokan toimintavarusteiden ja irtokalusteiden hankintaan. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen lautakunta. TILINPÄÄTÖS 2020: Hanke valmis.									

EUR	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	Budjetti 2020	Bu-muutos 2020	Budjetti + muutos	Toteutuma 2020 01-12	Alitus-/ Ylitys	Käyttö %	Tot yhteensä
8620 (8411) Inv/ Oulujoki-Opiston musiikkiluokan toimintavarusteet ja kalusteet									
7010 INVESTOINTIMENOT			-25 000	0	-25 000	-20 653,00	-4 347,00	82,6	
7030 NETTOMENO			-25 000	0	-25 000	-20 653,00	-4 347,00	82,6	
Määräraha varataan Oulujoki-opiston musiikkiluokan toimintavarusteiden, flyygelin, pianon ja irtokalusteiden hankintaan. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen lautakunta.									
TILINPÄÄTÖS 2020:									
Hanke valmis.									
EUR	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	Budjetti 2020	Bu-muutos 2020	Budjetti + muutos	Toteutuma 2020 01-12	Alitus-/ Ylitys	Käyttö %	Tot yhteensä
8420 (8214) Inv/ Ponkilan urheilualueen yleissuunnitelma, III-vaihe									
7010 INVESTOINTIMENOT			-20 000	0	-20 000	0,00	-20 000,00	0,0	
7030 NETTOMENO			-20 000	0	-20 000	0,00	-20 000,00	0,0	
Määräraha varataan Ponkilan alueen yleissuunnitelman mukaisten kolmannen vaiheen töiden, juoksuratojen pinnoitus ja ajanottorakennus, rakentamisen suunnitteluun. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen lautakunta.									
TILINPÄÄTÖS 2020:									
Hanke on kesken.									
Hankkeen eteneminen odottaa tarveselvityksen laadintaa. Hyvinvointilautakunta § 186 14.11.2019 on palauttanut tarveselvityksen uudelleen valmisteltavaksi.									
EUR	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	Budjetti 2020	Bu-muutos 2020	Budjetti + muutos	Toteutuma 2020 01-12	Alitus-/ Ylitys	Käyttö %	Tot yhteensä
008721 Inv/Peruskorjaukset (jakamaton)									
7010 INVESTOINTIMENOT			-300 000	0	-300 000		-300 000,00		
8330 (8106) Inv/ Palloilusalun korjaus- ja muutostyön suunnittelu									
7010 INVESTOINTIMENOT	20 000			0		-24 165,00	-4 165,00		
8310 (8109) Inv/ Päiväkeskuksen hulevesijärjestelmän peruskorjaus									
7010 INVESTOINTIMENOT	70 000			0		-67 446,00	2 554,00		
8330 (8104) Inv/Koivu- ja Tähti kulttuurikeskuksen pihan saneeraus									
7010 INVESTOINTIMENOT	130 000			0		-152 173,00	-22 173,00		
					nettomeno	-149 791,00			
8330 (8115) Inv/ Yläkoulun yhdyssiiven yläpohjan korjaus									
7010 INVESTOINTIMENOT	125 000			0	-125 000	-87 581,00	37 419,00		
8330 (8105) Inv/ Kulttuuritalon peruskorjaus									
7010 INVESTOINTIMENOT						-1 200,00	1 200,04		
7030 NETTOMENO YHTEEN	345 000		-300 000	-45 000	-345 000	-330 183,00	-14 817,00	95,7	
Määräraha varataan kunnan kiinteistöjen ennakoimattomiin pieniin peruskorjauksiin. Vuoden 2020 työohjelmaan sisällytetään hallintokuntien esitysten perusteella. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen lautakunta.									
Valtuusto § 28, 29.06.2020, määrärahan siirto 45.000 euroa kohteelta Puistot, leikkikentät ja yleiset alueet kohteelle rakennusten peruskorjaus.									
TILINPÄÄTÖS 2020:									
Määrärahalla toteutettu rakennusten peruskorjauksia teknisen lautakunnan hyväksymän työohjelman mukaisesti tekn.ltk 29.9.2020 §117.									
EUR	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	Budjetti 2020	Bu-muutos 2020	Budjetti + muutos	Toteutuma 2020 01-12	Alitus-/ Ylitys	Käyttö %	Tot yhteensä
8630 (8432) Varikon kaluston täydentäminen									
7010 INVESTOINTIMENOT			-30 000	0	-30 000	-11 765,00	-18 235,00	39,2	
7030 NETTOMENO			-30 000		-30 000	-11 765,00	-18 235,00	39,2	
8630 (8431) Kalusto, paja									
7010 INVESTOINTIMENOT						-13 811,00	-13 811,00		
7030 NETTOMENO						-13 811,00	-13 811,00		
Määräraha varataan varikon puuverstaan purunpoistojärjestelmän uusimiseen. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja.									
TILINPÄÄTÖS 2020:									
Määrärahalla hankittu puuverstaan purunpoistojärjestelmä, peräkärri ja hiekkasiilo									

EUR	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	Budjetti 2020	Bu-muutos 2020	Budjetti + muutos	Toteutuma 2020 01-12	Alitus-/ Ylitys	Käyttö %	Tot yhteensä
Inv/ Rakenn. kaavateiden rakentaminen ja peruskorjaus									
7010 INVESTOINTIMENOT			-500 000	0	-500 000		-500 000,00	0,5	
8430 (8208) Inv/ Leppiniemen alueen svv									
7010 INVESTOINTIMENOT	75 000			0		-69 043,00			
					netto	-67 181,00			
8400 (8200) Inv/ Ponkilantie									
7010 INVESTOINTIMENOT				0		-5 371,00			
8400 (8215) Inv/ Asfaltoinnit									
7010 INVESTOINTIMENOT	15 000			0	netto	-14 212,00			
						-14 914,00			
8400 (8217) Inv/ Sarkakuja									
7010 INVESTOINTIMENOT				0		-179,00		-100,0	
8400 (8216) Inv/ Niittytie									
7010 INVESTOINTIMENOT				0	netto	-3 898,00		-100,0	
						-4 722,00			
8400 (8218) Inv/ Ratatien peruskorjaus									
7010 INVESTOINTIMENOT				0	netto	-2 401,00		-100,0	
						-2 904,00			
8430 (8202) Inv/ Armintie									
7010 INVESTOINTIMENOT				0		-6 607,00		-100,0	
					netto	-5 607,00			
8400 (8203) Inv/ Veturitien peruskorjaus, Kk koulun kohdalla									
7010 INVESTOINTIMENOT				0		-5 209,00		-100,0	
8400 (8201) Inv/ Muhostien - Opintien liikennejärjestelyt									
						-366209			
7010 INVESTOINTIMENOT	350 000			0	nettomeno	-366 171,00		-100,0	
8400 (8221) Inv/ Kirkkosaaren kevyenliikenteenväylä									
7010 INVESTOINTIMENOT						-16 490,00			
7030 NETTOMENO yhteensä			-500 000	0	-500 000	-486 719,00	-13 281,00	97,3	

Määräraha varataan katujen rakentamiseen, peruskorjaukseen ja kuivatukseen. Määrärahalla kunnostetaan päällysteitä ja sadevesiviemäreitä teknisen lautakunnan laatiman työohjelman mukaisesti. Vuoden 2020 työohjelmaan sisällytetään Muhostien ja Opintien liikennejärjestelyjen muutokset välillä vt 22 – Kirkkotie ja Veturitien liikennejärjestelyjen muutokset Uimahallin ja Kirkonkylän koulun kohdalla. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen lautakunta.

TILINPÄÄTÖS 2020:

Määrärahalla toteutettu katujen rakentamista ja korjausta teknisen lautakunnan Teknltk 19.05.2020 § 66 hyväksymän työohjelman mukaisesti. Opintien liikennejärjestelyitä ja Veturitien liikennejärjestelyitä toteutus siirtyi määrärahojen puutteen vuoksi eteenpäin.

EUR	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	Budjetti 2020	Bu-muutos 2020	Budjetti + muutos	Toteutuma 2020 01-12	Alitus-/ Ylitys	Käyttö %	Tot yhteensä
8400 (8206) Inv/Katuvalaistuksen uusiminen									
7010 INVESTOINTIMENOT			-50 000	0	-50 000	-50 492,00	492,00	101,0	
7030 NETTOMENO			-50 000	0	-50 000	-50 492,00	492,00	101,0	
Määräraha katuvalaistuksen uudistamiseen. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen lautakunta.									
EUR	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	Budjetti 2020	Bu-muutos 2020	Budjetti + muutos	Toteutuma 2020 01-12	Alitus-/ Ylitys	Käyttö %	Tot yhteensä
00 Inv/ Keittiöiden kalustohankinnat									
7010 INVESTOINTIMENOT			-180 000	0	-180 000	-92 273,00	-87 727,00	51,3	
7030 NETTOMENO			-180 000	0	-180 000	-92 273,00	-87 727,00	51,3	
Määräraha varataan Keskuskeittiön ja Terveyskeskuksen keittiön kalustohankintoihin. Kalustohankinnoilla varaudutaan ja mahdollistetaan Terveyskeskuksen valmistuskeittiön muutos jakelukeittiöksi. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen lautakunta.									
TILINPÄÄTÖS 2020:									
Määrärahalla uusittu Veturitien keskuskeittiön koneita ja laitteita ja mahdollistettu ateriatuotannon keskittämien ko. keittiölle.									
EUR	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	Budjetti 2020	Bu-muutos 2020	Budjetti + muutos	Toteutuma 2020 01-12	Alitus-/ Ylitys	Käyttö %	Tot yhteensä
8400 (8207) Inv/ Pienet liikenneturvallisuuskohteet									
7010 INVESTOINTIMENOT			-50 000	0	-50 000	-26 105,00	-23 895,00	52,2	
7030 NETTOMENO			-50 000	0	-50 000	-21 884,00	-28 116,00	43,8	
Määräraha pieniin liikenneturvallisuutta tai joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä parantaviin toimenpiteisiin. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen lautakunta.									
TILINPÄÄTÖS 2020:									
Määrärahalla toteutettu pieniä liikenneturvallisuustoimenpiteitä Teknltk 19.05.2020 § 68 hyväksymän työohjelman mukaisesti.									
EUR	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	Budjetti 2020	Bu-muutos 2020	Budjetti + muutos	Toteutuma 2020 01-12	Alitus-/ Ylitys	Käyttö %	Tot yhteensä
8410 Inv/Puistot, leikkikentät ja yl. alueet									
7010 INVESTOINTIMENOT			-50 000	45 000	-5 000	-5 000,00	0,00	100,0	
7030 NETTOMENO			-50 000	45 000	-5 000	-5 000,00	0,00	100,0	
Määräraha varataan nykyisten puistojen, leikkikenttien ja yleisten alueiden kunnossapitoinvestointeihin. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen lautakunta.									
Valtuusto § 28, 29.06.2020, määrärahan siirto 45.000 euroa kohteelta Puistot, leikkikentät ja yleiset alueet kohteelle rakennusten peruskorjaus									
TILINPÄÄTÖS 2020:									
Määrärahalla toteutettu liikennepuiston aidan uusiminen Teknltk 19.05.2020 § 67									
EUR	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	Budjetti 2020	Bu-muutos 2020	Budjetti + muutos	Toteutuma 2020 01-12	Alitus-/ Ylitys	Käyttö %	Tot yhteensä
8100 (8270) Inv/Oulujoen moninaiskäyttö									
7010 INVESTOINTIMENOT			-30 000	0	-30 000	-13 269,00	-16 731,00	44,2	
7020 INVESTOINTITULOT			0	0	0			-100,0	
7030 NETTOMENO			-30 000		-30 000	-13 269,00	-16 731,00	44,2	
Määräraha varataan Oulujoen moninaiskäyttöohjelman hankkeiden toteutukseen. Hankkeet päätetään vuosittain yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus ja Fortum Power and Heat Oy:n kanssa. Ohjelmaan kuuluvilla hankkeilla vähennetään Oulujoen säännöstelystä aiheutuvia haittoja. Kokonaiskustannukset ovat moninaiskäyttösopimuksen mukaan keskimäärin 90.000 euroa vuodessa. Maksusuudet ovat Oulujoen vesistöalueen kunnat 10-50 %, Ely-keskus/valtio 0-50 % ja Fortum Yhtiöt 10-50 %. Määrärahan käytöstä vastaa hallintopalvelut.									

EUR	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	Budjetti 2020	Bu-muutos 2020	Budjetti + muutos	Toteutuma 2020 01-12	Alitus-/ Ylitys	Käyttö %	Tot yhteensä
8400 (8220)	Inv/ VT22 Suokylän kohdan alikalku ja kevyen liikenteen väylä Sipolantielle saakka								
7010 INVESTOINTIMENOT			-443 000	443 000	-443 000	0,00	-443 000,00	0,0	
7030 NETTOMENO			-443 000	443 000	-443 000	0,00	-443 000,00	0,0	

Määräraha kuntaosuuteen (50 %) Suokyläntien kohdalle rakennettavaan alikalkuun ja Laitilantien ja Sipolantien välisen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen yhdessä ELY-keskuksen kanssa. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen lautakunta.

TILINPÄÄTÖS 2020:

Hanke siirtynyt vuodelle 2021 ELY -keskuksen rahoituksen siirtymisen vuoksi

EUR	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	Budjetti 2020	Bu-muutos 2020	Budjetti + muutos	Toteutuma 2020 01-12	Alitus-/ Ylitys	Käyttö %	Tot yhteensä
8400 (8205)	Siihtojen peruskorjaukset								
7010 INVESTOINTIMENOT			-30 000	0	-30 000	-37 593,00	7 593,00	125,3	
7020 INVESTOINTITULOT			0	0	0			-100,0	
7030 NETTOMENO			-30 000		-30 000	-35 485,00	5 485,00	118,3	

Määräraha varataan Kirkkosaaren sillan uusimista koskevaan yleissuunnitteluun. Määrärahan käytöstä vastaa tekniset palvelut

TILINPÄÄTÖS 2020:

Kirkkosaaren sillan yleissuunnitelma valmis ja Kirkkotien katusuunnitelma valmis ja vesilain mukainen hakemus vireillä. Hanke jatkuu rakennussuunnitteluvaiheella vuonna 2021.

Traficomilta saatu kielteinen avustuspäätös. Avustusta haetaan uudelleen vuodelle 2022.

kalusto

EUR	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	Budjetti 2020	Bu-muutos 2020	Budjetti + muutos	Toteutuma 2020 01-12	Alitus-/ Ylitys	Käyttö %	Tot yhteensä
INVESTOINNIT YHTEENSÄ									
7010 INVESTOINTIMENOT			-7 381 000	643 000	-6 738 000	-6 167 755,00	-570 245,00	91,5	
7020 INVESTOINTITULOT			100 000	240 000		284 000,00			
Myynnit						25 384,00			
Valmistus omaan käyttöön						93 505,00			
7030 NETTOMENO			-7 281 000	883 000	-6 398 000	-5 764 866,00	-633 134,00	90,1	

10.9 Rahoitusosan toteutuminen

RAHOITUSLASKELMA	2020	2019
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	5 168 394	1 469 536
Tulorahoituksen korjauuserät	-22 441	-85 162
TOIMINNAN RAHAVIRTA	5 145 953	1 384 374
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-6 074 219	-9 579 399
Rahoitusosuudet investointimenoihin	284 000	22 722
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	47 825	318 412
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-5 742 394	-9 238 265
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-596 441	-7 853 891
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaam.vähennykset	19 793	0
Antolainauksen muutokset	19 793	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	12 000 000	5 612 960
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 024 806	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 200 000	500 000
Lainakannan muutokset	775 194	6 112 960
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	21 232	43 418
Vaihto-omaisuuden muutos	-15 233	7 022
Saamisten muutos	-1 851 716	-246 237
Korottomien velkojen muutos	1 901 721	750 447
Muut maksuvalmiuden muutokset	56 004	554 650
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	850 991	6 667 610
RAHAVAROJEN MUUTOS	254 550	-1 186 281
Rahavarojen muutos	-254 550	1 186 280
Rahavarat 31.12.	1 594 396	1 339 846
Rahavarat 1.1.	1 339 846	2 526 126

10.10 Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Talousarvion sitovista määrärahoista ja tuloarvioista esitetään yhteenvedotaulukko, johon on koottu valtuusto nähden sitovat erät.

YHTIENVEDO MÄÄRÄRAHOISTA (ulkoiset)								
Sitovuus	KÄYTTÖTALOUSOSA	TA	TA muutos	Muutettu TA	Toteutuma	Tot %	Muutos (Tot/muutettu TA)	Muutos %
	Konsernipalvelut:							
B	Vaalit							
	Toimintamenot	0	0	0	-609	0,00	-609	0,00
	Toimintakate	0	0	0	-609	0,00	-609	0,00
B	Tarkastuslautakunta							
	Toimintamenot	-39 311	0	-39 311	-30 521	77,60	8 790	-22,40
	Toimintakate	-39 311	0	-39 311	-30 521	77,60	8 790	-22,40
B	Konsernihallinto							
	Toimintatuotot	78 000	0	78 000	181 196	232,30	103 196	132,30
	Toimintamenot	-1 212 097	0	-1 212 097	-1 775 679	146,50	-563 582	46,50
	Toimintakate	-1 134 097	0	-1 134 097	-1 594 483	140,60	-460 386	40,60
B	Maankäyttö ja kaavoitus							
	Toimintatuotot	24 600	0	24 600	4 304	17,50	-20 296	-82,50
	Toimintamenot	-100 330	0	-100 330	-61 108	60,90	39 222	-39,10
	Toimintakate	-75 730	0	-75 730	-56 803	75,00	18 927	-25,00
B	Hallintopalvelut							
	Toimintatuotot	151 800	0	151 800	110 906	73,10	-40 895	-26,90
	Toimintamenot	-1 768 511	0	-1 768 511	-1 613 728	91,20	154 783	-8,80
	Toimintakate	-1 616 711	0	-1 616 711	-1 502 822	93,00	113 889	-7,00
N	Lomituspalvelut							
	Toimintatuotot	5 402 496	0	5 402 496	5 280 464	97,70	-122 032	-2,30
	Toimintamenot	-5 271 007	0	-5 271 007	-5 104 751	96,80	166 256	-3,20
	Toimintakate	131 489	0	131 489	175 713	133,60	44 224	33,60
B	Maaseutupalvelut							
	Toimintamenot	-47 803	0	-47 803	-45 460	95,10	2 343	-4,90
	Toimintakate	-47 803	0	-47 803	-45 460	95,10	2 343	-4,90
B	Palo- ja pelastustoiminta							
	Toimintamenot	-563 039	0	-563 039	-580 917	103,20	-17 878	3,20
	Toimintakate	-563 039	0	-563 039	-580 917	103,20	-17 878	3,20
	Ympäristötoimi							
	Toimintamenot	-274 013	0	-274 013	-219 091	80,00	54 922	-20,00
	Toimintakate	-274 013	0	-274 013	-219 091	80,00	54 922	-20,00
B	Työterveyspalvelut							
	Toimintatuotot	117 000	0	117 000	-15 604	-13,30	-132 604	-113,30
	Toimintamenot	-234 000	0	-234 000	-85 796	36,70	148 204	-63,30
	Toimintakate	-117 000	0	-117 000	-101 400	86,70	15 600	-13,30

YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOISTA (ulkoiset)								
Sitovuus	KÄYTTÖTALOUSOSA	TA	TA muutos	Muutettu TA	Toteutuma	Tot %	Muutos (Tot/muutettu TA)	Muutos %
	Sosiaali- ja terveystoimen palvelut:							
B	Soten hallinto							
	Toimintatuotot	5 000	0	5 000	4 526	90,50	-474	-9,50
	Toimintamenot	-191 496	0	-191 496	-189 536	99,00	1 960	-1,00
	Toimintakate	-186 496	0	-186 496	-185 010	99,20	1 486	-0,80
B	Sosiaalityö							
	Toimintatuotot	142 500	0	142 500	245 888	172,60	103 388	72,60
	Toimintamenot	-3 607 457	0	-3 607 457	-3 336 868	92,50	270 589	-7,50
	Toimintakate	-3 464 957	0	-3 464 957	-3 090 980	89,20	373 977	-10,80
B	Vammaispalvelut							
	Toimintatuotot	492 773	0	492 773	482 014	97,80	-10 759	-2,20
	Toimintamenot	-4 857 083	0	-4 857 083	-5 232 038	107,70	-374 955	7,70
	Toimintakate	-4 364 310	0	-4 364 310	-4 750 024	108,80	-385 714	8,80
B	Vanhustyö							
	Toimintatuotot	2 015 417	0	2 015 417	1 754 240	87,00	-261 177	-13,00
	Toimintamenot	-7 231 238	-192 008	-7 423 246	-6 933 514	93,40	489 733	-6,60
	Toimintakate	-5 215 821	-192 008	-5 407 829	-5 179 273	95,80	228 556	-4,20
B	Sairaanhoito							
	Toimintatuotot	547 140	0	547 140	609 008	111,30	61 868	11,30
	Toimintamenot	-3 322 132	0	-3 322 132	-3 738 442	112,50	-416 310	12,50
	Toimintakate	-2 774 992	0	-2 774 992	-3 129 434	112,80	-354 442	12,80
B	Neuvola							
	Toimintatuotot	16 100	0	16 100	19 107	118,70	3 007	18,70
	Toimintamenot	-680 250	0	-680 250	-627 016	92,20	53 234	-7,80
	Toimintakate	-664 150	0	-664 150	-607 909	91,50	56 241	-8,50
B	Suun terveydenhuolto							
	Toimintatuotot	319 200	0	319 200	298 804	93,60	-20 396	-6,40
	Toimintamenot	-894 756	0	-894 756	-924 374	103,30	-29 618	3,30
	Toimintakate	-575 556	0	-575 556	-625 571	108,70	-50 015	8,70
B	Terveyskeskussairaala							
	Toimintatuotot	486 200	0	486 200	397 861	81,80	-88 339	-18,20
	Toimintamenot	-1 919 065	192 008	-1 727 057	-1 579 272	91,40	147 785	-8,60
	Toimintakate	-1 432 865	192 008	-1 240 857	-1 181 411	95,20	59 446	-4,80
B	Erikoissairaanhoito							
	Toimintamenot	-11 210 195	0	-11 210 195	-11 743 695	104,80	-533 500	4,80
	Toimintakate	-11 210 195	0	-11 210 195	-11 743 695	104,80	-533 500	4,80

YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOISTA (ulkoiset)								
Sitovuus	KÄYTTÖTALOUSOSA	TA	TA muutos	Muutettu TA	Toteutuma	Tot %	Muutos (Tot/muutettu TA)	Muutos %
	Hyvinvointipalvelut:							
B	Hyvinvointipalveluiden hallinto							
	Toimintatuotot	74 832	0	74 832	206 286	275,70	131 454	175,70
	Toimintamenot	-341 294	0	-341 294	-494 522	144,90	-153 228	44,90
	Toimintakate	-266 462	0	-266 462	-288 236	108,20	-21 774	8,20
B	Varhaiskasvatus							
	Toimintatuotot	518 277	0	518 277	462 002	89,10	-56 275	-10,90
	Toimintamenot	-4 625 482	0	-4 625 482	-4 258 415	92,10	367 067	-7,90
	Toimintakate	-4 107 205	0	-4 107 205	-3 796 414	92,40	310 791	-7,60
B	Kirkonkylän koulu							
	Toimintatuotot	23 000	0	23 000	15 320	66,60	-7 680	-33,40
	Toimintamenot	-2 030 887	0	-2 030 887	-2 052 738	101,10	-21 851	1,10
	Toimintakate	-2 007 887	0	-2 007 887	-2 037 418	101,50	-29 531	1,50
B	Muu perusopetus							
	Toimintatuotot	15 300	0	15 300	205 260	1 341,60	189 960	1 241,60
	Toimintamenot	-2 361 918	0	-2 361 918	-2 376 964	100,60	-15 046	0,60
	Toimintakate	-2 346 618	0	-2 346 618	-2 171 704	92,50	174 914	-7,50
B	Yläkoulu							
	Toimintatuotot	192 049	0	192 049	3 486	1,80	-188 563	-98,20
	Toimintamenot	-2 684 211	0	-2 684 211	-2 494 829	92,90	189 382	-7,10
	Toimintakate	-2 492 162	0	-2 492 162	-2 491 342	100,00	820	0,00
B	Erityisopetus/Laitoskoulut							
	Toimintatuotot	101 000	0	101 000	123 940	122,70	22 940	22,70
	Toimintamenot	-1 485 909	0	-1 485 909	-1 443 981	97,20	41 928	-2,80
	Toimintakate	-1 384 909	0	-1 384 909	-1 320 041	95,30	64 868	-4,70
B	Lukiokoulutus							
	Toimintatuotot	9 089	0	9 089	2 568	28,30	-6 521	-71,70
	Toimintamenot	-966 248	0	-966 248	-950 129	98,30	16 119	-1,70
	Toimintakate	-957 159	0	-957 159	-947 561	99,00	9 598	-1,00
B	Vapaa-aikapalveluiden hallinto							
	Toimintamenot	-17 267	0	-17 267	-11 425	66,20	5 842	-33,80
	Toimintakate	-17 267	0	-17 267	-11 425	66,20	5 842	-33,80
B	Kirjastopalvelut							
	Toimintatuotot	12 566	0	12 566	11 173	88,90	-1 393	-11,10
	Toimintamenot	-454 065	0	-454 065	-394 825	87,00	59 240	-13,00
	Toimintakate	-441 499	0	-441 499	-383 652	86,90	57 847	-13,10
B	Kulttuuripalvelut							
	Toimintatuotot	14 000	0	14 000	2 280	16,30	-11 720	-83,70
	Toimintamenot	-122 010	0	-122 010	-101 387	83,10	20 623	-16,90
	Toimintakate	-108 010	0	-108 010	-99 107	91,80	8 903	-8,20
N	Oulujoki-opisto							
	Toimintatuotot	468 215	0	468 215	397 022	84,80	-71 193	-15,20
	Toimintamenot	-564 973	0	-564 973	-467 059	82,70	97 914	-17,30
	Toimintakate	-96 758	0	-96 758	-70 037	72,40	26 721	-27,60
B	Nuorisopalvelut							
	Toimintatuotot	31 900	0	31 900	30 695	96,20	-1 205	-3,80
	Toimintamenot	-120 803	0	-120 803	-105 834	87,60	14 969	-12,40
	Toimintakate	-88 903	0	-88 903	-75 139	84,50	13 764	-15,50
B	Liikuntapalvelut							
	Toimintatuotot	146 800	0	146 800	79 213	54,00	-67 587	-46,00
	Toimintamenot	-448 837	0	-448 837	-426 927	95,10	21 910	-4,90
	Toimintakate	-302 037	0	-302 037	-347 714	115,10	-45 677	15,10

YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOISTA (ulkoiset)								
Sitovuus	KÄYTTÖTALOUSOSA	TA	TA muutos	Muutettu TA	Toteutuma	Tot %	Muutos (Tot/muutettu TA)	Muutos %
	Tekniset palvelut:							
B	Teknisten palv. hallinto							
	Toimintatuotot	0	0	0	11 850	0,00	11 850	0,00
	Toimintamenot	-278 740	0	-278 740	-294 255	105,60	-15 515	5,60
	Toimintakate	-278 740	0	-278 740	-282 404	101,30	-3 664	1,30
	N Ateriapalvelut							
	Toimintatuotot	45 000	0	45 000	52 525	116,70	7 525	16,70
	Toimintamenot	-1 704 766	0	-1 704 766	-1 532 321	89,90	172 445	-10,10
	Toimintakate	-1 659 766	0	-1 659 766	-1 479 796	89,20	179 970	-10,80
	N Puhtauspalvelut							
	Toimintatuotot	8 400	0	8 400	9 631	114,70	1 231	14,70
	Toimintamenot	-1 089 537	0	-1 089 537	-1 029 260	94,50	60 277	-5,50
	Toimintakate	-1 081 137	0	-1 081 137	-1 019 629	94,30	61 508	-5,70
	B Tilapalvelut							
	Toimintatuotot	910 475	0	910 475	1 036 174	113,80	125 699	13,80
	Toimintamenot	-3 335 674	-10 000	-3 345 674	-3 667 930	109,60	-322 256	9,60
	Toimintakate	-2 425 199	-10 000	-2 435 199	-2 631 756	108,10	-196 557	8,10
	B Maarakentaminen							
	Toimintatuotot	20 600	3 000	23 600	53 531	226,80	29 931	126,80
	Toimintamenot	-844 175	-17 000	-861 175	-794 713	92,30	66 462	-7,70
	Toimintakate	-823 575	-14 000	-837 575	-741 182	88,50	96 393	-11,50
	B Mittauspalvelut							
	Toimintatuotot	403 100	0	403 100	458 473	113,70	55 373	13,70
	Toimintamenot	-313 588	0	-313 588	-248 919	79,40	64 669	-20,60
	Toimintakate	89 512	0	89 512	209 554	234,10	120 042	134,10
	B Rakennusvalvonta							
	Toimintatuotot	35 000	0	35 000	50 665	144,80	15 665	44,80
	Toimintamenot	-105 309	0	-105 309	-111 493	105,90	-6 184	5,90
	Toimintakate	-70 309	0	-70 309	-60 828	86,50	9 481	-13,50
	KAIKKI YHTEENSÄ							
	Toimintatuotot	12 827 829	3 000	12 830 829	12 584 808	98,10	-246 021	-1,90
	Toimintamenot	-67 319 476	-27 000	-67 346 476	-67 080 340	99,60	266 136	-0,40
	Toimintakate	-54 491 647	-24 000	-54 515 647	-54 495 532	100,00	20 115	0,00

Sitovuus	TULOSLASKELMAOSA	TA	TA muutos	Muutettu TA	Toteutuma	Tot %	Muutos (Tot./Muutettu TA)	Muutos %
B	Verotulot	31 853 500	0	31 853 500	30 698 297	96,4	-1 155 203	-3,6
B	Valtionosuudet	26 392 812	0	26 392 812	29 173 136	110,5	2 780 324	10,5
B	Korkotuotot	125 000	0	125 000	111 986	89,6	-13 015	-10,4
B	Muut rahoitustuotot	0	0	0	20 271	0,0	20 271	0,0
B	Korkomenot	-397 450	0	-397 450	-345 770	87,0	51 680	-13,0
B	Muut rahoitusmenot	-200	0	-200	-23 995	11 997,3	-23 795	11 897,3
B	Rahoitusosa	57 973 662	0	57 973 662	59 633 926	102,9	1 660 264	2,9

Liite 1 Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1.1 Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1) Arvostusperiaatteet ja – menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja – menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu tilitysajankohdan mukaisesti kuluvalle tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankinta-menoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poisto-suunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenuon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen käyttäen hankintahintaa.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenuon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenuon vähennykseksi.

1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty tytäryhteisöt sekä kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsertitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tytäryhteisön (Muhoksen Vesihuolto Oy) aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu kunnan suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsertitaseessa edellisten tilikausien yli tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsertitilinpäätökseen.

2 Tuloslaskelman liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain

	Muhoksen-konserni		Muhoksen kunta	
	2020	2019	2020	2019
Toimintatuotot tehtäväkokonaisuuksina				
Konsernipalvelut	5 684 989	5 853 234	5 572 566	5 696 460
Sosiaali- ja terveyspalvelut	22 570 770	21 561 062	3 811 448	3 758 327
Hyvinvointipalvelut	1 939 936	1 813 170	1 429 337	1 125 286
Tekniset palvelut	2 395 326	3 334 164	562 824	1 588 037
Vapaa-aikapalvelut	1 345 791	395 953	1 115 127	395 953
Toimintatuotot	33 936 813	32 957 583	12 491 303	12 564 063

Verotulot ja valtionosuudet eriteltynä

	Muhoksen kunta	
	2020	2019
Verotulot		
Kunnan tulovero	26 334 340	26 374 410
Osuus yhteisöveron tuotosta	815 924	761 190
Kiinteistövero	3 546 905	3 735 776
Kiinteistövero, sisäinen	1 127	0
Muut verotulot	0	0
Verotulot	30 698 297	30 871 375

	Muhoksen kunta	
	2020	2019
Valtionosuudet		
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	22 071 820	18 706 043
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	7 261 056	6 663 732
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	29 332 876	25 369 775
Muu opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	-159 740	-271 862
Valtionosuudet	29 173 136	25 097 913

Palvelujen ostot eriteltynä

PALVELUIDEN OSTOT (kunta)	2020	2019	Muutos	Muutos%
Asiakaspalveluiden ostot	19 984 670	19 841 444	143 226	0,72
Muiden palveluiden ostot	8 167 346	7 711 867	455 479	5,91
Palveluiden ostot yhteensä	28 152 016	27 553 311	598 705	2,17

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan. Kunnanvaltuusto on tarkastanut poistosuunnitelman 26.11.2012 § 107. Kunnanhallitus on 29.10.13 § 465 ja 25.2.14 § 8 vahvistanut kohteet, joissa on poikettu alarajasta.

Arvioidut poistoajat ja poistomenetelmät ovat:

	Tasapoisto
Aineettomat hyödykkeet	
Kehittämismenot	2-5 vuotta*
Aineettomat oikeudet	5-20 vuotta*
Liikearvo	2-5 vuotta *
Muut pitkävaikutteiset meno	
Atk-ohjelmistot	2-5 vuotta *
Muut	2-5 vuotta *
*) erityisestä syystä voi olla enintään 20 vuotta	
Aineelliset hyödykkeet	
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat	
Hallinto- ja laitosrakennukset	20-50 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20-30 vuotta
Talousrakennukset	10-20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	20-30 vuotta
Asuinrakennukset	30-50 vuotta
Kiinteät rakennukset ja laitteet	
Kadut, tiet, tori ja puistot	15 vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat	10 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	15 vuotta
Vedenjakeluverkosto	30 vuotta
Viemäriverkko	30 vuotta
Kaukolämpöverkko	20 vuotta
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15 vuotta
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10 vuotta
Maakaasuverkko	20 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 vuotta
Sähkö, vesi ym. Laitosten laitoskoneet ja laitteet	10 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	10 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 vuotta
Koneet ja kalusto	
Rautaiset alukset	15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 vuotta
Muut kuljetusvälineet	4 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	5 vuotta
Muut raskaat koneet	10 vuotta
Muut kevyet koneet	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms laitteet (koulujen ensikertainen kalustaminen)	5 vuotta
Atk-laitteet	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset	
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa

Selvitys tuottoihin ja kuluihin sisällyvistä pakollisten varausten muutoksista

Pakollisten varausten muutokset

	Muhoksen-konserni		Muhoksen kunta	
	2020	2019	2020	2019
Kaatopaikan maisemointivaraus				
Kaatopaikan maisemointivaraus 1.1.	70 895	0	70 895	0
Lisäykset	0	70 895	0	70 895
Vähennykset	-5 849	0	-5 849	0
Kaatopaikan maisemointivaraus 31.12.	65 046	70 895	65 046	70 895
Muut pakolliset varaukset				
Muut pakolliset varaukset 1.1.	28 553	98 431	0	0
Lisäykset	0	28 553	0	0
Vähennykset	-28 553	-98 431	0	0
Muut pakolliset varaukset 31.12.	0	28 553	0	0
PAKOLLISET VARAUKSET	875 800	884 472	65 046	70 895

Selvitys olennaisista muihin toimintatuottoihin sisällyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitoista ja olennaisista muihin toimintakuluihin sisällyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappioista

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

	Muhoksen-konserni		Muhoksen kunta	
	2020	2019	2020	2019
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot				
Myyntivoitot				
Maa-ja vesialueiden myyntivoitot	22 441	85 548	22 441	85 548
Rakennusten myyntivoitot	0	0	0	0
Muut myyntivoitot	13 391	4 840	0	0
Myyntivoitot	35 832	90 388	22 441	85 548
Myyntitappiot				
Kiinteistöjen myyntitappiot	0	0	0	0
Muut myyntitappiot	40 100	1 503	30 000	386
Myyntitappiot	40 100	1 503	30 000	386

Muihin rahoitustuottoihin sisältyvät tuotot, jotka on saatu osuuksista muissa yhteisöissä

	Muhoksen-konserni		Muhoksen kunta	
	2020	2019	2020	2019
Yhteismäärät muihin rahoitustuottoihin sisällyvistä tuotoista, jotka on saatu osuuksista muissa yrityksissä				
Osinkotuotot muilta	7 440	2 834	6 659	0
Muut rahoitustuotot	12 894	21 841	3 647	4 056
Muut rahoitustuotot	20 334	24 675	10 306	4 056

3 Taseen liitetiedot

3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat oikeudet yhteensä	Muut pitkävaikutteiset menot yhteensä	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 01.01.	337 582	548 459	886 042
Lisäykset tilikauden aikana	129 502	0	129 502
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	0
Tytäryritysten myynti tilikauden aikana	0	0	0
Vähennykset tilikauden aikana	0	0	0
Siirrot erien välillä	0	0	0
Muuntoerot	0	0	0
Hankintameno 31.12.	467 085	548 459	1 015 544
Kertyneet poistot 01.01.	-169 260	-167 787	-337 047
Tilikauden poisto	-133 250	-78 889	-212 139
Kertyneet poistot 31.12.	-302 511	-246 675	-549 186
Kirjanpitoarvo 31.12.	164 574	301 784	466 358

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet yhteensä	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 01.01.	9 560 065	47 913 808	8 902 199	2 287 358	120 528	5 930 700	74 714 657
Lisäykset tilikauden aikana	90 271	0	0	932 454	0	4 614 239	5 636 964
Vähennykset tilikauden aikana	-25 384	0	0	0	0	0	-25 384
Siirrot erien välillä	0	2 000 278	450 201	93 835	0	-1 651 004	893 310
Muuntoerot	0	0	0	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.	9 624 952	49 914 085	9 352 400	3 313 647	120 528	8 893 935	81 219 546
Kertyneet poistot 01.01.	0	-3 949 784	-1 307 732	-1 158 507	0	0	-6 416 023
Tilikauden poisto	0	-3 298 472	-735 627	-692 373	0	0	-4 726 472
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0	0	0	0	0	0	0
Kertyneet poistot 31.12.	0	-7 248 256	-2 043 359	-1 850 881	0	0	-11 142 495
Kirjanpitoarvo 31.12.	9 624 952	42 665 830	7 309 041	1 462 766	120 528	8 893 935	70 077 052

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä	Kuntayhtymäosuudet	Osakkuusyhteisö- osakkeet ja - osuudet	Liikelaitosten peruspääomaosuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 01.01.	504 000	6 397 658	1 037 295	0	1 606 485	9 545 438
Lisäykset tilikauden aikana	0	0	600	0	0	600
Vähennykset tilikauden aikana	-30 000	0	0	0	0	-30 000
Siirrot erien välillä	0	0	-893 310	0	0	-893 310
Hankintameno 31.12.	474 000	6 397 658	144 585	0	1 606 485	8 622 728
Kirjanpitoarvo 31.12.	474 000	6 397 658	144 585	0	1 606 485	8 622 728

Muhoskuitu Oy:n lain mukainen kunnan sijoitus 893 310 euroa siirretään keskeneräisiin hankintoihin 2020. Kun Muhoskuitu Oy aloittaa poistot, siirretään erä keskeneräisistä hankinnoista muihin pitkävaikutteisiin menoihin.

Omistukset muissa yhteisöissä

Omistukset muissa yhteisöissä	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus %	Konsernin omistusosuus %	Konsernin osuus omasta pääomasta	Konsernin osuus vieraasta pääomasta	Konsernin osuus tilikauden tuloksesta
Muhoksen kunta			100,00	28 827 340	62 015 110	228 914
Tytärtyhteisöt						
Muhoksen Vesihuolto Oy	Muhos	100,00	100,00	930 224	7 697 953	-42 025
Mimminetti Oy	Muhos	100,00	100,00	0	0	19 793
Kiinteistö Oy Piilorivi	Muhos	50,00	51,29	186 795	101 226	8 260
Kuntayhtymät						
Oulun Seudun Koulutus kuntayhtymä (OSAO)	Oulu	3,65	3,65	3 446 534	1 459 645	73 060
Pohjois-Pohjanmaan Sairaanhoidopiiri (PPSHP)	Oulu	2,57	2,57	4 926 140	11 994 437	332 520
Pohjois-Pohjanmaan liitto	Oulu	2,09	2,09	36 933	19 762	6 695
Osakkuusyhteisöt						
Hirsijärven Vesi Oy	Tyrnävä	50,00	50,00	0	0	0
Humanpolis Oy	Utajärvi	33,00	33,00	0	0	0
Muhos-konserni eliminointi			100,00	0	0	0
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt						
Koy Muhoksen vanhustentalot		23,07	23,07			

Vaihtuvat vastaavat

Pitkä- ja lyhytaikaisten saamisten erittely

	Muhoksen-konserni		Muhoksen kunta	
	2020	2019	2020	2019
VAHTUVAT VASTAAVAT				
Saamiset				
Pitkäaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset				
Myyntisaamiset muilta	369 754	409 237	369 754	409 237
Myyntisaamiset	369 754	409 237	369 754	409 237
Lainasaamiset				
Lainasaamiset tytäryhteisöiltä	0	0	4 787 500	4 887 500
Lainasaamiset	0	0	4 787 500	4 887 500
Saamiset kunnalta				
Saamiset kunnalta	0	0	0	0
Muut saamiset				
Muut saamiset	76 060	72 416	75 000	72 100
Muut saamiset	76 060	72 416	75 000	72 100
Siirtosaamiset				
Siirtyvät korot				
Siirtyvät korot	0	0	0	0
Muut siirtosaamiset				
Muut siirtosaamiset muilta	3 949	3 193	0	0
Muut siirtosaamiset	3 949	3 193	0	0
Siirtosaamiset	3 949	3 193	0	0
Laskennalliset verosaamiset				
Laskennalliset verosaamiset	0	0	0	0
Pitkäaikaiset saamiset	449 762	484 845	5 232 254	5 368 837
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset				
Myyntisaamiset tytäryhteisöiltä	0	0	100 358	2 826
Myyntisaamiset jäsenkuntayhtymiltä	645	3 395	670	0
Myyntisaamiset osakkuus- ja muilta omistusyhteisyhteisöiltä	1 225	0	0	0
Myyntisaamiset muilta	3 451 509	3 987 034	1 367 255	1 780 095
Myyntisaamiset	3 453 379	3 990 429	1 468 283	1 782 921
Lainasaamiset				
Lainasaamiset tytäryhteisöiltä	0	0	100 000	100 000
Lainasaamiset muilta	3 585 190	1 010 875	2 604 266	6 687
Sosiaalisen luototuksen lainasaamiset	0	0	0	0
Lainasaamiset	3 585 190	1 010 875	2 704 266	106 687
Saamiset kunnalta				
Saamiset kunnalta	0	0	0	0
Saamiset kunnalta	0	0	0	0
Muut saamiset				
Muut saamiset jäsenkuntayhtymiltä	96 324	0	98 865	0
Muut saamiset osakkuus- ja muilta omistusyhteisyhteisöiltä	0	0	0	0
Muut saamiset, kunnan sisäinen	0	0	0	0
Muut saamiset	688 532	1 250 749	421 667	855 815
Sosiaalisen luototuksen saamiset	0	0	0	0
Muut saamiset	784 856	1 250 749	520 532	855 815
Siirtosaamiset				
Siirtyvät korot	0	0	0	0
Muut siirtosaamiset				
Muut siirtosaamiset jäsenkuntayhtymiltä	0	294	0	302
Muut siirtosaamiset muilta	320 727	243 759	40 641	-302
Muut siirtosaamiset	320 727	244 053	40 641	0
Siirtosaamiset	320 727	244 053	40 641	0
Laskennalliset verosaamiset				
Laskennalliset verosaamiset	0	0	0	0
Lyhytaikaiset saamiset	8 144 152	6 496 106	4 733 722	2 745 423
Saamiset	8 593 914	6 980 951	9 965 975	8 114 259

3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely

	Muhoksen-konserni		Muhoksen kunta	
	2020	2019	2020	2019
OMA PÄÄOMA				
Peruspääoma				
Peruspääoma 1.1.	27 287 120	27 287 120	27 287 120	27 287 120
Peruspääoma	27 287 120	27 287 120	27 287 120	27 287 120
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma				
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 1.1.	4 322	4 322	0	0
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	4 322	4 322	0	0
Kehittämisrahasto				
Kehittämisrahasto 1.1.	6 064	0	0	0
Kehittämisrahasto, vähennykset	-798	-4 923	0	0
Kehittämisrahasto, siirrot erien välillä	6 270	10 987	0	0
Kehittämisrahasto	11 536	6 064	0	0
SVOP				
SVOP, 1.1.	0	10 987	0	0
SVOP, vähennykset	0	-10 987	0	0
SVOP	0	0	0	0
Muu omat rahastot				
Muu omat rahastot, 1.1.	806 863	797 641	0	0
Muu omat rahastot, lisäykset	24 993	9 222	0	0
Muu omat rahastot, vähennykset	-57 426	0	0	0
Muu omat rahastot	774 430	806 863	0	0
Muut omat rahastot	785 966	812 928	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)				
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) 1.1.	1 726 978	3 132 072	1 307 307	3 232 440
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) muutos	0	-90	0	0
Siirrot	-6 270	0	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	1 720 708	3 131 982	1 307 307	3 232 440
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	904 155	-1 405 004	254 142	-1 925 133
OMA PÄÄOMA	30 702 272	29 831 349	28 848 570	28 594 427

Pakolliset varaukset

	Muhoksen-konserni		Muhoksen kunta	
	2020	2019	2020	2019
PAKOLLISET VARAUKSET				
Eläkevaraukset				
Eläkevaraukset	0	0	0	0
Muut pakolliset varaukset				
Potilasvahinkovakuutusmaksu	810 754	785 025	0	0
Muut pakolliset varaukset	0	28 553	0	0
Kaatopaikan maisemointivaraus	65 046	70 895	65 046	70 895
Muut pakolliset varaukset	875 800	884 472	65 046	70 895
PAKOLLISET VARAUKSET	875 800	884 472	65 046	70 895

Vieras pääoma

	Muhoksen-konserni		Muhoksen kunta	
	2020	2019	2020	2019
Pitkäaikainen vieras pääoma				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	45 332 457	39 066 835	36 635 562	34 169 154
Pääomalainat	25 228	0	0	0
Lainat julkisyhteisöiltä	31 711	447 925	31 711	447 925
Saadut ennakot				
Saadut ennakot muilta	19 137	0	0	0
Saadut ennakot	19 137	0	0	0
Ostovelat				
Liittymismaksut ja muut velat				
Muut velat muille	16 004	2 102 948	0	0
Muut velat liittymismaksut	2 133 298	0	0	0
Liittymismaksut ja muut velat	2 149 302	2 102 948	0	0
Siirtovelat				
Siirtyvät korot				
Siirtyvät korot	0	0	0	0
Muut siirtovelat				
Muut siirtovelat	0	0	0	0
Siirtovelat	0	0	0	0
Laskennalliset verovelat				
Laskennallinen verovelka, 1.1.	10 326	8 876	0	0
Laskennallinen verovelka, kuntayhtymäosuuksien lisäykset	21 993	0	0	0
Laskennallinen verovelka, tuloslaskelman kautta kirjattu kauden muutos	7 939	1 450	0	0
Laskennalliset verovelat	40 258	10 326	0	0
Pitkäaikainen vieras pääoma	47 598 092	41 628 032	36 667 273	34 617 079

	Muhoksen-konserni		Muhoksen kunta	
	2020	2019	2020	2019
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 571 028	9 648 994	9 158 592	9 433 592
Lainat julkisyhteisöiltä	416 214	416 214	416 214	416 214
Lainat muilta luotonantajilta	4 500 000	5 500 000	4 500 000	5 500 000
Saadut ennakot				
Saadut ennakot muilta	561 944	135 211	550 805	133 812
Saadut ennakot	561 944	135 211	550 805	133 812
Ostovelat				
Ostovelat tytäryhteisöille	0	0	556	939
Ostovelat jäsenkuntayhtymille	916 974	1 000 953	941 155	1 027 356
Ostovelat osakkuus- ja muille omistusyhteisyhteisöille	9 934	0	0	0
Ostovelat muille	6 718 069	4 786 778	5 237 765	3 385 379
Ostovelat	7 644 977	5 787 731	6 179 476	4 413 675
Liittymismaksut ja muut velat				
Muut velat muille	1 017 857	976 090	581 876	593 082
Liittymismaksut ja muut velat	1 017 857	976 090	581 876	593 082
Siirtovelat				
Siirtyvät korot				
Siirtyvät korot muille	44	21	0	0
Siirtyvät korot	44	21	0	0
Muut siirtovelat				
Muut siirtovelat muille	6 940 780	7 221 644	3 960 874	4 230 742
Muut siirtovelat	6 940 780	7 221 644	3 960 874	4 230 742
Siirtovelat	6 940 824	7 221 665	3 960 874	4 230 742
Laskennalliset verovelat				
Laskennalliset verovelat	0	0	0	0
Lyhytaikainen vieras pääoma	30 652 844	29 685 906	25 347 837	24 721 116
VIERAS PÄÄOMA	78 250 936	71 313 939	62 015 110	59 338 195

Olellaiset siirtovelat

Siirtovelkoihin sisältyvät olellaiset erät

	Muhoksen-konserni		Muhoksen kunta	
	2020	2019	2020	2019
Muihin siirtovelkoihin sisältyvät olellaiset erät				
Verovelat	561	2 855	0	0
Jaksotetut palkat ja henkilöstökulut	203 956	3 641 633	0	3 429 175
Korkojaksotukset	37 150	34 510	32 575	33 100
Lomapalkkajaksotus henkilösivukuluineen	4 895 715	1 641 251	3 192 903	0
Tasausrahastojaksotus	69 542	75 306	0	0
Siirtyvät projekti-rahastot	236 701	294 775	0	0
Konsernin sisäiset siirtovelat EI KÄYTÖSSÄ	735 395	0	735 395	0
Muihin siirtovelkoihin sisältyvät olellaiset erät	761 760	1 531 313	0	768 467
Muihin siirtovelkoihin sisältyvät olellaiset erät	6 940 780	7 221 644	3 960 874	4 230 742

Vakuudet ja vastuut

Vakuudet ja vastuut	Muhoksen-konserni		Muhoksen kunta	
	2020	2019	2020	2019
Muut omasta puolesta annetut vakuudet				
Kiinteistökiinnitykset	363 000	0	0	0
Irtaimistokiinnitykset	0	0	0	0
Yrityskiinnitykset	102 800	0	0	0
Pantattujen arvopapereiden kirjanpitoarvo	0	0	0	0
Talletukset	0	0	0	0
Takaukset	0	0	0	0
Muut	893 808	0	0	0
Muut omasta puolesta annetut vakuudet	1 359 608	0	0	0
Leasingvastuut				
Alle vuoden sisällä erääntyvät leasingvastuut	60 670	0	0	0
1-5 vuoden sisällä erääntyvät leasingvastuut	54 312	0	0	0
Myöhemmin erääntyvät leasingvastuut	54 121	0	0	0
Leasingvastuut	169 103	0	0	0
Vuokravastuut				
Toimitilojen vuokravastuut	590 686	0	0	0
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	2 096	0	0	0
Maa-aluiden vuokravastuut	0	0	0	0
Muut vuokravastuut	0	0	0	0
Vuokravastuut	592 782	0	0	0
Muut vuokravastuut				
Alle vuoden sisällä erääntyneet vuokravastuut	30 121	0	0	0
1-5 vuoden sisällä erääntyvät vuokravastuut	43 906	0	0	0
Myöhemmin erääntyvät vuokravastuut	0	0	0	0
Muut vuokravastuut	74 027	0	0	0
Toimitilojen vuokravastuut	168 912	0	0	0
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	0	0	0	0
Maa-aluiden vuokravastuut	0	0	0	0
Muut vuokravastuut	0	0	0	0
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus, vuokravastuut	168 912	0	0	0
Kunnan vastuusitoumukset				
Alkuperäinen pääoma, takaukset tytäryhtiöiden puolesta	239 010	0	0	0
Jäljellä oleva pääoma, takaukset tytäryhtiöiden puolesta	121 751	0	0	0

Kuntien takauskeskuksen takausvastuut**Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista**

	2020	2019
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	59 421 871	54 062 245
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	37 025	35 569

HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Henkilöstön lukumäärä

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2020	2019
Konsernipalvelut	120	133
Hyvinvointipalvelut	316	349
Sosiaali- ja terveystalvelut	225	236
Tekniset palvelut	78	87
Yhteensä	739	801

Henkilöstökulut

	Muhoksen-konserni		Muhoksen kunta	
	2020	2019	2020	2019
Palkat ja palkkiot				
Palkat ja palkkiot	-34 268 359	-34 532 769	-24 239 996	-24 952 554
Aktivoidut palkat ja palkkiot	8 830	3 597	0	0
Henkilöstökorvaukset ja muut henkilöstömenojen korjauserät	0	0	0	0
Palkat ja palkkiot	-34 259 529	-34 529 172	-24 239 996	-24 952 554
Henkilösivukulut				
Eläkekulut				
Eläkekulut	-7 070 344	-7 283 797	-5 089 629	-5 355 149
Aktivoidut eläkekulut	1 506	0	0	0
Eläkekulut	-7 068 838	-7 283 797	-5 089 629	-5 355 149
Muut henkilösivukulut				
Muut henkilösivukulut	-1 173 738	-850 634	-790 477	-521 902
Aktivoidut sosiaalivakuutusmaksut	742	731	0	0
Muut henkilösivukulut	-1 172 996	-849 903	-790 477	-521 902
Henkilösivukulut	-8 241 834	-8 133 701	-5 880 105	-5 877 051
Henkilöstökulut	-42 501 363	-42 662 873	-30 120 101	-30 829 605

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetty luottamushenkilömaksut

Luottamustoimihenkilömaksut	
v. 2020	
Puolueen nimi	Yhteensä
Keskustan Utajärven kuntayhdistys ry	13,50
Muhoksen kokoomus	1 052,00
Muhoksen Siniset Ry	1 011,00
SDP Utajärvi	36,00
Muhoksen Vasemmisto ry	1 436,00
SDP Muhoksen paikallisjärjestö	765,50
Muhoksen Perussuomalaiset	1 060,50
Keskustan Muhoksen kunnallisjärjestö	3 440,00
Yhteensä	8 814,50

Lakisääteistä tilintarkastusta suorittavalle tilintarkastusyhteisölle maksettavat palkkiot

	Muhoksen-konserni		Muhoksen kunta	
	2020	2019	2020	2019
Tilintarkastajien palkkiot				
Tilintarkastus	-21 032	0	-18 750	0
Tilintarkastajan muut toimeksiannot	0	0	0	0
Veroneuvonta	0	0	0	0
Muut palvelut	-501	0	0	0
Tilintarkastajien palkkiot	-21 533	15 795	-18 750	0

Intressitahotapahtumat

Kunnanjohtajan kanssa on 8.5.2017 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu 12 kk:n palkkaa vastaavasta erokorvauksesta.

MAANKÄYTTÖSOPIMUKSISTA KUNNALLE AIHEUTUVAT VELVOITTEET V. 2020

LEPPINIEMEN ALUEEN ASEMAKAAVA

Asemakaava laadittu, valtuusto hyväksynyt 25.11.2013 § 111

Yhdyskuntarakentamisen maankäyttösopimus 20.1.2014, Muhoksen kunta / Ameta Oy

Ma. tilasta Leppiniemi RN:o 494-403-198-1

Ma. tilasta Koskipohjola RN:o 494-403-2-119

Kadut

Sopimusalueella asemakaavassa osoitettujen katujen suunnittelusta ja rakentamisesta vastaa Muhoksen kunta.

Alueen kunnallistekniikka toteutetaan katuosittain erikseen sovittavalla aikataululla.

Sopimusvelvoitteet on täytettävä viimeistään vuoden 2023 loppuun mennessä.

Korvauksena alueen kunnallistekniikan rakentamisesta maanomistaja Ameta Oy luovuttaa kunnalle sopimuksessa esitetyt asemakaavan mukaiset tontit. Luovutuskirja alueelta 1 on allekirjoitettu 24.6.2016.

Muhos 23.3.2021

Kunnanjohtaja   Jukka Syvävirta

VARMENTAVAT TILINPÄÄTÖSASIAKIRJAT 2020

Tilikartta

Laskentatunnisteet

Kirjaussäännöt

Poistosuunnitelma

Käyttöomaisuuskirjanpito 2020

Poistoeroraportti

Suunnitelman mukainen tase-erittely

Ostot 1.1.– 31.12.2020

Myynnit 1.1.– 31.12.2020

Inventaarilista

Tase-erittelyt 31.12.2020

TALOUSARVIOVERTAILUT 2020 SÄHKÖISESSÄ MUODOSSA Archive-
ARKISTOSSA/KIRJANPITOERITTELYT: Käyttötalous, tuloslaskelma ja
investoinnit